

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadásért felelős: Kubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felolvasó szerkesztő: Ruday Ernő.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Egyről-másról.

(Gabonapiaczi szemle. — A brüsszeli konvenczió meghosszabbítása. — Megint kísért a bolgár szerződés. — Adóemelési tervek a Lajtán túl. — Ausztriában is halálra ítéltek a kislottót. — Államilag támogatott szerencsejátékok. — Bankbukások.)

Az áprilisi döntő ütközet előesetárázása a budapesti tőzsdén javában folynak. Ha hasonlaltal akarnánk élni, azt mondhatnánk, hogy a budapesti tőzsde a tripoliszi apróbb ütközetek képét nyújtja és szinte hallani véljük a sebessétek jajgatását, akiket a kényszereladások nyomán bekövetkezett árhanyatlás elevenben talált. Az időjárás változására alapított manőver egyelőre a besszistáknak kedvez, akik az áprilisi határidőben nagy felmondásokra is számíthatnak és ettől az árfolyamok még nagyobb hanyatlását remélik. Hogy honnan fog előkerülni az a felmondandó nagyobb mennyiségű buza, azt talán a besszisták maguk sem tudják, de erősen bizakodnak abban, hogy a szükséges mennyiség mégis felszínre fog jutni. A határidő-üzlet valamennyi árfolyama hanyatlott és magával ragadta a készrúpiacot is. Kivétel e tekintetben csupán a tengeri, amely a nagyobb ingadozások dacára is megtartotta multheti árfolyamát. Ennek a tőzsdei vehemens besszmozgalomnak egy előnyét élvezzük, hogy a korpa ára is jelentékenyen leszállott.

A külföldi gabonapiacok áralakulásai teljesen figyelmen kívül hagyattak, pedig ott a gabonapiaczi helyzetről másként vélekednek, mint nálunk. A múlt hét végén a kanadai készletekről szóló kedvezőbb kimutatás hatása alig érvényesült, mert ezzel szemben az argentinai szintén nagyobb készletek kedvezőtlen minőségi jelentésének hatása lépett előtérbe, továbbá, hogy a cincinnati Price Current című amerikai szaklap az Egyesült-Államok vetéseiről nem közöl oly kedvező képet, mint még legutóbb. Anglia kereslete a hosszabb tartózkodás után megélnélt és így az elhajózásra kerülő nagyobb tételek könnyen nyernek elhelyezést. Az argentinai második hivatalos termésbecslés most tétetett közzé, mely szerint búzából 46 millió métermássa termett. Tekintve a sokkal

nagyobb learatott területet, nem mondható ez az eredmény valami kedvezőnek és amellet szól, amit már régebben hangsúlyoznak az argentinai jelentések, hogy t. i. az ottani ideai buzatermés rendkívül silány minőségű, úgy hogy a 79 és 80 kg-os buzára kötött szállítási kötelezettségnek az exportőrök alig fognak tudni megfelelni. A némileg megélnélt nemzetközi piacot egyébiránt a bizonytalanság még mindig uralja.

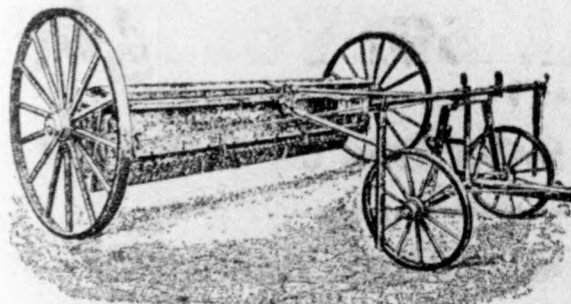
E hó 5-én mult tiz esztendeje, hogy az első nemzetközi cukoregyezményt Brüsszelben megkötötték. Az első egyezmény 1908 szeptember 1-ig szólt s ahhoz Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország, Ausztria, Magyarország, Svédország, Norvégia, Spanyolország, Svájc, Németalföld, Luxemburg és Peru csatlakoztak. Miután 1907 december 19-én bizonyos kikötésekkel Oroszország is belépett a konvenczióhoz tartozó államok sorába, újabb öt évre meghosszabbították az egyezményt, f. hó 17-én pedig hosszas tárgyalások után megtörtént a konvenczió 1918 szeptember 1-ig való megújítása, amit eddig a Németország és Oroszország között fennforgó ellentét hátráltatott.

Nagybritannia az új egyezményt nem írta alá, de ez nem érinti annak hatályát, mert az eddig is a konvenczióhoz tartozott cukrot termelő és exportáló nagyobb államok valamennyien hozzájárultak. Oroszország vitás és már-már a konvenczió fenntarthatását veszélyeztető kontingens-többletének ügyét úgy oldották meg, hogy az eddigi 200,000 tonna évi kiviteli kontingensen felül az 1911/12. termelési évadban még 150,000, az 1912/13. és 1913/14. termelési évadokban pedig még 50-50,000 tonna cukor kivételére adtak engedélyt. Így Oroszországnak módjában lesz fölös cukorkészleteit a jelenlegi kedvező árszavonyok mellett értékesítenie, de a cukorpiacra helyreállott szilárdság és állandóság valamennyi többi cukorkiviteli államra nézve bőven felér ezzel az előnnyel. Az egyezményt persze valamennyi csatlakozó államnak be kell cikkelyeznie s itt még váratlan nehézségek is támadhatnak.

Az angol kormány éppen az ilyen esetleges parlamenti bonyodalmak megelőzése végett tartózkodott a konvenczió aláírásától, mert az angol ipar és munkásság legalább félmillió tonna kontingens-többletet követelt Oroszországnak, hogy így az angol piac részére minél több és minél olcsóbb cukrot biztosítson. Elégedetlen hangok hallatszanak viszont Németországban az oroszoknak megadott pótkontingens túlmagas volta miatt, de azért valószínűleg mindenütt sikerül majd a konvenczió idején való becikkelyezése. Az egyezmény harmadik pontja a felvett jegyzőkönyvnek az egyes államok által való megerősítésére, ratifikálására felette rövid határidőt tűzött ki, t. i. folyó évi április hó 1-ét s kimondja, hogy az új szerződés joghatálya a hét nagyobb európai cukorkiviteli állam hozzájárulása után kezdődik. Az első pont egyébként Svájcra is szavazati jogot biztosít, a második cikk az Oroszországnak adott engedményt írja körül, amelyet kifejezetten az ideai cukorhiánnyal és a cukoráraknak a világgiacon mutatkozó rendkívüli emelkedésével indokol. Végül a negyedik pont kimondja, hogy a konvenczió 1918-on tul való meghosszabbítása csak úgy történhet meg, ha az Oroszországgal szemben való eljárásra nézve az állandó bizottmány egyhangu megállapodásra jut, különben az egyezmény az oroszok részéről egy évre felmondottnak tekintetik s ez esetben az egyéves felmondás jogát valamennyi állam igénybe veheti.

Mikor gazdatársadalmunk mult héten fel-emelte tiltakozó szavát az ellen az alkotmány-sértő gyakorlat ellen, hogy külkereskedelmi szerződéses tárgyalásokat folytatnak Bolgárországgal diplomáciai uton s hogy a lemondott magyar kormány a jövő kormányt is megkötő lépésekhez hozzájárul: felhivatalos színezetű hirasok igyekeztek bennünket megnyugtanni aziránt, hogy a magyar kormány lemondása folytán nem tárgyal Bolgárországgal és semmiféle kötelezettségeket nem vállal.

Ez teljesen korrekt és helyes dolog volna, ha a magyar kormány tartózkodása tényleg a tár-

Javitott láncos

műtrágyaszóró gépeinkről

gazdáink a legelismerőbben nyilatkoznak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

gyalások szünetelését jelentené, ami különben az adott helyzetből minden parlamentaris államban önként következnek. De nem ám nálunk. A Ballhausplatz urait a magyar kormányválság cseppet sem háborgatja. Vigan tárgyalnak tovább s a tegnapi lapokban már ki is iratták, hogy „miután a márhakivitel kérdésében mindkét fél megbízottai teljes megállapodásra jutottak, illetékes helyen már csak napok kérdésének tartják a bolgár-osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötését. Bulgária a monarchiába megállapított huskiviteli mennyiséget, a Duna mentén Widdinán és Zárbródon át szállítja majd a monarchiába”.

Vagyis a magyar kormány talán csakugyan nem tárgyal lemondása óta, de hát ezt annál könnyebben megteheti, mert — úgy látszik — azelőtt sem kérdezték meg. Jó volna legalább most közbelépnie és a szerződés megkötését megakadályoznia, mert különben ez a hangzatos „alkotmányos érzékből” való tartózkodása hasonlatos lesz a Finkelstein Iczig esetéhez, aki fennen hirdette, hogy hitű férfiú létére nem megy el a véletlenül éppen zsidóünnepre eső udvari bátra. De azért a bált, ha jól emlékszünk, nélküle is megtartották...

Az egyre növekvő államszükségletek, de kivált a hadügyi terhek már-már elviselhetetlen emelkedése mind újabb jövedelemforrások megnyitására készítik sorban az európai államokat. Legutóbb az osztrák pénzügyminiszter állott elő egy esomó új adótervvel. Felemelni készülnek a Lajtán tul a sör- és szeszadót, a személyes jövedelmi adót és a részvényadót, át akarják alakítani a hagyatéki adórendszert, meg akarják adóztatni a biztosítási díjakat, új adót rónak ki a totalizátorra, az automobilokra és a pezsgőborra. Mindez együttvéve 100—120 millió bevételi többletet ígér s körülbelül ugyanennyivel emelkednek rövid időn belül Ausztria kielégítésre váró állami szükségletei. Mivel osztrák szomszédainktól a legtöbb rossz mihozzánk is át szokott kerülni, jogos aggodalommal szemlélhetjük ezeket a pénzügyi terveket.

Az igaz, hogy most viszonzásul valami rossz az osztrákok is átvesznek, vagyis inkább lemásolnak tőlünk: az osztálysorsjátékot. Pár nap óta a birodalmi tanács előtt fekszik egy törvényjavaslat, amely a kislottó, a mi hajdani lutrink fokozatos megszüntetését és helyébe egy kincstári kezelésben álló osztálysorsjáték rendszeresítését célozza. Hogy végre Ausztria is lemond arról az erkölcsstelen jövedelemtől, amely a szerencsejátékokra csábitók és álmoskönyvek ostoba tanácsai szerint spekuláló alsóbb néposztályok keserves garasából ömlik kincstárába, ezt mindenki csak helyeselheti, akinek a lutrizás pusztító hatásairól alkalmá volt meggyőződnie. Ausztria után most már csak Olaszország marad meg a köznépi lottóbankárjának, de a kultura terjedése és az ország pénzügyi megerősödése remélhetőleg ott is nemsokára lehetővé teszi e csunya intézmény megszüntetését.

Persze az osztálysorsjátékkal való helyettesítés nem valami eszményi megoldás. Igaz, hogy az osztrák kormány annyiban élelmesen jár el,

hogy saját kezelésébe veszi az osztálysorsjátékot s nem gazdagít vele egyes magánvállalkozókat, mint például nálunk történt, de végeredményben mégis csak polgárainak játékszenvedélyében keres és talál jövedelemforrást. A változás mindössze annyi, hogy míg a kislottó a maga 20 filléres minimális tétjeivel a templom előtt kéregető öreg koldusasszonytól a tizórapénzét eljátszó iskolás gyerekek mindenkit könnyen a játékosok közé csábitott és faluhelyen, a babonás nép körében gyakran aránylag igen nagy veszteségeket okozott, addig az osztálysorsjáték közönsége a magasabb társadalmi rétegekből kerül elő.

Mindkét szerencsejáték helyett valami olyan állami sorsjátékot kellene csinálni, amely egyrészt számol a népben és az emberek nagy többségében meglévő nyerészkedési vágygyal, de másrészt takarékosagra, tőkegyűjtésre is szoktat azzal, hogy a bizonyos szerényebb nyerésekre reményt adó sorsjegyek egyúttal kamatoznak is. Aki ezt a kombinációt pénzügyileg helyesen meg tudja oldani, nagy jót tenne a szerencse lidérczénye után rohanó és a játékszenvedélybe egyre mélyebben süllyedő milliókkal, de az állam e téren való közreműködését is helyes irányba terelné.

A nyereségvágy, a könnyű meggazdagodásra való törekvés általános az emberiségben. Ez magyarázza meg, hogy a legfantasztikusabb tervek, a legvakmerőbb spekulációk úgy vonzák az apró-cseprő garasos tőkéket, mint a villamos ivlámpa fénye az éjszaka nyüzsgő muszliczát. A merész vállalkozások persze nyaktörők is szoktak lenni és az ígért aranyhegyekről álmodozó kis spekuláns egyszerre csak pisztolydurránásra, rémkiáltásokra ébredve a bezárt bankajtó előtt tudja meg, hogy kis pénzecskeje eluszott. Nemsak éppen a legutóbbi bankbukások ötletéből, de évek során szerzett tapasztalatok alapján mondjuk: legfőbb ideje az ilyen részvénytársaságok szigorubb ellenőrzésének és a kereskedelmi, no meg a büntetőtörvény könyörtelen érvényesítésének a lelketlen visszaélésekkel szemben.

Avagy nem képtelen állapot-e az, hogy amikor feltétlen biztonságot nyújtó tőkebefektetési papírok, államkötvényeink és zálogleveleink számára alig tudunk elhelyezést találni és kielégítetlenül vár akárhány olyan hitelgény, amely gyümölcsöző, hasznothajtó befektetésekre van szánva: ugyanakkor az apró emberek, a pinézerek, nap-számosok, kofák, cselédek, kigazdák erszényéből, vagy szalmazsákjából nyomban előkerül a félrerakott garas, no meg a nagy haszonra áhító vagyonszám, de pénzügyi dolgokban járatlan ember és hamarabb kigombozik, ha egy ügyes szélhámos (vagy hozzá nem értő) „bankigazgatójelölt” csillogó tervekkel áll elébe.

A csillogó tervek persze nagy sutorogva kialsznak, mint a tüzijáték rakétái és a direktor ur az igazgatóságok és felügyelő-bizottságok fejbőlintása mellett lassanként a börzére hordja vagy a legkockázatosabb vállalatokba fekteti a reábizott pénzeket. Ha sikerül a dolog, van nagy osztalék, nagy konzorcium-nyereség, sok jutalék és mindenki meg van elégedve. Ha pedig nem sikerül — nos, hát odavész egy pár tisztességben megöszült ember, egy pár becsülettel

szertett vagyon és tömérdek apró takarékoskodó fillérje, a hajsza pedig tart tovább a gazdagság, a szerencse, a nyereség káprázata után...

Állami gyámkodás mellett folyó szerencsejáték fenn és lenn, ez a mai társadalmak elszomorító képe, amelyen mihamar változtatni kell, legalább a gyengébb fél, a pénzüket bizalommal a bankokhoz betevők megvédelmezésével. „Bête comme un actionnaire”, mondja a francia, ami magyarán körülbelül annyit jelent, hogy a részvényes az a jámbor birka, amelyet egy-két bankigazgató törvényes védelem alatt úgy és addig nyir, amíg — bele nem török az ollója...

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MŰTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Jövedelmező burgonya-termesztés.

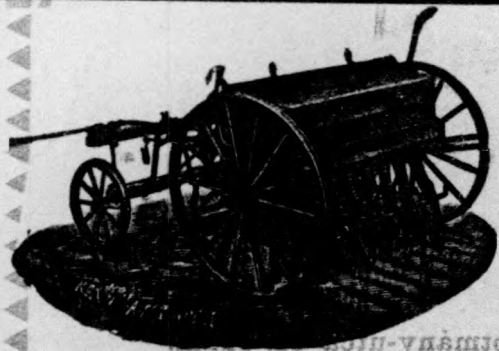
A megdrágult munkásviszonyok arra ösztönzik a gazdákat, hogy termesztésüket bármi uton-módon fokozzák, a régi módszerrel hagyjanak fel és az intenzív gazdálkodásra térjenek át. Ezt pedig úgy tudjuk elérni, ha az okszerű talajmivelésre térünk át. Sajnos, tizennyolcz évi tapasztalatom után azt állíthatom, hogy nálunk még sok vidéken a legkezdetlegesebb módon gazdálkodnak, pedig a gazdának örökösen kutatnia kell, hogy melyik módszer az, amely mellett a legtöbb jövedelmet tudja elérni.

Jelen közleményemmel a burgonyatermesztés módosításáról kívánok egyet-mást elmondani. En meglehetősen mennyiségben természetek burgonyát, de azt állíthatom, hogy rossz termésem burgonyából még nem volt. A multévi nagy szárazság dacára átlagtermésem magyar holdanként 100 q volt. Ha számításba vesszük a mai burgonyaárakat, alig van növény, aminek termesztése jobban kifizetődne, mint a burgonyáé. Természetesen a burgonyát sem szabad olyan földbe vetnünk, amelynek termőképességét évek hosszu során kizsartoltuk, különösen ne feledjük el pedig azt, hogy a burgonya nem kisigényű növény.

Ezért ha mesterségesen is, adjuk meg neki, ami sikeres termesztéséhez föltétlenül szükséges. Több évi burgonyatermesztési tapasztalatom arra a meggyőződésre juttatott, hogy a burgonya termesztését, okszerű talajmivelés mellett, megkészszereshetjük.

A burgonya alá a talajt a következőképpen készítem elő: Amint a szemes terményeket learatják, a tarlót sekélyen lebuktatom s lehengezem. Ha a talaj kellő nedvességgel bír, úgy őszig a gyommagvak kikelnek. Ezután következik az őszi mélyszántás, amit rendszeren gözkekével végeztek. A burgonya annál jobban és szebben diszlik, minél mélyebben szántunk alá. Természetesen, tulságos mélyre egyszerre lemenni nem szabad. De tapasztalatom szerint a burgonya e tekintetben nem válogatós, amennyiben friss törésben is már nagyon szép termés volt.

Tavaszzal, amint az idő megengedi, következik a mély grubberozás. Szabályul állíthatjuk

Szab. „Rekord II” sorvetőgép

a Losonci mezőgazdasági gépgyár r. társ. gyártmánya.

Sorba vet — sorba trágyáz!

Kivánatra szivesen köldünk árjegyzéket.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest.

azt fel, hogy tavasszal a burgonya alá szántani nem szabad, ha bármennyire ülepedett is a talaj. Tudvalevő dolog az, hogyha tavasszal szántunk, a föld hantosabb s könnyebben kiszárad, miért is a burgonya nehezebben és egyenetlenül kél. Ennek a következménye azután az, hogy a burgonya már csirázása alatt megbetegszik. A sok burgonyabetegségnek egyik oka az, hogy a gyenge növény fiatal korában nem tud kellően fejlődni, épp ezért kell mesterséges trágyaféléket is használni, hogy a burgonya növést gyorsítsuk.

A grubberozás után következik a boronálás s ezután a sorok kihuzása; a sorokat én a Sackekére felerősített sorhuzóval végeztetem, ez egyszerre 3 sort huz s 2 ló vagy 2 ökör könnyen elbirja. A sorokat jó mélyen egyenetlenül kell kihuzni, mert ha a sorok nem elég mélyek, burgonyatermésünk sohasem biztos, mert a kellő mélységre le nem rakott burgonya nem kel ki egyenetlenül. A burgonyát legalább is 7—8 cm.-nyi földréteggel kell letakarnunk, mert ha a burgonya kellő mélységben nincs, úgy annak sem az első kapálását, sem a töltögetését nem tudjuk rendszeren végeztetni. Pedig szem előtt kell tartanunk azt, hogy a burgonya mélymivelést kíván, mert csak porhanyó földben fejlődik kellőképen. Ha kötött a földünk, mesterségesen kell azt megporhanyítanunk. Biztosított termésünk csak úgy lesz, ha a burgonya egyszerre kikelt, földünk teljesen beállt. Az ültetés sűrűségét minden gazdának magának kell megállapítania, de mindenesetre oly távolságra kell vetni a burgonyát, hogy a sorok közök fogatos erővel megmivelhetők legyenek.

Vetőgumónak rendszeresen a középnyagúakat használom, mivel tulságos nagy gumókból sok kell, tulságos apró gumók használata esetén egyenetlen a burgonya kikelése s ennek folytán a növekedése is. Legczélszerűbb tyuktojásnagyságúnál kisebbet nem vetni; szabály az is, hogy a burgonyából mindig csak egyet kell vetni, ha többet vetünk egy helyre, úgy a csirák tulságos sűrűek s ennek folytán a burgonya kicsi marad. Egy m. holdra körülbelül tíz q burgonyát rakatok el.

Ha a burgonya sorok kihuzása megtörtént, m. holdanként elszóratok 150 kg. szuperfoszfátot s csak azután rakatom el a vetőgumókat, ami normális időjárás mellett április hó első felében történik. A burgonya rendszerint 2—3 hét alatt kel ki, amint a sorok csak egy kicsit is meglátszanak, fejtrágyaképpen m. holdanként elszóratok 40 kg. kálisót.

A kálisó kiszórásánál azt tapasztaltam, hogy a burgonya mennyiségét nem igen növeli, de hasznosnak bizonyult azáltal, hogy a burgonya növést gyorsítja és így az a betegségeknek jobban ellentáll. A lassan fejlődő növényzet elcsenevészeseedik, a gyorsított növéssel azt érzük el, hogy normális időjárás mellett, amikor nálunk a nagy melegségek bekövetkeznek, a burgonya a kötéllel kész, szépen fejlődött. A kálisó kiszórása folytán a burgonya levélzete haragoszöld színt kap.

Amint a sorok meglátszanak, következik az első kapálás. Ezt jó mélyen kell végeztetni, mert ha az első kapálást jó mélyen végezzük, a műtrágyák jobban feloldódnak s a töltögetést is jobban tudjuk végeztetni. Volt már rá eset, hogy

a burgonya kikelése nem volt egyenetlen, így esetben a hiányokat pikkirozással pótoltam, ami nagyon szépen sikerült; a főszabály az, hogy a burgonyatábla be legyen állva.

Az első kapálást követi az első sekély töltögetés, amit azonnal utánvégeztetek. A burgonya az első töltögetés alkalmával még nagyon kicsi, így azt nem lehet kellően feltölteni. Ezután következik a második töltögetés, amikor már a burgonya jó nagyra megnőtt, ezt már jó mélyen lehet végeztetni, hogy a burgonyasorok rendes kup alakot nyerjenek. Ugy az első kapálást, valamint a töltögetéseket a lehető leggyorsabban kell végeznünk, nem szabad késnünk vele, ha többe is kerül a munka. Biztosított termésünk csak úgy lehet, ha az összes munkákat gyorsan elvégeztük. Ha előfordulna, hogy egyes helyeken a burgonyavész, vagy a levélfodrosodás mutatkoznék, $\frac{1}{4}\%$ rézgáliczoldattal megpermetezem.

A vetőgumók kiválasztásánál nagy gondot fordítok arra, hogy a szedés alkalmával onnan vegyem a vetőmagot, ahol semmiféle betegség jelei nincsenek. Vetőmagfelfrissítés végett minden évben külföldről hozatok egy-két vagon gumót. A múlt évben is 1200 K.-ba került 100 q burgonya. De mindig kifizeti magát ez az eljárás, ha a termés biztosítva van.

A kiszedés alkalmával a kiválasztott vetőmag gumót egy pár napig kint hagyom a szántóföldön és levéllel letakartatom. Amikor már a burgonya nedvessége elpárolgott, prizmákba hordatom és félig letakartatom vékonyan földréteggel. A prizmák mindig be vannak mélyítve 50—60 centiméternyire, mert azt tapasztaltam, hogy a burgonya a lemélyített prizmákban jobban telel át. A vetőgumó eltartásától nagyon sok függ, mert ha a prizmákban a burgonya megbetegszik, az mint vetőmag mindig káros hatással van a termésre.

Tegyük számítás, hogy mibe kerül a burgonya okszerű mivélése, kifizeti-e az magát? Vegyünk csak számítás alá egy m. holdat:

Egy m. hold sekély szántása egy kettős fogattal 10 K. Egy m. hold 12"-re mélyítve gőzekével 12 K. $\frac{1}{10}$ fogat 1 K., 90 kg. szén a 270 f., $\frac{1}{20}$ nap = 3'90 K. Vetőmag egy m. holdra 10 q a 8 K. = 80 K. Az első kapálás akkord munkásokkal 10 K. 20 munkásnak élelmezése a 50 f. = 10 K. I-ső töltögetés 1 ló, 1 ember, $\frac{1}{2}$ nap (1 napra 10 K.) = 2 K. II-ik töltögetés 1 ló, 1 ember, 1 gyerek, $\frac{1}{2}$ nap (1 napra 10 K.) = 2 K. 150 kg. szuperfoszfát s annak kiszórása, 18%-os, a 48 f. = 14'96 K. 40 kg. kálisó, q-ként a 12'20 K. = 9'76 K. Egy m. hold kiszédése 20 K. Élelmezése a munkásoknak, 10 munkás a 50 f. = 5 K. A sorok kihuzása tavasszal, 1 pár ló 5 h. a 10 K. (2 ember) = 2'80 K. Felügyelet, adó stb. 3'50 K. Beszállítás, 2 kettős fogat, 5 fordulat, a 10 K. = 20 K. Összes kiadás 205'92 K.

Ezzel szemben, ha csak 100 q burgonyánk terem egy m. holdon, a mai árak mellett szép jövedelmünk van.

Közleményemben új dolgokat nem soroltam fel, csak bizonyítani kívántam, hogy a burgonya okszerű mivélése nagyon is kifizeti magát, de azt is állíthatom, hogyha a burgonya természetére csak egy kis gondot is fordítunk, nagyon sok betegségtől megóvjuk és nem lesz országos átlagunk 30—35 q. *Fürjes József.*

tésére csak egy kis gondot is fordítunk, nagyon sok betegségtől megóvjuk és nem lesz országos átlagunk 30—35 q. *Fürjes József.*

Paprikamütrágyázási kísérlet.

A múlt év vége felé *Vajas József* szegedi kisbirtokos azzal a kéréssel fordult a vezetésem alatt álló állomáshoz, hogy tegye neki lehetővé birtokán a műtrágyázást a paprika alá kipróbálni. Az ezt kérő levele oly érdekesen és jellemzően ismerteti a Szeged körüli paprikatermesztést, valamint azt is, mi vitte őt a műtrágyázás gondolatára, hogy legjobbnak látom azt szóról-szóra leközölni:

A paprikát mi szeged-alsóvárosiak a város körüli kötött fekete földeken termesztjük; hozzávetőlegesen Szeged és környékén mintegy 5—6 ezer kat. hold földön, egy-egy család, mivel igen nagy munkát igényel, átlag 2—3 hold területen.

A paprikának mindinkább fokozatosabb termesztése folytán és mivelhogy a paprikatermesztés középtermés mellett is sokkal jövedelmezőbb, mint más közönséges kapásnövény (pl. krumpli, kukorica stb.), ezért ma már a város körüli földjeinken felváltva paprikát és buzát termesztünk, szóval az örlésre való paprika Szeged speciális terményévé és kereskedelmi cikkévé nőtte ki magát.

Azonban tapasztaljuk, hogy azokon a földjeinken, amelyek 18—20 év óta kapa alá mindig csak paprikát ültettünk, megfelelő istállótrágyázás mellett is a paprika terméshozama csökken; megjegyzendő, a csökkenés nem nagymérvű, de eléggé észrevehető.

Az én egyszerű felfogásom szerint talán a talajból fogynak ki azok az anyagok, amelyek a paprikanövény alkatrészeit képezik, vagy pedig annak kifejlődéséhez szükségesek, másrészt pedig talán az istállótrágya nem tudja kielégően pótolni azokat.

Hogy miként szokásos a paprikának szánt földet Szeged vidékén tavasszal előkészíteni, arra is érdekes világot vet a fenti levélnek következő része:

A paprika mivélése a következőképpen szokott történni: 1. Tavasz szántás április 5-től 25-ig 6—7" mélyen; azért van ekkora időköz, hogy lehetőleg megválaszthatassuk az időt, amikor legalkalmasabb a szántásra a talaj. 2. Talajelőkészítés palántaültetés előtt 2 héttel, vagyis május derekán, vagy kézi kapával a talajt egyenetlen simára megkapálva, vagy újabban leginkább lókapával 3" mélyen fölporhanyítva s túskeboronával szépen elsimitva. 3. A paprika kiültetése május utólfja és június eleje körül, leginkább június 10-ig. 4. A paprika első kapálása június 15—20-ika körül. 5. A paprika második kapálása június utólfján és július elején és végül feltöltése július végén. 6. Az érett paprika szédése szeptember elején és végén, mivel rendszerint kétszer szedjük.

Mivel addig Szegeden a paprikával nem igen történtek műtrágyázási kísérletek, szívesen támogattuk *Vajas József*et a kísérlet beállításában. Tekintettel a talaj kötött voltára, a műtrágyázási kísérletet kombináltuk meszezéssel is. 1—1 kísérleti parcella 300 □-öl nagyságu volt, azaz

KEMNA
SZABADALMAZOTT

FORRÓGŐZEKÉI

SCHMIDT
mérnök doktor hirneves
füstcső-tulhevitőjével ::

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítőképeség, mint tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szénert fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel készséggel szolgál

KEMNA J. Budapest, VI. ker., Váci-körut 51. sz.
Sürgőnyozim: KEMNA, BUDAPEST. Telefon: 91—21.

kerti veteménynél megfelelő következtetések vonására elegendő nagy. A kísérleti terület 1909. év januárjában kapott utóljára istállótrágyát.

A kísérlet tervezete volt kat. holdjára vonatkoztatva: 1. parcella 200 kg. szuperfoszfát, 2. parcella 200 kg. szuperfoszfát + mész, 3. parcella trágyázatlan, 4. parcella mész, 5. parcella 200 kg. szuperfoszfát + 80 kg. chilisalétrom, 6. parcella 200 kg. szuperfoszfát + 80 kg. chilisalétrom + mész.

Meszezésre egy ottani mészkereskedőnél beszerzett hulladék mészpor használtot és pedig kat. holdanként 20 q, melyben 67,5% szén-savas mész és 69,20% mészoxid volt. A kísérletező a meszet április első napjaiban szórta ki a kísérleti területre szántás előtt, a szuperfoszfátot szántás után április 7-én boronálás előtt és a chilisalétromot május 15-én a június 5-6-án foganatosított palántakiültetés előtti talajmunka alkalmából. Megjegyzem, hogy a paprika földjét őszszel is 5" mélyen felszántotta, míg tavasszal április 1-10-ig 6-7" mélyen. Hogy ez a régi paprikaföldelőkészítési mód a modern talajművelési elvekkel nem egyezik, annak taglalásába itt fölőleges becsútkoznom. Csak azt akartam a talajművelésből kihozni, hogy a műtrágyát nem egyszerre adta a mészszel és így a meszezett parcellákon, mint arra mindjárt visszatérek, nem ez okból nem érvényesült a műtrágya.

Mutatkozott is hatás a trágyázás után a fejlődésben, amennyiben az összes trágyázott parcellákon a paprikanövény kezdettől fogva jobban fejlődött, később azonban a meszezett parcellák a nem meszezett, de műtrágyázott parcelláktól elmaradtak; a virágzása és érésre a mész nélkül adott műtrágyának nem volt figyelembe vehető hatása, azonban a minőségre az észrevehető volt.

A termésben szintén volt különbség annyiban, hogy a meszezett parcellák nem termettek többet a meszeztelenül és műtrágyázatlannál, azonban a meszeztelen, de műtrágyázott parcellák igen. Kat. holdjára átszámítva termett:

	nyers hüvely	sikkadt hüvely
	kilogramm	kilogramm
a trágyázatlan parcellán (3)	2026	405
a szuperfoszfátos parcellán (1)	2240	448
a szuperfoszfát + chilisalétromos parcellán (5)	2453	490

A nyers hüvelyek súlyát a kísérletező adatai szerint számítottam át egyforma százalék szerint sikkadt hüvelysúlyra, amennyiben a kísérletező szerint a paprikahüvelyek nyers állapotukból a beszikkadási elvesztenek 80% ot, a sikkadt paprika pedig a kiörlésig ismét 25-30%-ot.

Mivel Szegeden nem szokás a nyers hüvelyeket értékesíteni, a sikkadt hüvelysúlyra nézzük a kísérlet eredményét. A trágyázatlannal szemben a szuperfoszfát 43, a szuperfoszfát + chilisalétrom 85 kg.-mal fokozta a sikkadt hüvely termést, mivel pedig ennek 100 kg.-ját a kísérletező szerint 100-110 koronával lehet értékesíteni, az 100 koronás ár mellett kat. holdanként 43, illetve 85 korona több bevételnek felel meg. Ezzel szemben áll a 200 kg. szuperfoszfát, illetve azonkívül a 80 kg. chilisalétrom; fuvarozással és kiszórással a szuperfoszfát q-ját 10, a chilisalétromét 30 K.-ba is felvéve, még mindig marad a szuperfoszfátos parcellán 23,

a szuperfoszfát + chilisalétromoson pedig 41 K. tiszta jövedelem.

A mész ellenben a kötött fekete földön nem fokozta a termést, sőt a meszezett parcellákon a műtrágyát sem engedte érvényre jutni. Ebbe beleszólt az időjárás; ugyanis a kísérletező szava szerint: „A kiültetéstől, vagyis jun. 5-től jun. 15-ig jó kiadós esők voltak, jun. közepétől azonban augusztus közepéig, kivéve néhány jelentéktelen záport, meleg száraz idő járt, ami a szépen megindult fejlődésre nagy visszahatással járt, különösen a 2-ik, 4-ik és 6-ik (meszezett) parcellákra; mindazáltal az ideai paprikatermés 5-6 évhez viszonyítva átlagosan a közepes terméshez tartozik, miután az augusztusi jó esők, ha a mennyiséget már nem is, de a minőséget még nagyban fokozták.”

A mész lazábbá, tevékenyebbé és hevesebbé teszi a földet és ez szárazságban hátrányos is lehet és a kísérletező is azt észlelte, hogy a szárazságban a meszezett parcellák estek leginkább visszafelé és hogy: „bár minőségre e parcellák sem voltak gyengébbek, hanem a paprikahüvelyek kissé apróbbak voltak.”

Hogy lazító hatása miatt nemcsak a mész, hanem a tavasszal leszántott istállótrágya sem érvényesülhet a szárazságban, azt a jó megfigyelőképességgel megáldott szegedi kisgazdánk következő tapasztalata is igazolja: „Egy másik darab földemet istállótrágyával trágyáztam be paprika alá részben őszszel, részben tavasszal az őszi trágyázással; ugyanazt az eredményt értem el, mint az 5-ik számú (szuperfoszfát + chilisalétromos) parcella műtrágyázásával, a tavaszi trágyázás azonban a trágyázatlan, illetve meszezett (2., 3., 4., 6. sz.) parcellák termésátlagának felelt meg; a tavaszi trágyázás lazábbban tartotta a földet, mint az őszi, másrészt pedig az erjedésre nem volt alkalmas szintén a szárazság miatt, míg az őszi trágya erje a téli és tavaszi esőkkel a talajba beleluzozódott.”

Közleményemet szintén a kísérletező szavaival kívánom bezárni: „Bár az ideai év ama hónapjai, amelyekben a paprika fejlődik és gyümölcsöt hoz, rendkívül melegek voltak, dacára, hogy az örölni való paprika kevés esővel sok meleget kiáll, sőt megkívánja a meleg időjárást, mégis az a véleményem, hogy a szuperfoszfáttal, de leginkább a szuperfoszfát + chilisalétrommal észrevehető eredményt lehet elérni.”

Gyűrűs József.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Hegyi Dezső.

A vadrepce sikeres irtási módja.

A vadrepce (*Sinapis arvensis**) egyike az ország legismertebb, legkárosabb gyomnövényeinek, melyet csak hosszú évek lelkiismeretes, gondos munkájával pusztíthatunk ki. A legtervezetesebb talajművelés, helyes vetés váltórendszer, ezeltudatos trágyakezelés és takarmányo-

* Nemcsak a *Sinapis arvensis*, hanem a *Raphanus Raphanistrum* is vadrepce, sőt utóbbi a veszedelmesebb azért, mert míg előbbi a 20%-os vasgáliczoldat előli, utóbbinak ez oldat nem sokat árt.

Rovatvezető.

zás azok az eszközök, melyek lehetővé teszik az eredményes küzdelem.

Egy nagy uradalmi gazdaságot kezeltek Nyitra megyében, mely pár év előtt még mostoha gyermeke volt az uradalomnak és így telő van vadrepcevel. A rossz szomszédság s a mostoha bánásmód megbosszulta magát, virágzó sárga tenger az egész gazdaság. A vadrepce elleni küzdelem még csak rövid keletű, végcélja az, hogy a kikelt vadrepcezt megérni ne hagyjam, másrészt a talajban levő magvak esirázását elősegítem, azonban vigyázva, hogy a trágyázással az újabb fertőzésnek utat ne nyissak. E célok szerint védekezésem is két részre osztom: 1. a kikelt vadrepce elpusztítására, 2. a talaj fertőzésének kizárásával, a talajban levő magvak pusztítására.

Hogy a vadrepce hol lép fel s mely terményeinkben, előre sohasem tudjuk. A tavalyi hótakaró nélküli 12%-os hidegek után olyan vadrepcezés buzám voltak, hogy kénytelen voltam a vetés egynyolczadát kiszántani, főképpen azonban zabban és árpában fordul elő. Ahol az anyagi lehetőség megvan ahhoz, hogy fogatos s kézi permetezővel az alig négyleveles növénykét megsemmisíthetjük, ott fogjunk hozzá a vadrepce gyérítéséhez.

E munkánál követett eljárásom az, hogy a sűrűbben borított táblákon kezdve, az alig négyleveles növénykét 15%-os vasgáliczoldattal kezdek permeteztetni** s folytatom a permetezést mindaddig, míg a vadrepce nyakasodni nem kezd s eközben az oldat töménységét, 20%-ra emelem. Az így meggyéríthető terület azonban egy nagy uradalmi birtokon a permetezésre szorult területnek legfeljebb csak 30-40%-a, mert a vadrepce gyorsan fejlődik s a 30-33% kapást termesző gazdaság — dacára jó felszerelésének — csak a legnagyobb kényszer hatása alatt tud az ehhez szükséges sok fogat- és munkásról lemondani.***

A nyakasodni kezdő vadrepcezt részint lovas fésűvel, részint kézi kaszásokkal kell irtanunk s minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy beérését minél későbbi időpontra halasztassuk. E munkának egész a kalászhányásig megszűnnie nem szabad, mert a hónaljából előtörő hajtások folyton újabb s újabb virágot s ebben újabb veszélyt rejtenek. Az elmúlt évben kézi kasza és lovas fésű alkalmazásával igen jó eredményeket értem el s még a zabokban mutatkozó vadrepcezt is fejlődésében annyira vissza tudtam vetni, hogy a táblán nem pergetett, hanem a cséplés után még vörösen mérettem be s tekintettel jó árára (19 korona), igen tisztességes mellékhaszonvételt adott.

Előre is figyelmeztetem azonban gazdatársaimat arra, hogy aki e munkát még nem végeztette, ne rémüljön meg tőle, mert a kétszeri kaszálás s kétszeri fésülés nyomán természetesen fog vetéseiben kiszakított szálakat, tiprasi kárt

** Legalább 20%-os vasgáliczoldat használandó, de még ennél is sokkal többet ér 75%-os vasgáliczoldattal védekezni. E port Sinapin néven árusítják s a vadrepce erősebb fajtáját: a *Raphanust* is elpusztítja. Alkalmazása is sokkal könnyebb, mint a folyadéké, mert akár kézzel, akár műtrágyaszórógéppel elszórható.

Rovatvezető.

*** Ezért is indokoltabb a vasgáliczoldat helyett vasgáliczport használni.

Rovatvezető.

McCormick tárcsásboronák

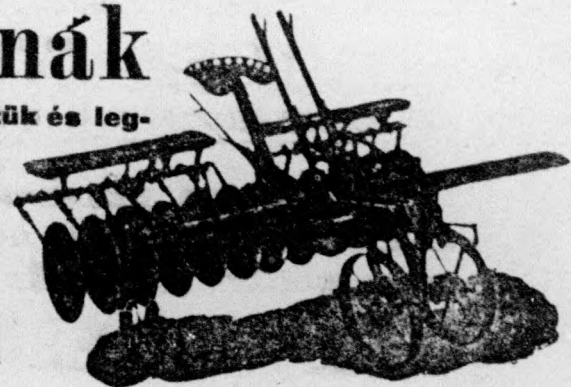
egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. Tavaszi szántásra a legújabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

McCormick TÁRCSÁSBORONÁT

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA

BUDAPEST, V., VACZI-UT 98.

találni, de ez a kár százaszorosán megtérül azokban az előnyökben, melyeket a vadrepcze kirtása nyújt. Egy tábla buzámra felsőbbségim kimondotta, hogy zölden értékesítendő; mégis 11 q tiszta buzát arattam holdanként egyszeri kaszálás és kétszeri fészülés után, pedig a permetezéssel is megkéstem.

Sokkal fontosabbnak tartom azonban a kikelt vadrepcze elpusztításánál ama vadrepczemagvak elpusztítását, melyek talajunkat barázdámélységig fertőzik, továbbá a trágya utjáni ismételt fertőzés kizárását. A vadrepcze irtására irányuló gazdálkodási módomat rövidre fogva alábbiakban adom elő:

Gazdaságom mély fekvésű s daczára az alagszóveszések, vizezebb években fakadó vizektől szenved, de gyakran fordulnak elő korai nyári ködök is. E két dolog s a vadrepcze kényszere alapján 22—23% őszi kalászos, 5.5—6% őszi takarmányt és repcét, 29—31% kapást, 16—17% lóheremagot, rétterületem mellett 3—4% takarmányt és 20—23% tavaszi kalászos termesztek, ugart 3—4% ot hagynak a leggyomosabb földön repce alá. Szabadon, forgó nélkül gazdálkodom, irányelvem az, hogy trágyázott kapás után ismét kapást, majd tavaszt lóherével, maglóhere után buzát vetek. A repce-, őszi-tavaszi takarmány- és ugartöldeket pedig a piaci árak s a lehetőség szerint használom ki.

A gözzszántásba kerülő trágyázott kapás s az azt követő kapás a trágyával esetleg kivitt vadrepczén kívül a talajban levő magvak jó részét is elpusztítja, az utána következő lóherés tavasziban kikelt s esetleg magot hozott vadrepcze pergett termése a táblán marad s érintetlenül hagyva megy tönkre. A lóheréföldben a tavaszi fogasolás után kikelt vadrepcze az első kaszálással a takarmányba kerül a lóhere virágzása kezdetén; a második kaszálás magba megy augusztus hó közepére s ad annyi időt, hogy az október 1—8 közt földbe kerülő buza egy mélyszántást, egy tárcsáskeverést s egy vetőszántást kaphat, midőn a vadrepcze őszi kikelésére még teljes a remény, anélkül, hogy a vetés elfojtásától kellene már tartani.

A vadrepczés talajon gazdálkodónak sohasem szabad figyelmen kívül hagyni a talaj felületének finomra leendő elkészítését, nehogy a tél fagya által szétrombolt rögből szabadult vadrepcze tavasszal tenyészfeltételeit megtalálja és kicsirázzon. Szántásnak érdes barázdában sohasem szabad maradnia, hanem mindenkor elhengerzendő s elfogasolandó, hogy a vadrepcze csirázásához a szükséges nedvesség s talajállapot meglegyen.

A talaj vízkészletének gyarapítására igen nagy gond fordítandó. A száritás nyomán kigazosodó vadrepczét leszántani nem kell s nem is jó, tárcsásborona, jó nehéz fogas a vadrepczét teljesen kipusztítja és sokkal könnyebben teszi lehetővé az új kelést.

Gyengébb talajon, sok vadrepcze mellett az őszi vetéseket csak megtisztított talajfelületen s ne friss szántásban végezzük és inkább korábban úgy, hogy a talaj felszínén lévő vadrepczemag kikelhessen s a kikelt vadrepczét a

tél fagya tönkreteszti. Tavaszi vetésnél a talajfelület kigyomosodása lehetőleg bevárando, tavasszal szántani sohasem szabad, ha a talajállapot megengedi, legjobb csak fogas után vetni. Trágyát lehetőleg csak kapás alá adjunk és csak sekélyen szántunk alá, de gondunk legyen arra is, hogy minden tarlófelület, melyen a vadrepcze pergett, addig meg ne szántásék, míg a pergés ki nem kelt.

Repczetarlót buktatni egy-két cm-nél mélyebben nem szabad; a tárcsásborona úgy legyen beállítva, hogy a tábla keresztben s hosszában megjárata után legfeljebb két cm-nyi porréteg borítsa annak felületét; ne felejtjük soha, hogy a vadrepcze hamar kel, sekély alátakarás, kellő meleg és nedvesség kívánatosak a kikeléséhez.

Kapás alá gözkekével addig ne szántunk, míg a tarló nem tiszta; a gözzszántás felületét késő őszszel fogasoljuk el, egyenletesebben terítjük el a trágyát s midőn sekélyen leszántjuk, jó csomó tavaszi kelésű vadrepczét is forgatunk le.

A behordott szalmás gabona elcséplésénél szintén igen éberem kell vigyáznunk. Igen gondosan megfigyeltem s arra a tapasztalatra jöttem, hogy a vadrepczés gabonának csupán a tiszta szalmáját szabad felhasználnunk, míg a törekjét és polyváját felhasználhatatlan kell hagynunk, ha radikálisan akarunk eljárni. A cséplőgép által szalmájából kivert vadrepczemag ugyanis csak körülbelül felében jön a zsákba, másik fele a törekbe s polyvába jut. A szalma rendesen tiszta marad, ha annak kellően utána nézetünk, hogy a szalmaelévatorba a munkások semmi töreket ne hányjanak.

A nyert töreket s polyvát 0.70 cm. magas rakásba hordatom össze s a nyáron és őszszel locsoltatom, ha kellő csapadék nincs, télen pedig olesó munkaerővel megforgattatom. Ha a korhadásnak olyan fokát érte el, hogy többé aggodalomra okot nem ad, akkor ismét átlocsolva trágyaszarvasba hordatom össze s leföldelve állni hagyom egy évig, amikor azután mint trágya értékesül. A felhasználható törek és polyva takarmányozásánál pedig arra helyezek igen nagy súlyt, hogy az már a szelettel való összekeverés előtt meglocsoltassék s teljesen megfűlve jusson a jóság elé.

Végül a helyes trágyakezelésre is gondunk legyen, csak kellően tiport és locsolt, jól megérett trágyát vigyünk ki földreinkre, hogy így az aljazó szalmával esetleg a trágyába jutó vadrepczemagot szintén pusztíthassuk.

Herczogh Árpád.

KASZÁLÓ- ÉS LEGELŐJAVÍTÁS.

Rovatvezető: e. Dorner Béla.

A legelő kosarazása.

(Egyuttal felelet több kérdezősködéésre.)

Mióta a legelőjavítások végre nálunk is nagyobb arányokban megindultak és úgy az állami gazdasági szakemberek, mint a lelkesebb vármegyei hatóságok is nagyobb gondot fordítanak erre az

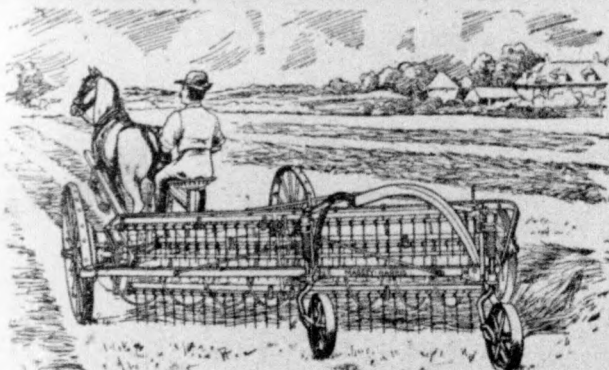
eddig elhanyagolt kérdésre, mint eddig tették, többször hallunk említést a kosarazásról (karámozás) is, sőt most, a tavasz elején, a legel-tetési időny közeledtével többen fordultak ide azzal a kérdéssel, hogy mi is ez voltaképpen, mi annak a célja és hogyan kell azt „megcsinálni”? Amennyire a „Köztelek” által rendelkezésre bocsájtott hely megengedi, igyekszem röviden a kérdezősködére ebben a közleményben megfelelni.

A legelőn a fűfélék inkább a nitrogént, a pillangósok pedig inkább a foszforsavat és káliit kívánják dusabb fejlődésükhöz. Ezt mondja az elmélet is, de magam is látom több száz gyakorlati tapasztalatomból, hogy a mező (rét, kaszáló, legelő) termőképesebb állapotba juttatására hiába adunk foszfort és káliit, ha a talajban nincs elegendő mennyiségű nitrogén. Nálunk igen kevés talajt találtam eddig a közlegelőkön, hol nemes füvekből álló dus fűnövény lenne és ahol nitrogénre ne volna szükség. Ezen nem is lehet csodálkozni, hiszen a föld nitrogénforrásai a megtörmödött, *tevéketlen*, kiélt, sovány talajban elapadnak, a termés által elvitt tápanyagok visszapótlásáról pedig eddig senki nem gondoskodott, sőt elég jellemző és elég szomorú dolog, hogy *Liebig* örökbecsű tápanyagvisszapótlási törvényének megvédelmezésére („ami tápanyagot a talajból a természettel elveszünk, azt visszapótlolni kell”), azaz a legelőn, a delelőkön összegyűlt állati trágya eladásának megakadályozására magának a földművelésügyi minisztériumnak kellett a vármegyékhez szigorú rendeletet kibocsátani.

A legelőről a fűtermést a csorda leette s a belőle származott és a kutak körül a delelőkön (vagy az éjjelre is künmaradó csordánál: a kosárban) összegyűlt trágyát a pásztor fizetéspótlék fejében eladta vagy eltűzelte, tehát a legelő talaja azokból az értékes tápanyagokból soha semmit sem kapott, így végtére is kimerült és kisoványodott, kopárrá változott. Arról van tehát a kosarazásnál szó, hogy a legelő csorda ezen értékes (főleg nitrogént és káliit tartalmazó) trágyája a legelőnek megmentessék. Ez kétféleképpen lehetséges.

Az *állandó kosárnál* (karám), amikor a csorda mindig egy helyen hál vagy delel, a trágyát össze kell kaparni és szekerekre rakva a legelő sovány részeire elhordani, elszórni és befogasolni. A másik mód az állítható, *mozgó kosarazás*, melynél elesik a trágya kupaczkokba szedése, szekérre rakása, elhordása, elszórása, mindezt elvégzi az állat azzal, hogy magát a karámot állítjuk föl, mindig tovább és tovább, azaz mozgó kosarat készítünk. Itt is van kézimunka, eszödség, a karám 8—10 naponként való tovább és tovább rakásával, de ez sokkal kevesebb munka, mint a másik (szekérrel való széthordás), hatása pedig jelentékenyen intenzívebb, mivel itt a vizelet, a trágyalepény esőtől kilugozott nedve, a trágyában levő ammóniák ott a helyszínén szívárogo be és tapostatik be a talajba, tehát abból nem vész el oly nagy százalék, mint az állandó kosárnál. A mozgó kosarat ott állítják föl, ahol a legelő sovány

Massey-Harris Co. R.-T. északamerikai (kanadai) arató-, fűkaszáló- gépek és talajmivelő eszközök gyára.

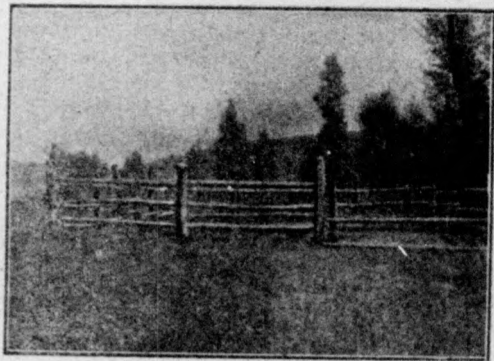
!! Két gép egyben !!

!! Kombinált rendsorgyűjtő és szénaforgatógép !!

Ajánlattal szívesen szolgál:

Massey-Harris Co. R.-T., Budapest, Alkotmány-u. 23.

és a csordát délben itatás után azonnal továbbhajtják, nem marad a kut körül, hanem a kosárba zárják és ott marad délelőtt 11—12 óráig, háromig, ameddig delelni szokott. Ezután a kaput kinyitják és a csorda szépen

100. ábra. Állandó bikakosár (Nyitra megyében) erős oszlopokkal és 3 sor korláttal. A korlátok az oszlopokhoz szegelve vannak. (Saját fölvétel.)

„kimasiroz“, hogy a legelést tovább folytassa. Ha a csorda éjjelre is künn marad, ez annál jobb, mert annál több területet lehet átrágyázni, azaz több trágya gyűl össze.

A kosár helyén már az év vége felé az őzi esőzésekre sötétzölden, buján nő a fű, a következő évben pedig a kosár helye már tavasztól fogva úgy válik ki bujább fűnövéssel és sötétzöld színével a többi (nem kosarazott) résztől, mint a sakktabla koczkái.

Itt kétféle ellenvetést lehet hallani. Egyik az, hogy a húgylé a gypet kiegészíti, a másik, hogy a kosár helyén nőtt fűvet az állat (székelyesen mondva) „megbüzöli“, azaz a szag miatt nem eszi meg.

Ez igaz is, meg nem is. Erdélyben sikerült lassanként a marhacsordával való kosarazást is (a juhval már évszázadok óta kosaraznak) a legelőjavításoknál megkezdetni a falusi népnél sok helyen és ottani tapasztalataim alapján (és a Dunántúlon 2 évi tapasztalatok szerint)

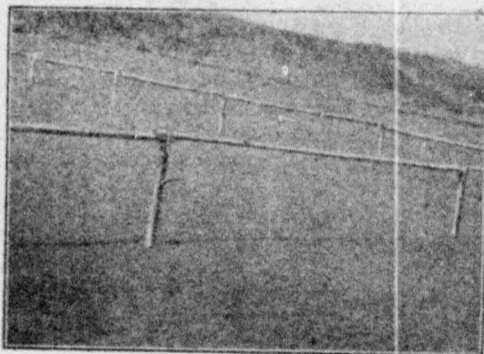
102. ábra. Állítható marhakosár a tatai közlegelőn (Komárom megye). Az oszlopokhoz a korlátok vaspánttal vannak ideiglenesen odaerősítve. Balról a háttérben húzódik az U alakú kosár második vonala. (Saját fölvétel.)

állíthatom, hogy ez nagyon változó dolog. A kosár helyét el kell fogasolni, hogy a trágya a talajba bekeverődjék. Ekkor a kiegészítés sem észrevehető és a gyp szaga is hamarabb elmúlik (néhány jó eső után). Különben a legtöbbször

ugy segítettünk a dolgon, hogy a kosár fölfogásolt helyére fűmagot vetettünk és azt ugyanis csak kaszáltuk az első évben. Ha pedig nem is vetettünk fűmagot, a kosár helyét a következő évben szénának kaszáltuk. A tarlót már jól legelte az állat, mert addig az ammóniák és urinsók szaga mind eltűnt.

A kosarazástól a lustasághoz szokott pásztor fél inkább, mint az állat. Az állattal nincs sehol baj, az okos teremtmény, mely csak az első 3—4 napon csodálkozik, azután úgy beletanul, mint egy cirikuszló. A tatai képen például a kosár második felállításánál a csordapásztor úgy megtudta szép csendesesen állítani a csordát (mintegy 300 tehenet), hogy már nem kellett négyszögbe zárni a kosarat és kapuval becsukni, hanem U alakot (egy oldal nyitott) készítettek és a tehenek — mint a képen látható — szépen megálltak, mind fejfelé a kijárat felé és úgy maradtak, míg délután újra kihajtván nem lettek. Igaz, hogy a tatai csordapásztor igen jó és ügyes pásztor, tehát az állatot is csendesek és szófogadók.

Minél durvább és szilárdabb az állat és minél éhesebb, annál erősebb és szilárdabb anyagiából kell a kosarat készíteni és ekkor teljesen körül

103. ábra. A tatai állítható marhakosár korlátszerkezete és összekötési módja. (Saját fölvétel.)

is kell zárni, azaz kapuval ellátni, hogy a csorda abban bennmaradjon. Ha az állat éhes, akkor nem igen akar benn maradni és kitörni igyekszik (főleg éjjel).

A kosár anyagánál azonban nem igen kell arra számítani, hogy az erős legyen, mert rendes körülmények között az állat azzal birkózni nem fog, inkább csak olyanféle „morális határ“-nak kell annak lenni, mint a katonaság által a folyón vert Ponton-hidnál a kifeszített vékony kötélnek, mely arra, hogy a karfa nélküli hídról a katona a vízbe ne szédüljön, gyenge, de csak morális hatása van, semmi más.

Erdélyben, hol volt fa elég, ott karvastagságu tölgy- vagy bükkfahusángokból készíttettem az oszlopokat (6—8 cm. vastag) és nyers rudakból a korlátokat (4—5 cm. vastag) és az oszlopokat (végüket megheggyezve) fasulyokkal verték a földbe, a korlátokat pedig egyszerűen rászegelték (2 sor korlátot).

A faoszlopok végei így hamar szétfoszlottak a veréstől, a szegelésnél a korlátok is meghasadoztak a szétbontásnál, téltre a legelőn maradtak vagy pedig cigányok, vándorlók ellopkodták tavaszig. Ez azonban nem volt baj, tavaszra inkább vágta új korlátokat, mint a

messze fekvő legelőkről a faluba fuvarozták volna.

Az oszlopok magassága 160 cm. volt. Egy nagy marhára 5 □-méternyi helyet számítottunk, tehát 100 darabnál a kosár 500 □-méter

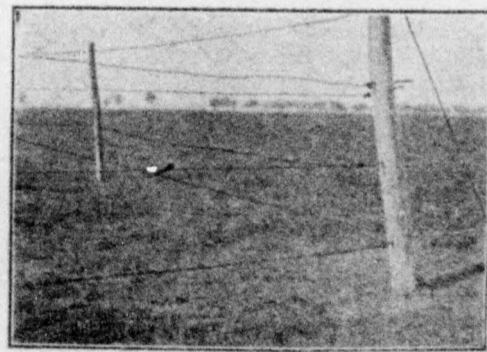
104. ábra. Állítható borjukosár Csataj községi legelőn (Pozsony megye). Az oszlopok között három sor drót van kifeszítve, elől a 3 fakorlát a kosár kapuja. (Saját fölvétel.)

volt. A fő az, hogy az állatok a kosárba összeszorítva ne legyenek, hanem mozoghassanak és kényelmesen fekhessenek, fölkelhessenek, legyez-hessék magukat és az éritésnél is legyen — egymástól — helyük a tisztaság végett.

A Dunántúlon azonban a viszonyok mások. Itt már a fa kevés, tehát kereskedőtől vásárolt fenyőrudakból kell a kosarat készíteni, végeit meg kell vasalni (alul vashegygyel, főt a verés ellen vaspánttal), hogy tovább tartson, azután a korlátokat az oszlophoz szintén úgy kell összekötni, hogy könnyen lehessen szétszedni, ismét összeállítani és ne menjen hamar tönkre, téltre pedig gondosan elraktározni, hogy „lába ne keljen“.

Az államilag vezetett legelőjavításoknál minden megyében másként járunk el a kosárkészítésnél, a fő csak az, hogy legyen kosár és kosarazzanak.

Pozsony megyében pl. az oszlopokhoz korlátok helyett drótkerítést húznak, mert az ott olcsóbb, mint a fakorlát. Komárom megyében, hol leg-

105. ábra. A csataji borjukosár egyik sarokoszlopa a drótkerítéssel. (Saját fölvétel.)

szebben kosarazzanak, mindenütt másként állítják össze a kosarat. A tatai kosár pl. oly ügyesen sikerült, hogy a nyitrai gazdasági felügyelő is itt rendelte meg az odaváló községeknek a faanyagot (vasalással) és olcsóbban tudta be-

HEUCKE A.

gőzekegyár.

Vezérképviselő:

Komáromvidéki Takarékpénztár R.-T.

Budapest, V., Katona József-utca 26. Telefon: 106—08.

Összes vevőink véleménye:

Legnagyobb munkaképesség!
Legkisebb szénfogyasztás!
Legkevesebb javítás!

Nem szorul hangzatos reklámra!

szerezni még így is, mint ahogyan ott kapta volna.

Tatában csak egy sor korláttal készítették a kosarat, míg Pozsony megyében 3 sor dróttal szegélyezték azt meg, Nagymegyeren az oszlopokba vaskampókat vertek és a korlátfák 2 végén peczkes lánczot tettek és azoknál fogva akasztják a korlátfákat (2 sor) az oszlopokba, mint az uri lóistállóknál a „strajfákat” szokták. Másutt a korlátfák végein fűleket vasaltak oda és azoknál fogva akasztják azokat az oszlopok vaskampóiba.

A fő az, hogy a kosár szétszedése és újra összeállítása gyorsan menjen és minél kevesebb munkaerőt igényeljen. A kosár továbbállítása is másként megy mindenütt. Nagy községi csordáknál 3-4 pásztor jön össze és egy nap szépen átrakja a kosarat tovább. Másutt a faluból megy ki 1-2 ember segíteni, a székelyeknél házszám szerint ment sorjában „szerben” 8-10 ember egy-egy utcából a „havasra” segíteni. A juhoknál a kosár anyaga is vékonyabb és gyengébb, 2 ember — mint a képen is látható — hamar végez vele.

Schuster Ferencz uradalmi tiszt értesít, hogy ő a legelőkön már 1880-ban alkalmazta a kosarazást, de szállítható marhakarámmal, masszív talpakon nyugvó keményfaoszlopokkal és korlátokkal és a karám egyes darabjait ökrökkel mindig tovább huzatta.

Nem láttam ezt a rendszert (azt hiszem komplikáltabb, mint az enyém és csak sík vidéken használható), de elhiszem, hogy jó ez is, mert szerintem nem az a fő, hogy a kosár minő. A fő az, hogy legyen és hogy kosarazzanak vele.

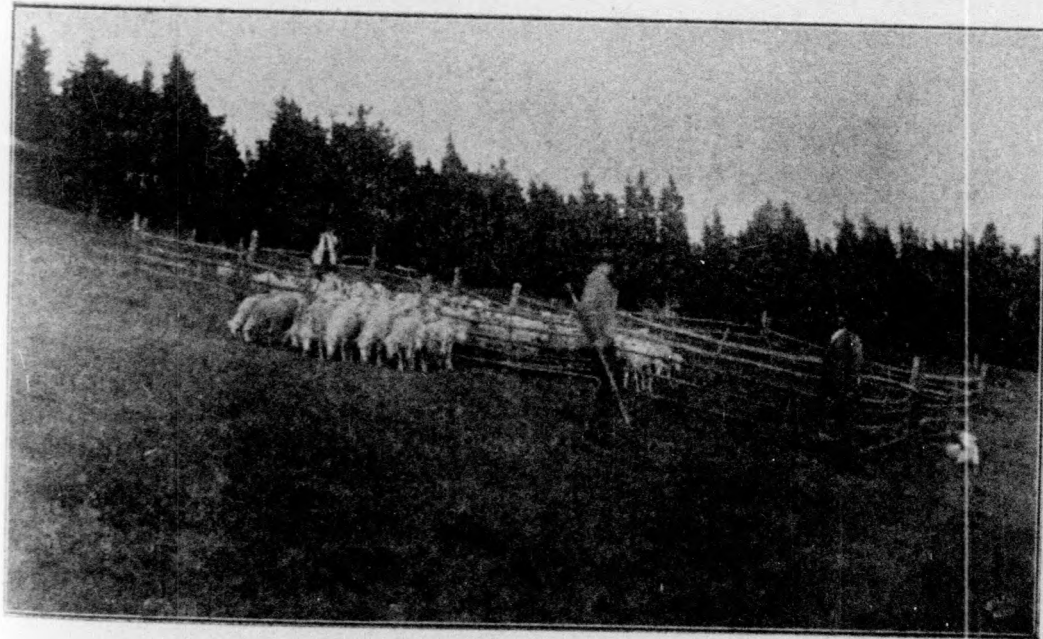
e. D. B.

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Ujhelyi Imre.

A mész- és foszforsavas sók befolyása a tejválasztásra.

Ismeretes dolog, hogy az állatoknak a szerves táplálóanyagokon kívül szervesetlen táplálóanyagokra, sókra is van szüksége. Az anyagcserevizsgálatok kétségtelenül beigazolták, hogy a

108. Ábra. Állítható juhkosár Breznóbányán a hegyi legelőn. (Hirschfeld József kir. gazdatiszt fölvétele.)

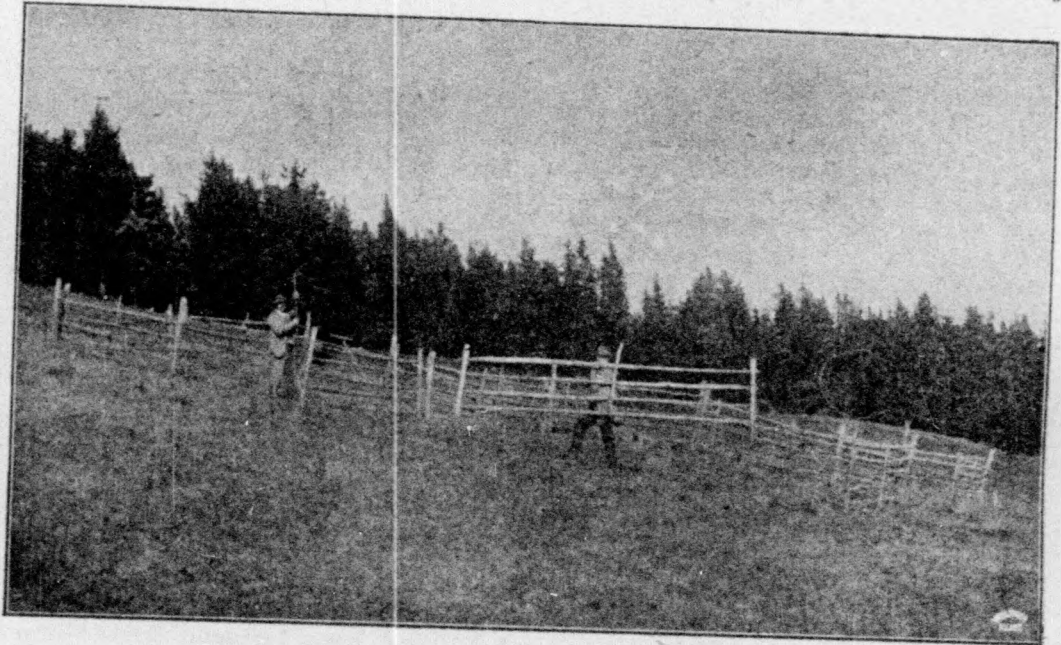
szervesetlen anyagok közül többek között a mész- és foszforsavas sók is nélkülözhetetlenek; a szervezet a normális életfolyamatok közben ugyanis, jóllehet kis mennyiségben, de állandóan elhasznál mész- és foszforsavas sókat, amelyek azután a bélsárral és a vizelettel eltávolodnak. Az állat az éheztesítés közben is

bont mész- és foszforsavas sókat,*) amelyek testének saját állományából, nagyjából a csontokból származnak, minek folytán a csontok sulya az éheztesítés közben kisebbedik.

Az állatok mész- és foszforsavas sószükséglete változó, különösen fiatal állatoknak, továbbá tejelő állatoknak nagy eme só szükséglete,

megfogyása a szopós állat csontozatának hiányos fejlődését eredményezné, ami a tenyésztőnek kárt jelent, minthogy a mai tenyésztőirány szerint csak a jó csontozatu tenyészállatok lehet megfelelő áron értékesíteni.

A takarmány mész- és foszforsavas sóinak befolyását a tejválasztásra újabban *Fingerling**)

107. Ábra. A juhkosár összeállítása Breznóbányán. (Hirschfeld József kir. gazdatiszt fölvétele.)

mivel a fiatal állat növekedése közben gyarapítja csontállományát, illetőleg mivel a tejelő állat a tejjel sok mész- és foszforsavas sókat ad ki. Ha az állatnak nem juttatunk elegendő sókat, úgy az a hiányt testének saját állományából fedezi mindaddig, amíg a szervek összetételében bekövetkező változás folytán sulyos zavar be nem áll a normális életműködésben.

A tejelő állatok sószükséglete már régi idő óta érdekli mind a tudós buvárokat, mind pedig a gyakorlati gazdákat. Főképpen a következő két kérdés adott már sok vitára okot: csökken-e a tejhozamot a mész- és foszforsavas sók hiánya, vagy a sószegény takarmány módosítja-e a tej sótartalmát? E kérdések közül mindkettő jelentős az állattenyésztőre nézve;

vizsgálta, szabatos anyagforgalmi kísérletekkel, melyeket a hohenheimi kísérleti állomáson két tejelő kecskével végzett. *Fingerling* a kísérleti állatok etetésére kétféle takarmánykeveréket állított össze: egy mész- és foszforsavas sókban bővelkedőt és egy olyant, amely kevés mész- és foszforsavas sókat tartalmazott. Egyébiránt azonban a kétféle takarmányadag egyforma mennyiségű emészhető tiszta fehérjét és keményítőértéket tartalmazott. A mész- és foszforsavas sókban gazdag takarmány napi adagja 1200 gr. réti széna és 200 gr. szezámogácsa volt, a kevés sókat tartalmazó keverék 400 gr. szalmából, 100 gr. szárított répaszeletből, 235 gr. sikkéből és 280 gr. keményítőből állott. A kísérlet menete olyan volt, hogy a mész- és foszforsókból gazdag takarmányt a sószegény takarmány adagolása követte, végül pedig a kísérletező megtoldta a sószegény takarmányt dikalciumfoszfáttal, takarmánycsontliszttel és iszapolt krétával.

A vizsgálatokból a mész- és foszforsavas sók forgalmára nézve kitűnt, hogy a kísérleti állatok a mész- és foszforsavas sókban gazdag takarmány fogyasztása közben sógyensúlyban voltak, vagyis annyi meszet és foszforsavat adtak ki a tejjel és az ürülékekkel, mint amennyit a takarmánnyal bevettek. A sószegény takarmány etetése közben az állatok szervezete a hiányzó sókat saját készletéből fedezte, minek folytán a szervezet tetemes mennyiségű mész- és foszforsavas sókat veszített (naponta 0.74—1.37 gr. mészoxidot és 1.13—2.12 gr. foszforsavat). Az előzőleg sóvesztéséget szenvedett szervezet a takarmányhoz kevert dikalciumfoszfátot, takarmánycsontlisztet és iszapolt krétát jól használta ki, amennyiben az állat a sóhiány pótlására tetemes mennyiségű mész- és foszforsavas sókat tartott vissza szervezetében. Mindezekből következik tehát, hogy a tejelőállatok nem jutván a takarmánnyal a szükséges mész- és foszforsavas sókhoz, úgy saját sókészletüket fogyasztják; a szervezetben ennek következtében beállott sóhiány azonban azonnal pótlódik, mihelyest a tejelőállat a takarmánnyal kevert csontliszt és az iszapolt krétaporot tekintetben hatásosnak bizonyult.

*) Wellmann: Vizsgálatok a Ca, Mg és P forgalmáról éhező állatokban. Közlemények az összehasonlító élet- és kórtan köréből. 1907. Archiv für die ges. Physiologie 121. kötet.

*) G. Fingerling, „Einfluss kalk- und phosphorsäurearmer Nahrung auf die Milchsekretion. Landw. Versuchsstationen Bd. LXXV. Heft I. u. II.

A vizsgálatok a mész- és foszforsavas sóknak a tejelválasztásra gyakorolt befolyásáról kiderítették, hogy két egyenlő mennyiségű emészthető fehérjét és keményítőértéket, de eltérő mennyiségű sókat tartalmazó takarmányadag közül a mész- és foszforsavas sókban szűkölködő takarmányon tartott állatok tejelválasztása csökken. A kevés sókat tartalmazó takarmánynak eme a tejelésre gyakorolt hátrányos hatása az első 28 nap alatt nem volt felismerhető, az eredeti tejmenyiség azonban, a laktáció előrehaladásával beálló változást figyelembe véve, a 48-ik napon 21%-kal, további 20 nap múlva, a 68-ik napon 29,1%-kal csökkent. A tej mennyisége azonban a takarmány mész- és foszforsavas sóinak fokozására nem csökkent tovább, hanem ellenkezőleg, 17,7%-os gyarapodás mutatkozott. A megfelelő mennyiségű szerves táplálékanyagokat, de kevés mész- és foszforsavas sókat tartalmazó takarmánynak tehát kezdetben alig van hatása a tejelválasztásra, ha a tejelőállatokat azonban tartósan kevés sóhoz juttatjuk, úgy a tejhozam lényegesen — Fingerling 68 napos kísérletében — közel 30%-kal csökken. Az állat tejelőképessége azonban ismét javul, ha a szervezetnek kellő időben biztosítjuk a szükséges sókat.

Végül ami a kevés mész- és foszforsavas sókat tartalmazó takarmánynak a tej összetételére gyakorolt hatását illeti, erről a tej sóanalízise igazolta, hogy a sóban szűkölködő takarmány a tej összetételét, így a mész- és foszforsavas sók mennyiségét nem változtatja meg.

Felemelést érdemel, hogy Fingerling anyagcserevizsgálatai szerint a mész- és foszforsavas sókban szegény takarmánynak a fehérjeforgalomra és lerakódásra nem volt hátrányos befolyása, jóllehet a kísérleti állatokon a csontbetegségek kezdődő tünetei jelentkeztek.

Az ismertetett anyagcserevizsgálatok igazolják tehát, hogy a tejelőállatok takarmányozása közben nem elegendő kizárólag a szerves táplálékanyagokra tekintettel lenni, hanem figyelembe kell részesíteni a tejelválasztáshoz szükséges mész- és foszforsavas sókat is, mivel a szegény takarmány tartós etetése a tejelőállatok tejhozamát tetemesen csökkenti, azonkívül a csontok megbetegedésére is vezet. Kétségtelen, hogy a tőgy mirigysejtjeinek megvan az a specifikációja, hogy a tej készítéséhez szükséges anyagokat a keringő vérből kiválasztja s ennek folytán ha a tej előállításához szükséges anyagok közül bármelyik nincsen elegendő mennyiségben jelen, úgy érvényesül ennek hátrányos hatása.

A tejelőállatok közül elsősorban a tehének sósósúsége érdekli a gazdát. Ismeretes dolog, hogy a tehének életbentartó mész- és foszforsavas sósósúségletét Kellner 1000 kg. élősulyra 100 gr. mészben (CaO) és 50 gr. foszforsavban (P₂O₅) állapította meg. Minthogy 1 liter tejben 1,7 gr. mész és 2,2 gr. foszforsav foglaltatik és mivel a takarmány eme sóinak körülbelül 35—65%-a emészthető, Kellner 1 liter tej termeléséhez 5 gr. mész (CaO) és 4,5 foszforsav (P₂O₅) adagolását írja elő. Ezen adatok segítségével könnyen kiszámíthatjuk a tehének sósósúségletét. Valamely 500 kg.-os, naponta 10 liter tejet

szolgáltató tehen sósósúsége ezek után a következő:

Életbentartó mész-sósósúséglet	50 gr. CaO
10 liter tej előállításához szükséges (5×10)	50 „ „
Összesen:	100 gr. mész (CaO)
Életbentartó foszforsavsósósúséglet	25 gr. P ₂ O ₅
10 liter tej előállításához szükséges (4,5×10)	45 „ „
Összesen:	70 gr. foszforsav (P ₂ O ₅)

Egy 500 kg.-os, naponta 10 l. tejet szolgáltató tehenet tehát 100 gr. mészhez és 70 gr. foszforsavhoz kell juttatni, hogy a saját testének sósósúségletét ne fogyasztsa, vagyis hogy mész- és foszforsav egyensúlyban maradjon. Tejelő állatok sósósúségletét a produkált tej mennyisége határozza meg; minthogy pedig a mész- és foszforsavas sókban szűkölködő takarmány a tejelésre hátrányosan hat és csontbetegséget is okoz, igyekezni kell, hogy a tejelválasztás mértékétől függő sókat a tejelőállatoknak a takarmánnyal biztosítsuk.

A takarmányban rendszerint elegendő mész- és foszforsavas só foglaltatik, az esetek egy részében azonban a takarmányban levő sók nem fedezik a sósósúségletet s ilyenkor czélszerű a hatékonynak bizonyult iszapolt krétopporral vagy takarmánycsontliszttel kiegészíteni az adagolást. A növényi takarmányok között ismerünk olyanokat, amelyekben mind a mész, mind pedig a foszforsav bőven foglaltatik, ilyenek főképpen a zöldtakarmányok és a szénafélék, ellenben a kilugozott takarmányok, minők pl. a megázott széna és a kilugozott gyári hulladékok, kevés ásványi anyagokat tartalmaznak. A növényi takarmányok egy részében viszont kevés mész és sok foszforsav van, ilyenek pl. a gabonamagvak és a korpafélék. Egyébiránt, hogy valamely takarmányban mennyi só foglaltatik, az az időjárástól is függ, mivel szárazság esetén a növény nem tudja felvenni a sókat a talajból. Ennek tulajdonítható, hogy aszályos években a csontbetegségek járványszerűen jelentkeznek az állatok között. Az állatokkal etetni szokott növényi takarmányok többnyire mészben szűkölködnek, ellenben foszforsavban bővelkednek, ilyen esetekben a pótlásra az olcsó iszapolt kréta alkalmas, míg ellenben ha a foszforsavas sók is kis mennyiségben foglaltatnak, takarmánycsontliszt hozzáadásával czélszerű az adagolást kiegészíteni.

Wellmann Oszkár dr.

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Cselkó István.

A tölgyemak mint szarvasmarhahizláló takarmány.

Hazánk nagy kiterjedésű tölgyesei évről-évre tetemes mennyiségű makkot szolgáltatnak. Hogy a tölgyemak kitűnő sertéstakarmány, régen tudják a gazdák s makkoltatás útján igyekeznek is azt értékesíteni. Ami úgy történik, hogy a makk érési idejétől, október elejétől kezdve 9—10 hétre

tölgyerdőkbe hajtják a sertéseket, hol azok bő makktermés esetén teljesen felhiznak és csak azért töltik meg a makkal való erdei hizlalást 2—3 heti szemes eleség adagolásával, hogy ezáltal a húst izletesebbé tegyék.

Kétségtelen, hogy a makk így feleletve igen jól értékesül. Csak az ám a baj, hogy bár a makk igen gazdag keményítőértékű és izletes abraktakarmányféleség, mégis vannak helyek, hol annak felhasználására nem fordítanak elég gondot. Ismerünk erdőgazdaságokat, hol a makktermést teljesen kihasználatlanul hagyják s évről-évre csak elkorhad az s fokozza így az erdő talajának humuszát. Csakhogy ez a humusz igen drága ám. A mai megdrágult viszonyok mellett lehetne, sőt kellene is azt jobban értékesíteni.

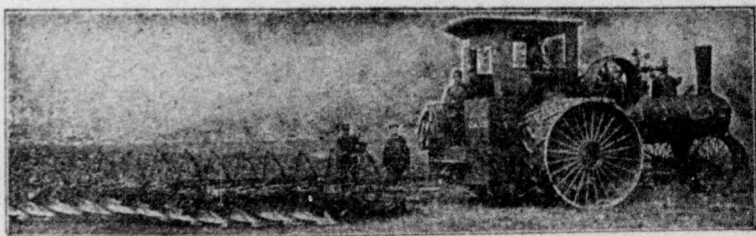
Eppen e jobb, intenzivebb értékesítésre óhajtom a figyelmet felhívni. Olcsó takarmányozás nélkül manapság hasznathajtóan hizlalni szinte lehetetlenség. Ilyen olcsó és aránylag nem nagy nehézséggel megszereshető abraktakarmányul kínálkozik a tölgyemak, mit eddig a marhahizlalásnál figyelmen kívül hagyunk. Nem úgy a német gazdák, kik Cselkó szerint a „makkot összeszedik s nyersen vagy szárítva, pörköltve és megdarálva kérődzőkkel etetik”. Nemcsak a saját makktermésüket szedik össze a németek, hanem tőlünk is vagonszámra viszik azt ki.

Ha a német gazdák feltakarmányozhatják a makkot, miért ne tehetnénk ezt meg mi is? Nincs semmi akadálya. S amellett a tölgyemak „bár kevés fehérjét és zsírt, de sok keményítőt, továbbá tannint s egy quercitinek nevezett keserű anyagot tartalmaz”. A száraz hámozatlan tölgyemak, ha az őszszel felszedett s magtárban raktározott makkot légszáraznak veszszük, Kellner szerint tartalmaz: 85% szárazanyagot, 3,8% igazi fehérjét, 69% keményítőértéket.

Ez összetétel alapján nézzük miként lehet a makkal kombinálva jó hizláló takarmányadagolást összeállítani. Mielőtt ezt tenném, szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a makkal való hizlalást Moskovits Gyula abaujszinnai, szeszgyárral kapcsolatos gazdaságában láttam, hol a szeszgyári friss moslék értékesítésére 105 drb tarka ökör van hizlalásra beállítva. Moskovits mult év novemberétől etet hizómarháival makkot s adagolása 1000 kilogramm élősulyra a következő:

Szabvány hizó szarvasmarhának 1000 kg.-ra	Szárazanyag	Fehérje	Keményítő-érték
100 kg. friss tengerimoslék	8,70	1,10	5,50
20 kg. árpaszalma	17,10	0,11	3,80
7 kg. száraz tölgyemak	5,95	0,27	5,52
	31,75	1,48	14,82

Moskovits a tölgyemakot az ősz folyamán Kassa szab. kir. város erdőhivatalától és a jászóvári prépostság erdőiből vásárolta q-ként 8 K.-ért. Az összevásárolt makkot magtárban raktározta eleinte vékonyabb rétegekben s hetenként kétszer átforgatva, később nagyobb garmadában is jól áll és nem romlik.

Tények és tapasztalatok igazolták

a **CASE** járvaszántó gőzekék

leltétlenül praktikus, gazdaságos és üzembiztos működését.

Munkabírási óránként 2—3 hold. ❖

Előkelő magyarországi referenciák mindenféle talajra.

Vezérképviselő: **Hahn Arthur és Társai** Budapest, VIII., Üllői-ut 52/K

A makkot egészben, minden előkészítés nélkül eteti az ökrökkel s azok azt a fenti takarmányadagolás mellett jóízűen, sőt amint láttam, mohón fogyasztják. Moskovits az egész idő alatt az ökröknél semmiféle emésztési zavarokat, bélbajokat nem tapasztalt s az ökrök kondíciójával és súlygyarapodásával is meg volt elégedve.*)

Ha a makk az ökrökre valami kedvezőtlen hatást gyakorolna, akár azok étvágyára, akár a súlygyarapodásra, Moskovits azt bizoyára észrevenné és igyekezne a baj okát kifürkészni, mert a hizlalás terén nagy gyakorlati tapasztalata van. Szeszgyári gazdaságában ugyanis 30 év óta évente 100—150 drb ökröt hizlal, így a hizlalás terén teljesen otthonos és annak minden esinját-binját ismeri.

1000 kg. élősúlyra fenti takarmányadagolás mellett az ökrök abraktakarmánya 56 fillérbe kerül. A makkot ugyanoly tengerimoslék és árpaszalma adag mellett 6 kg. tengeridarával helyettesíthetnénk s ez esetben (a tengeri q-ját 17 K.-val számítva) az abrak 1'02 K. költséget okozna, vagyis az előző 56 fillérral szemben 46 fillér többletkiadás lenne 1000 kg. élősúlyra.

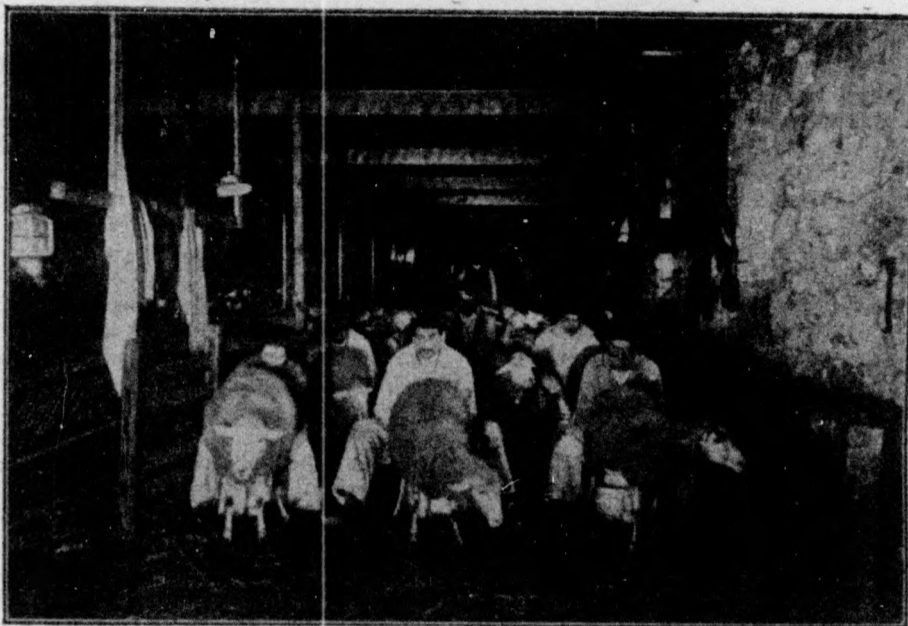
Nem lesz talán érdektelen, ha a tölgy-makk pénzértékét is kiszámítjuk. Weiser dr. számításai alapján a németországi adatokat felvéve (100 kg. keményítőérték átlagos ára 20'70, 100 kg. fehérjéé pedig 25'78 M.), ha a tengerit 17 K.-val számítjuk q-ként, úgy a száraz tölgy-makk összetétele alapján 17'53 K.-t ér. De még ha friss tölgy-makkot — amint azt őszszel az erdőben összeszedik — veszünk is számításunk alapjául, mely mintegy 50% vizet tartalmaz és azért nem olyan tápláló, mint a légszáraz szemes takarmányok, 8 K. q-kénti ár mellett érdemes beszerezni és takarmányozásra felhasználni. A friss makk emészthető összetétele Kellner szerint ugyanis 50% szárazanyag, 2'2% fehérje, 40'4% keményítőérték és így az előbbi adatok alapján 17 K.-s tengeriar mellett 1 q friss tölgy-makk 8'35 K.-t ér. Vagyis a friss tölgy-makkért emészthető összetétele alapján mindig megadhatjuk a tengeri piaci értékének a felét.

A mai magas abraktakarmányárak mellett

olcsóbbá és ezáltal jövedelmezőbbé tehetjük. Különösen semmiesetre sem engedjük, hogy azt olcsó pénzért külföldre kivigyék.

Fejőstehenek makketetésnél apasztották a tejet, minek oka egyrészt csekély fehérjetartalmában, másrészt meg abban keresendő, hogy a makk csersavtartalma valószínűleg összehúzólag hatott a tölgymirigyekre.

Halász Miklós.

109. ábra. Juhfejek helyes elrendezése a tejelőversenyen.

JUHÁSZAT ÉS GYAPJUISME.

Rovatvezető: Rodiczky Jenő dr.

A juhok tejelőképességének fokozása.

A francia juhtenyésztők u. n. elméleti szak-képzettsége sok kívánni valót enged; törzskönyvezéshez általában oly keveset értenek,

108. ábra. Larzac juhok hazatérőben a tejelőversenyről.

nagyon is indokolt lesz tehát, ha ott, ahol a makkot sertésekkel nem értékesíthetjük, össze-szedjük és azt a szarvasmarhahizlalásnál felhasználjuk, miáltal hizlalásunkat tetemesen

* A szeszmoslékkel különösen jól egyeztethető össze a tölgy-makk, mert előbbi hashajtólag, utóbbi pedig ellenkezőleg hat. Részben ennek tulajdonítható az e cikkben említett kedvező hizlalási eredmény.

Rovatvezető.

mint holmi „bonitálókulesok”-hoz, melyek ákombakomai a német „Schäfereidirektori”-nak inventáriumához tartoznak. De foglalkozásuk iránti szeretetük és tenyésztői érzékük messze fölülmulja a nálunk megszokottat. Azok a kis juhtartók nagyobbára bérlők, akik a juhtenyésztéssel foglalkoznak, alaposan ismerik egyedeket és tisztában vannak azzal, amit tőlük várhatnak és elérni akarnak. Így megérthető, hogy oly téren, melyen Németországban és nálunk még

csak próbálkoznak, határozott eredményekre mutathatnak, legyen az a nagy fogyasztási centrumok vagy kisebb háztartások juhhasz-szükségletének kielégítése, vagy a hustermelésnek a gyapjutermeleléssel való szerencsés egye-sítése, vagy a fejősjuhok tejelőképességének a fokozása.

E tekintetben a világhírű Roquefort-sajtgyártás bölcsője, az Aveyron tartomány igen tanulságos képét mutatja a gyakorlati haladásnak. Az

Aveyronban tartott juhajták tejelőképességének fokozásán már évszázadok óta fáradoznak, aminek következtében azoknak tejelőkenysége nagy fejlettséget is ért el. Ennek igazolására álljon itt az az adat, hogy 1760 körül egy juh után évi hozamul ott csak 6 kg. sajtot számítottak, 1830 körül 8—9 kg.-ot, 1864 körül a fennsíkrol 12 kg.-ot, a termékeny völgyekben 16 kg.-ot, napjainkban azonban már 26 kg. sajtot számítanak egy fejősjuh után, sőt vannak egyedek, amelyek után egy évadban 30 kg. sajtot kapnak. A tejhozam növekedését az időközönként rendezett versenykiállításokkal is elősegítik. Ilyen alkalommal nem néhány kiválóított állatot mutatnak be, hanem a falkának egy nagyobb részét. Ezeket a versenyeket leginkább La Caveria nevű városkában szokták rendezni, hol már évszázadok óta szokásban vannak a juh-díjazások, amelyeknél ki van kötve, hogy a tenyésztő a juhállományának legalább 1/3 részét mutassa be a zsűrinek. A versenyzők ily alkal-makkor a kikötött számnál rendszerint több juhot hajtanak fel, úgy hogy van eset, mikor 12,000 darab kerül egyszerre bemutatásra (108. ábra).

Hogy a juhok tejelőképességének a tökéletes kifejtés mily jelentékeny előmozdítója, a francia fejősjuhászok szintén már régebben fölismerték, mihez képest nem is fejtik a juhokat, csak úgy tessék-lássék módon, mint a mi lusta bojtárjaink, hanem helyes elrendezéssel, illetőleg ellenőrzéssel. Mielőtt a bojtártól megfejt juhot szabad-jára bocsájtának, mulhatatlanul, még a bacsó kezén megy át, ki az utolsó csepp tejet is ki-fejtven a tölgyből, rögtön meggyőződik, hogy ki nem fejte ki bojtárjai közül valamely juhot. A fejek elrendezése a 109. számú ábrából kive-hető követendő példaként.

Az Aveyron juhtenyésztői azonban az eddigi eredményekkel sincsenek megelégedve, nem hangoztatják nagy garral, mintegy a juhtenyésztés minden téren való egykori hátramoszdítója, hogy a 7—8 kg. gomolyát szolgáltató elcsenevé-szedett és össze-vissza keresztezett raczkáinkban egy „nemzeti kincset” birunk, hanem körülnéznek a külföldön is, hogy másoktól hasznosat eltanul-hassanak. Így jutottak arra a gondolatra, hogy a Larzac juhok tejelőképességének további fejleszté-sén — horribile dictu — most már frizvérvéve-réssel is kísérletezenek. Rodiczky Jenő dr.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Hutya Ferencz dr.

Megjegyzés a sertésvész elleni ojtás kérdéséhez.

Ujabbán mindsűrűbben jelennek meg a szaklapokban bírálatok egyik vagy másik ragadós állati betegség ellen folytatott orvoslásról és védekezésekről, hol pro, hol kontra, ez utóbbi gyakoribb. A hivatásos szakembernek, állatorvosnak kényes a helyzete; nem igen nyilváníthat ilyen véleményt a szaksajtóban, mert könnyen a részrehajlás vádjá érheti. Részemről azonban pozitívumokat elhallgatni éppen olyan elhibázott dolognak tartom, mint helytelen alapon nyugvó véleménynyel pálcát törni egy a gyakorlatban határozottan igen jól bevált módszerről.

Ismételten elítélték egyes gazdák a sertésvész elleni védőojtást is, egyszerűen kimondván, hogy ez gyakorlatilag semmit sem ér, sőt árt. A rossz hír természetesen hamarabb kel szárnyra, mint a jó és így ma ott állunk, hogy nagyon sokan, bár fényes eredményeket láttak maguk is, mégis kételkednek és húzódoznak az ojtástól.

Sajnosan tapasztaltam ezt magam is, aki hivatásomnál fogva nagyon sok sertésnagytenyésztővel kerülök össze. Évek lefolyása alatt több ezer sertést ojtottam be bizonyos kísérleti rendszerrel és meggyőződésem e téren a következő.

Ha a védőojtást azonnal a betegség legelső nyilvánulásakor foganatosítjuk, úgy az feltétlenül eredményre vezet. Ehhez azonban az szükséges, hogy teljesen kizárt legyen a sertésorbáncz eshetősége, mert ez esetben a vész ellen alkalmazott ojtás eredménytelen marad.

Éppen arra való tekintettel, hogy a vész felépése esetén azonnal tisztában lehessünk a kórral, figyelembe véve azt, hogy a sertésvész kezdeti szakában, vagyis leghevenyebb alakjában vajmi csekély körleletet ad és így az orbáncztól a kórboneztani lelet nem igen különbözteti meg, feltétlenül szükséges, hogy a sertésüket elválasztás után azonnal orbáncz ellen beojtassuk. Ha minderre figyelemmel vagyunk, úgy a sertésvészelleni védekezés felette kedvező eredménnyel jár.

Kr. J—ö b—i földbirtokosnál ily rendszer mellett végzett ojtásom eredménye a következő: Az egész állomány 600 sertésből állott. Az ojtást megelőzőleg elhullott 60 drb; ojtáskor még volt 10 drb nagyon beteg, melyek egyáltalán mozdulni sem tudtak és csak a tulajdonos határozott kívánságára ojtattak be, előreláthatólag eredmény nélkül. Ezekből elhullott 8 drb; ojtáskor már az összes állatok betegek voltak az utolsó darabig. Az előbb említett 10 darabnak beojtásakor kiválasztottunk a falkából 50 drbot, melyek látszólag nem voltak súlyosan betegek, ezeket is beojtottuk s közülök elhullott 2 darab. Néhány napra rá beojtottunk ugyanabból a falkából 350 drbot, ebből elhullott 4

darab. Maradt még 130 drb igen súlyos beteg, melyek közül beojtás után elhullott 60%.

Ugyanezzel az uradalmi falkával együtt járt 20 drb tisztí sertés, de ezeket a vész jelentkezése előtt 2 héttel beojtották. A 600 drbnak ojtásakor ezek ismét beojtottak, körülbelül az első ojtás után 4 héttel, mikor is már mind a 20 ugyancsak beleesett nagyon enyhén a vészbe, amit a hányás, hasmenés, köhögés is igazolt. Ez a 20 darab 2—3 napnál tovább nem volt beteg, elhullás nem történt, a vész lezajlása után feltűnően jól fejlődtek. Ugyanezt igazolja *Touttenui* is a „Köztelek” ezévi 14. számában megjelent közleményében.

A jelen eset is igazolta azt, hogy az ojtás mintegy 4 héti immunizál és ha nem is kölcsönöz hosszabb immunitást, mindenesetre ellentállóbba teszi az állatokat egy új vészszel szemben, ami ha semmi egyebet nem jelent gazdaságilag, csak azt, hogy a vész kitörése esetén nem kell vehemensebben lefolyó véstől tartanunk és nekünk így elég időnk jut az ojtás normális foganatosítására, már ez is nagy gazdasági előny. De gazdaságilag megbecsülhetetlen előny az is, hogy a már vész ellen ojtott sertések vész esetén másodszor ojtva csak 2—3 napig betegek, nem romlanak le és felépülés után rohamosabban fejlődnek. Gyakorlatomban csak két drbnál vált szükségessé egy harmadik ojtás, amely egy nap alatt gyógyuláshoz vezetett.

Mikor tehát ily fényes eredmények igazolják a védőojtás gazdaságos voltát és gyakorlati használhatóságát, nem látom be, miért idegenkedjünk tőle. Csak megfelelő rendszerrel és körültekintéssel kell idejében alkalmazni és az eredmény nem marad el.

Kukuljevics József dr.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Spozon Pál.

Megfigyelések a Jurenák-ekéről.

El nem vitatható tény, hogy a legfontosabb talajmivelő eszköz az eke, amelynek eddig — a régebbi rendszerteknél jobb és szebb munkája, biztosabb járása és tartóssága miatt — leg-tökéletesebb alakja a Sack-féle rendszerű önvezeték eke volt. Az utóbbi időben azonban gazdáink és az egyes gazdasági szaklapok is mind többet foglalkoznak a Jurenák-féle ekevel, amelynek munkáját egybehangzón szebbnek, jobbnak, tökéletesebbnek, nagyobb munkaképességűnek, magát az ekét pedig egyszerűbbnek, könnyebben kezelhetőnek és biztosabb járásának találták a Sack-ekénél.

Ezek indították a debreczeni m. kir. gazdasági akadémia vezetőségét is arra, hogy a Jurenák-féle ekét az akadémia gazdaságában kipróbáljuk és annak életrevalóságáról személyes megfigyeléseket, tapasztalatokat szerezzünk. Azt hiszem, nem lesz érdektelen, ha a Jurenák-ekének a mi humózus homoktalajunkon végzett próbálása, használata közben szerzett tapasztalatainkat e

lapok hasábjain a gazdaközönség tudomására hozzuk.

Mi a Jurenák-féle 7-es ekét (110. ábra) és annak munkáját a Sack-féle 7-es ekevel és annak munkájával hasonlítottuk össze, miközben kiterjeszkedtünk mindarra, amire bármely eke megbirálásánál figyelemmel kell lenni és pedig a szerkezetre, kezelhetőségre, szabályozására, járására, a szántás minőségére, mennyiségére és a vonóerő nagyságára. A tartósságra vonatkozólag ily rövid idő alatt véleményt mondanunk nem lehet.

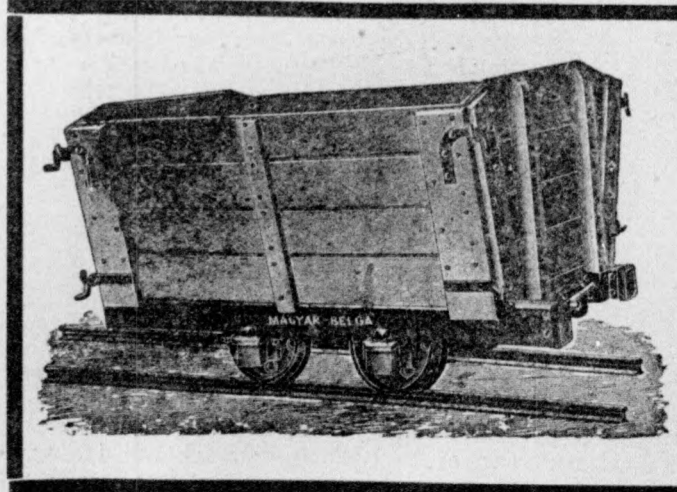
A szerkezetet illetőleg a Jurenák-féle eke feltétlenül egyszerűbbnek és ezzel kapcsolatban előnyösebbnek mondható, mert a taliga rudja szilárdan és a tengelyre merőlegesen van megerősítve, jobbra-balra nem mozdítható, a tengely tehát ferde irányt nem vehetvén fel, a kerekek állandóan egyenesen és párhuzamosan járnak, ezért a kerékagyak kopása, de azért is, mert a tengelylyel együtt forognak, ki van zárva. A taliga tehát biztosan jár, ami az eke járását is biztosítja.

A szerkezet egyszerűségéhez tartozik, hogy a taligakerekeken csak 4—4 küllő van, de épp a küllők kisebb száma miatt a keréktalpak vannak szilárdabb T vasból készítve. A ritkább küllők előnye, hogy kevesebb sárt tapadhat a kerekekre, nedvesebb talaj szántásakor könnyebb az eke vontatása. A kerekek átmérője is nagyobb, mint a Sack-eke taligájánál, azok tehát kevesebbet fordulnak és így a kopás is kisebb.

A taligan a csággattyu teljesen mellőzve van, az állítási keretet pedig egy kis aczéllöntvény helyettesíti (111. ábra), melynek alsó csővében forog a tengely a kerekekkel együtt. A cső nyílása mindkét oldalról el lévén zárva, por, piszok belé nem hatolhat, egyszerű kenés hetekig elegendő, a taliga nem nyikorog, de a tengely kopása is minimálisra redukálódik. S miután a kerekek Bóni-rendszerűek, a csekély kopás is csak egy helyen történik.

A kis aczéllöntvény felső részén van a forgatható, 6—7 cm. átmérőjű, kerék gerendelyvezető karika, mely ha egyik helyen megkopott, könnyű szerrel átfordítható. A gerendelyvezető karika helyettesíti a vánkost, ebben nyugszik a gerendely mellső vége, de oly biztosan, hogy a gerendely soha, még fordulások alkalmával sem billenhet ki belőle. S miután a gerendelyvezető kerek — bármennyire is emelkedik vagy süllyed a taligakerék — a gerendely annak mindig a legalsó pontján foglal helyet s így a tengely állítása, szabályozása feleslegessé válik, épp ezért itt csak egy tengelyt találunk, a külön állítható könyök-tengely hiányzik.

Az említett aczéllöntvényhez elülről a taliga rudja van szilárdan hozzáerősítve, hátulról pedig az önvezető lánczok, amelyek azonban nem egy pontból indulnak ki — mint a Sack-ekénél — hanem két pontból, miáltal az eke járását még jobban biztosítják, mint a Sack-ekénél s így az önvezető lánczok jobb elhe-

Magyar-Belga Fémipargyár R.-T.

Budapest, Hungária-körút 115—117. szám.

Gazdasági vasutak

nyomjelzése, építése és anyagok szállítása.

Eladás bérlet.

Költségvetés, katalógus díjtalan.

Allandó nagy raktár!

lyezése is hozzájárul ahhoz, hogy a Jurenák-ekét szarvánál fogva kormányozni, vezetni nem kell.

A Jurenák-éke gerendelye (112. ábra) csuklós és egy kétkaru emelővel — szabályozó készülékkel — van felszerelve, amely egyúttal elzárható. A szabályozó készülék a szántás mélységének szabályozására szolgál, mely sokkal egyszerűbben és menetközben is keresztülvihető s emellett biztos, mert elzárható lévén, a béres azon változtatni nem tud. A gerendely csuklós szerkezetének tulajdonítható, hogy az eketést bármilyen mélységű szántásnál is nem emelkedik fel és le, nem billen ki a talajból, hanem nyugodtan halad a beállított mélységben. Az eke biztos járásához tehát ez is hozzájárul.

Míg a Sack-ekénél csak egy, addig a Jurenák-félénél két csoroszllya van a gerendelyre erősítve. A kettős csoroszllya alkalmazása teszi lehetővé, hogy vele mintegy 50%-kal szélesebbet lehet fogatni, mint ugyanolyan számú Sack-ekével.

A kétféle eke eketéstjénél csak a kormánylemez alakjában van különbség, még pedig a Jurenák-féle eke előnyére. Ennek kormánylemeze ugyanis épp oly meredek, mint a Sack-ekéé, tehát jól porhanyít, de hosszabb s azt mondhatnánk, hogy a Sack- és Vidacs-éke kormánylemezeinek kombinációja — mert elmés és ügyesen megszerkesztett alakjánál fogva — a jó porhanyítás mellett a talajt tökéletesen átfordítja, dacára annak, hogy mint már említém, mintegy 50%-kal szélesebbet fogathatunk vele.

A Jurenák-ekének egyszerűbb és így előnyösebb, praktikusabb szerkezete mellett kezelhetősége, beállítása, szabályozása is könnyebb s egyszerűbben és biztosabban végezhető, mint a Sack-ekénél, amiről az eke kipróbálásakor bőven volt alkalmunk meggyőződni. Az ekét ugyanis a csuklós gerendelyvel kapcsolatban levő emelővel, szabályozókészülékkel gyorsan és biztosan beállíthatjuk a tetszés szerinti mélységre és ami szintén igen fontos, a béres elől egy

járt a talajban, hogy azt a béresnek szarvánál fogva vezetni, kormányozni nem kellett és így minden figyelmét az ökrökre s azok egyenletes huzására fordíthatta. A biztos és nyugodt járást az idézi elő, hogy a taliga tengelye a rudra mindig merőlegesen jár, a kerekek mindig egyenesen és párhuzamosan haladnak, az

110. ábra. Jurenák-féle eke a taligával.

önvezető lánczok a taligától két pontban indulnak ki, továbbá, hogy vele szélesebb földszületet vágunk le, tehát nagyobb tömegű földszület nehezedik az eketestre, ami szintén biztosabb, nyugodtabb járásra készíti az ekét.

A szántás minősége is kifogástalannak és a Sack ekéjénél feltétlenül jobbnak mondható, mert utána a barázda tiszta, a föld nem hull vissza a barázdába, a barázda oldala egészen sima, az eketést a barázda oldalát nem szaggathatja, nem tépheti, mert a hátsó csoroszllya az eketéstnél körülbelül egy czollal küljebb áll, minek egyúttal az az előnye is megvan, hogy az eketálp nem fekszik oly erővel a barázda oldalának, tehát kisebb a surlódás, kevesebb vonóerő

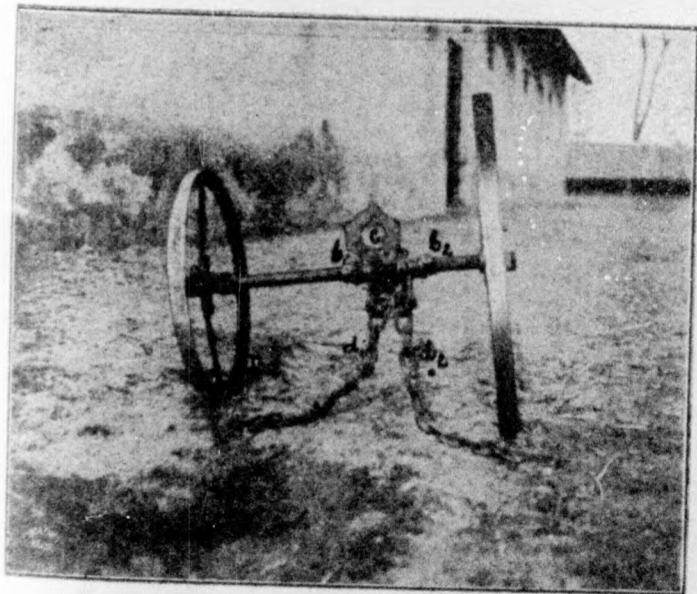
átfordítja, a barázda fenekére fekteti s erre kerül szintén jól megfordítva a másik földszület. Ezt nemcsak a rendes őszi szántásnál volt alkalmunk tapasztalni, hanem a gyeptörésnél is.

A már említett előnyök mellett különösen kiemelendők tartjuk a Jurenák-éke nagyobb munkaképességét és emellett mégis a kevesebb vonóerőszükségletét, vagyis nemcsak hogy jobb munkát végez, mint a Sack-éke, hanem kevesebb vonóerőszükséglet mellett többet is.

Az összehasonlítópróba alkalmával egy-egy kat. holdas parcellába állítottuk be a 7-es Jurenák- és a hetes Sack-ekét; a szántás mélysége mindkettőnél 20 cm. volt. A 20 cm. mélységű szántás mellett a 7-es Sack-ekével jól csak 20 cm. szélességben lehetett szántani, mert ha szélesebbre vettük, akkor nem fektette szépen egymás mellé a barázdákat. Ezzel szemben a Jurenák-éke a 20 cm. mélységű szántás mellett 33 cm. széles földszületet vágott le, melyet teljesen átfordítva és jól megporhanyítva fektetett az előbbi földszület mellé. Az egy kat. holdas parcellát többszöri megismétlés után a Jurenák féle eke átlagban 10 óra 15 perc alatt szántotta fel, míg a Sack-ekének 15 óra 20 percig tartott. A Jurenák-féle ekével tehát kitünő munkája mellett több mint 50%-kal szélesebbet lehetett fogatni és ezzel kapcsolatban ugyanakkora területet 50%-kal kevesebb idő alatt szántotta fel a nálunk végzett próba alatt.

S dacára annak, hogy a Jurenák-féle ekével 50%-kal szélesebbet fogathatunk s dacára annak, hogy 50%-kal hamarabb szántotta fel ugyanazt a területet, mégis vonóerőszükséglete kevesebbnek bizonyult, amiről pontos erőméréssel történt mérésrel győződünk meg. A jobb és 50%-kal nagyobb mennyiségű, 20 cm. mély és 33 cm. széles szántás mellett a Jurenák-éke vonószükséglete 1 dm² területre csak 24 kg. volt, míg a Sack-ekéé 20 cm. mély és 20 cm. széles szántás mellett 30 kg. volt.

Hogy a Jurenák-féle ekével sokkal szélesebbet

111. ábra. Jurenák-féle eke taligája hátulról. Állítási keretet helyettesítő acéllöntvény részei: a) a cső, melyben a tengely forog; b) és c) a cső két végét, nyílásait elzáró készülékek; c) fordítható gerendelyvezető karika; d) és e) a két pontból kiinduló önvezető lánczok. T) a kevesebb küllő miatt alkalmazott T alakú keréktálp.

112. ábra. Jurenák-féle eke. G) csuklós gerendely; E) kétkaru emelő-szabályozó készülék; Cs) szabályozó kettős csavartok; Z) laskattal elzárható készülék; Csi) rendes csoroszllya; Csi) vendégsoroszllya.

lakat segítségével elzárhatjuk úgy, hogy az a már egyszer beállított ekén változtatni nem tud. A barázda szélessége pedig a gerendelyvezető karikának az egész acéllöntvényvel együtt jobbra vagy balra tolasásával szintén könnyen, rövid idő alatt eszközölhető.

A Jurenák-éke szántás közben oly biztosan

kell s emellett nem is kopik oly könnyen. A talajt épp oly jól megporhanyítja, mint a Sack-éke, de míg az utóbbi a földszületet csak egymás mellé fekteti, addig a Jurenák-éke kormánylemezeinek elmés alakja és elhelyezése folytán meg is fordítja olyformán, hogy a mellső csoroszllya által levágott első földszületet szépen

fogathatunk, sokkal többet szánthatunk és ezt kevesebb vonóerővel végezhetjük el, az a kettős rendszerű csoroszljának tulajdonítható. A rendes — hátsó — csoroszllya által levágott széles földszületet ugyanis az első — ugynevezett vendég — csoroszllya még kétfelé vágja, szétporhanyítja, miáltal az eketést munkája lényegesen

meg van könnyítve, mert a szélesen levágott, szétaprított földszelvet könnyebben fordítja át és könnyebben porhanyítja meg. Ezért lehet a Jurenák-féle ekével szélesebbet fogatni s ennek daczára kisebb erővel vontatni s ezekkel kapcsolatban nagyobb munkamennyiséget elérni. A nagyobb munkaképességhez az is hozzájárul, hogy a béres minden figyelmét az ökrökre fordíthatja, hogy azok egyenletesen huzzanak és így gyorsabban haladjanak.

Az itteni kipróbálás alatt szerzett megfigyeléseink alapján tehát a Jurenák-féle ekének — nem számítva annak anyagát és tartósságát, amiről ily rövid idő alatt meggyőződünk nem lehetett — feltétlenül előnyt kell adnunk a Sacke-ke fölött, mert — az elmondottakat röviden összefoglalva — szerkezete egyszerűbb s ezzel kapcsolatban könnyebben kezelhető, könnyebben beállítható és szabályozható, a szabályozókészülék elzárható. Járása biztosabb, munkája jobb, mert ugyanolyan jó porhanyítás mellett jobban fordít, 40—50%-kal nagyobb a munkaképessége s ennek daczára a vonóerőszükséglet kisebb. A két eke súlya és ára között különbség alig van. *)

Takács Zsigmond.

LEVÉLSZEKRÉNY.

E rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, lapreklamálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

A takarmányrépa sortávola. 144. kérdés. A cukorrépát épp úgy, mint a takarmányrépát egyformán 16" sortávolságra és 7—8" növény-távolságra szándékozom vetni, eddig a cukorrépát 14¹/₂" a takarmányrépát 17" sortávolságra vetettem. A cukorrépára — amint az a „Köztelek” 20. számában megjelent cikkből kitűnik — ez hátránnyal nem jár. Tájékoztást kérek arra nézve, vajjon a takarmányrépának a 16" sortávolság megfelel-e?

P. V.

Felelet a 144. sz. kérdésre. A takarmányrépát sok gazda 16"-re veti, főleg azok, kik a nem tulságos nagyra növő, de táplálóbb fajtákat termesztik és a nagy répapéldányok helyett inkább a kisebbnek maradót, de kevesebb vizet tartalmazó répákat szeretik. Vajjon bizonyos viszonyok közt a répasortávolság bővítésével, illetve szűkítésével mily határig mehet el a gazda a termés mennyiségének és minőségének veszélyeztetése nélkül, arra egyébként általános sza-

*) Ehhez a minden irányban kompetens helyről jött bírálatához nem férhet szó. Remélhetőleg hasonló kísérletről még egy második jelentés is fog jönni más helyről.
Rovatvezető.

bályt nem lehet felállítani, hanem azt, mint a kérdéstevő által említett cikkk is hangsúlyozza, csak a helyszínén végzett kísérletezés dönt-heti el.

Takarmányborsó keverék. 145. kérdés. Lehetséges-e tavasszal őszi borsót zabbal keverve bükköny helyett takarmánynak vetni?

B. Ö.

Felelet a 145. sz. kérdésre. Az őszi borsót zabbal keverve tavasszal is lehet takarmánynak vetni, amikor az őszi borsó körülbelül épp oly fejlődést fog mutatni, mint a tavaszi takarmányborsó. A borsókeveréket sok gazda a zabos-bükkönnyel izletesebb zöldtakarmánynak mondja, mások ellenben nem. Ennek két oka van; az egyik az, hogy a borsó igen sokszor lisztharmatos lesz, a másik pedig, hogy a borsót kissé émelygős ize miatt néha az állatok, főleg ha oly takarmány után adjuk, melyet az állatok nagyon szeretnek, kezdetben nem szívesen eszik és azért kellő átmenettel kell hozzászoktatni. Az egészséges borsó igen jó szénát is ad és szénának szárítva előnye, hogy levelei nem peregnék oly könnyen, de hátránya, hogy nehezebben szárad, mint a bükköny. Ha a borsó nagyon lisztharmatos, vemhes állatokkal nem tanácsos etetni és legjobb lezsombolyázní.

A lovak beszerzésére nézve csak az esetben tudhatunk érdemleges felvilágosítást nyújtani, ha előbb közli, tulajdonképpen milyen fajtát óhajtana tartani.

Szarvasmarhák farokekezése. 146. kérdés. Tehenészetemben már mintegy 2 éve uralkodik egy farokbetegség, minek következtében az állatok teljesen véresre és sebesre nyalják farkukat annyira, hogy némelyik a farkbojtot teljesen elveszti. Már több állatorvostól kértem tanácsot s ennek következtében próbáltam kreolinos disznószírral bekenni a farkukat, azonkívül kreolinos vízzel mosni; mindez azonban eredményre nem vezetett. Kérem tehát utbaigazításukat, micsoda eljárás kövessék, hogy ez a betegség megszűnjék?

H. E.

Felelet a 146. sz. kérdésre. A betegség nyilván ekzemás bőrgyulladás, mely leginkább hig trágyával vagy ürülékkel történt beszennyezés következtében fejlődik. Amennyiben valóban ez az ok játszik közre, úgy a lehetőség szerint bővebb almozással és több száraz takarmány etetésével a farok végének beszennyezését kellene megakadályozni. Eredményes kezelés előfeltétele a farkbojt szőrének tövig lenyírása. Az így szabadabbá lett beteg bőrfelületeket 10%-os szalicilolajjal és vattával tisztára törölgetni és azután a nedvező bőrfelületeket 10%-os pokolkoldattal naponként egyszer vagy kétszer beecsetelni tanácsos, a varaknak előzetes letörése után szalicilolajjal. Amikor nedvező, illetve hámrétegtől fosztott felületek már nincsenek, cinkkenőcs vagy cinkenyv alkalmazása megokolt mindaddig, míg a farkvég bőre visszanyeri épségét. A pokolkó okozta barnás foltok a bőrön idővel eltűnnek, de eladásra nem szánt szarvasmarhákön egyébként sincs jelentőségük.

M. J. dr.

Ujabb talajvizsgálati módszerek.

(Flóderer Sándor előadása a földmívelési és növénytermesztési szakosztály márczius 7-én tartott ülésén.)

Az utóbbi időben alig mulott el hét, hogy a növénytermelési kísérleti állomáshoz és a vegykísérleti állomásokhoz ne érkeztek volna be talajminták vizsgálatra. Ezekről a talajmintákról rendszerint azt kérdezik, hogy milyen és mennyi műtrágyát alkalmazzanak rajta, vagy gyakran azt is, hogy milyen növény természetű az illető talajon. Nemcsak szakelőadásokban, de szaklapokban is sokszor volt arról szó, hogy ilyen célból a talajt vizsgálatni csak felesleges kiadással jár, annál különösebb tehát, hogy nemcsak kisbirtokosok, hanem közép- és nagybirtokosok is küldenek be hasonló kérdésekkel talajmintákat.

Mikor Liebig kimutatta, hogy a növény hamu-alkatrészeit a talajból veszi fel, mindenki azt hitte, hogy most már mi sem könnyebb, mint a talaj trágyasükségletének megállapítása. Ugyanis abból indultak ki, hogyha meghatározzák a növény és a talaj tápanyagtartalmát, akkor a kettő viszonya felvilágosítást nyújt a kérdésről.

Ezen a feltevésen megindult laboratóriumi és gyakorlati kísérletek eredményei azonban azt mutatták, hogy a talaj trágyasükségletét ily módon megállapítani ugyszólván lehetetlen.

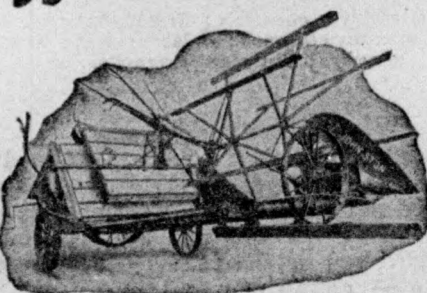
Ezek a vizsgálatok azonban nem veszték kárba. A gyakorlat számára ugyan nem adtak eredményt, de a talajkémia továbbfejlődéséhez három fontos eredménnyel járultak. E kísérletek alapján lett ugyanis ismeretessé a talaj és a növény tápanyagszükségletének fogalma. Továbbá ugyanezekből a vizsgálatokból tűnt ki az, hogy különbséget kell tenni a talaj összes nyers tápanyagtartalma és oldható tápanyagtartalma között.

Amíg ez új irányelvek alapján talajkémia lassan továbbfejlődött, addig a talajok trágyaszküségletének megállapítására egy új módszert, a Wagner-féle *tenyészedeny-kísérleti* módszert kezdték alkalmazni. Az eljárás czélszerűnek is mutatkozott erre, mert a kísérletet végző egyén a szükségnek megfelelően változtathatja az egyes termelési tényezőket. Egyedüli változó tényező e kísérletezési módnál a tápanyag. Amint a kísérleti eredmények mutatták, sokszor nagyon élesen kitűnik, hogy a talaj az egyik vagy másik tápanyagra erősen reagál. Arra nézve azonban, hogy ez edénykísérletek adatai megfelelnek-e a gyakorlatnak, a növénytermelési állomás kísérletei azt mutatták, hogy az edénykísérlet és a szabadban végzett kísérlet eredménye nagyon ellentétes is lehet.

Hogy ilyen ellentétek merülnek fel, az érthető. Vegyük csak azt figyelembe, hogy ilyen edénykísérleteknél minden termelési tényező a legkedvezőbb (talajelőkészítés, nedvesség stb.), ugyanezt a gyakorlati kísérletnél nem lehet mondani. Éppen e gyakran feltűnő ellentétek folytán már annakidején Cserháti Sándor gazd. akad. tanár minden erre vonatkozó közleményében hangsúlyozta, hogy a *tenyészedeny-kísérlet*

AZ EREDETI AMERIKAI

„Johnston” marokrakó- és kévekötöző aratógépek

tökéletes munkájuknál, mint tartós és egyszerű szerkezetüknel fogva, minden gazda elismeri, hogy az első helyet foglalják el.

Ábrás leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

BÄCHER RUDOLF – MELICHÁR FERENCZ
Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**
BUDAPEST, VI. KERÜLET, NAGYMEZŐ-UTCZA 68. SZÁM.

csak arra lehet jó, hogy utbaigazítást adjon a gazdának a további kísérletezéshez. Ha azonban meggondoljuk azt, hogy a trágyázástól első sorban is a jövedelmezőséget követeljük meg, akkor belátható, hogy a talaj tápanyagszükségletének megítélésére sokkal czélszerűbb a szabadban végzett kísérlet, mint bármily tenyészedeny-kísérlet.

Igaz, hogy e szántóföldi kísérletek sok munkával járnak, nagyon hosszadalmasak, mert egyévi kísérletezés nem elégséges ahhoz, hogy a talaj trágyaszükségletéről tájékozást nyújthasson, sőt csakis több évi kísérlet eredményéből lehet következtetni. Egyévi kísérlet eredménye esetleg nagyobb kárt okoz a gazdának, mint aminő hasznot hozhatna.

Az új irányba terelődött kémiai vizsgálatok ezután két irányban haladtak. Az egyik csoport hívei a növényi test tápanyagtartalmát vizsgálták, abból a feltevésből indulva ki, hogy a talaj tápanyagbősége a növény luxustápanyag-felvétele folytán a növény tápanyagtartalmában visszatükröződik. Amint azonban az eredményekből kitűnik, az okoskodás nem volt helyes, mert a talaj tápanyagszükséglete ily módon nem volt meghatározható. A hiba abban van, hogy a növény- és a talajtápanyagszükséglet fogalmát ezeknél a kísérleteknél teljesen összekeverték, holott tudjuk nagyon jól, hogy e két fogalom között éles különbséget kell tenni.

A növény tápanyagszükséglete nem vonja maga után feltétlenül a talaj tápanyagszükségletét. A másik csoport kutatói pedig a talaj oldható tápanyagait vizsgálták. Az oldható tápanyagok meghatározása ma még gyakorlatilag is értékesíthető eredményt csak egyes esetekben ad ugyanis akkor, ha a talaj oldható tápanyagtartalma nagy, vagy feltűnően csekély.

Az ebben az irányban végzett kísérleteket röviden a következőkben vázolhatom: Az eljárás célja meghatározni az ugynevezett asszimilálható tápanyag mennyiségét. Azonban kérdés az, mit nevezhetünk asszimilálható tápanyagnak? Egyesek felfogása szerint a könnyen oldható tápanyag asszimilálható is, ezzel szemben vannak, akik azt állítják, hogy csak az a tápanyag asszimilálható, amit a növény fel is vesz. Itt tehát magának az asszimilálható tápanyag-fogalmának meghatározásánál is eltérés van. Az asszimilálható tápanyag meghatározásánál ma még majdnem minden kutató más módszerrel igyekezik a célt elérni, az egész eljárás hibája tehát az, hogy nem egységes. Tényleg az eddigi kutatások csak egyes határértéket eredményeztek. Az egyes kísérletezők szerint a határértéken alul levő talajoknál tápanyaghiány van.

Az egyes kutatók által megállapított határértékek is eltérők egymástól. Az eltérések annak tudhatók be, hogy minden kutató más módszerrel dolgozik s vizsgálatainál a kísérleti növény más és más.

Ez eltérő eredmények folytán azt kérdezhettük, hogy a talaj kémiai vizsgálata mikor használható. A dolog ma még úgy áll, hogy a talaj trágyaszükségletének pontos megállapítása nem

végezhető laboratóriumi vizsgálattal, mert ha a szélsőségeket meg is tudjuk állapítani, de éppen a közbeeső talajtipusok vizsgálatára nincs elég biztos támpontunk. A szélsőségek alatt értem azt, hogyha valamely talajban tulsok, vagy tulkevés az oldható tápanyag.

Hogy miért nem sikerült ma még e téren eredményt elérni, arra nézve a következő indokokat hozom fel:

1. A talajból mint nem homogén anyagból nagy nehézséggel jár az átlagmintavétel, már pedig jó átlagminta nélkül nagyobb területre helyesen következtetni nehéz. Kérdés tehát, hogy milyen legyen a mintavétel módja.

2. A talaj szerkezetét is figyelembe véve, az ilyen kutatásoknál figyelembe kell venni a tápanyagok mikénti elosztódását is, értem ez alatt azt, hogy a talaj víz-, iszap- és agyagrésze milyen befolyással van az oldható tápanyag mennyiségére.

3. A fő nehézséget azonban maga a növényzet szolgáltatja. A növény ugyanis fejlődése kezdetén a feltalajból táplálkozik, de tudjuk, hogy a tenyésztet nagyrészen az altalaj tápanyagtartalmát veszi igénybe. Eddig ugyszólván mindenki csak a feltalajt vizsgáltatta. Kérdés tehát, hogy a feltalaj tápanyagtartalma — tekintve azt, hogy a növény az altalajból is táplálkozik — lehet-e egyedül is irányadó a talaj tápanyagszükségletének megállapításánál. Kérdés, hogy a talaj tápanyagszükségletének megállapításánál az altalaj vizsgálata mily mértékben szerepeljen.

E feleletre váró kérdések mellett ott van még a talajban végbemenő kémiai folyamatok ismeretének kérdése.

A talajkémia előtt tehát sok megfejtetlen kérdés van még. Azon azt hiszem nem is lehet megütközni, hogy ilyen körülmények között eddig ezen a téren semmi pozitív eredményt nem tudtunk elérni.

A talaj trágyaszükségletének megállapítására ma még csak egyetlen megbízható módszerünk van s az a szántóföldi trágyázási kísérlet. Éppen ezért nem tartom czélszerűnek a talajt a tápanyagszükséglet szempontjából kémiailag megvizsgáltatni, mert megbízható eredményt úgy sem tudunk vele elérni, már pedig okszerű trágyázásnak csak megbízható kísérleti eredmények képezhetik az alapját.

Ami pedig azt a kérdést illeti, hogy egy bizonyos talajjemen milyen növény természetű sikerrel, erre vonatkozólag sem most, sem pedig a jövőben választ adni nem tudunk, mert arra, hogy a szőbenforgó talajon milyen növény természetű sikerrel, nem a talaj oldható tápanyaggazdagsága, vagy szegénysége a döntő, hanem az, hogy az illető helyen milyenek a klimatikus viszonyok és főleg az, hogy az adott viszonyok között hogyan értékesíthető az illető termény. Ez a kérdés inkább üzleti, mint kémiai.

Hogyha tehát annyira megbízhatatlan a kémiai elemzés, akkor kérdezhettük, hogy általában mi célja lehet a talaj kémiai megvizsgálásának? Nem szabad azt hinni, hogy a talajelemzés

éppen semmire sem jó. Hogy mikor használható a kémiai vizsgálat, erre vonatkozólag csak a következő példákat kívánom felsorolni:

Elsősorban is vegyük a talaj fizikai vizsgálatát. Ez nagyon jó szolgálatot tesz akkor, ha a talaj osztályozásáról van szó (agyag, homok, homokos agyag), hasonló megbízható adatokkal szolgál a talajvizfoghatóság és légjárhatóságnak megállapításánál. Ezekről pedig tudjuk, hogy a termőtalaj fontos tulajdonságai.

A szó szoros értelmében vett kémiai elemzésekkel különösen a talaj mészsükséglete állapítható meg könnyen. A talaj fizikai vizsgálata és a mészmeghatározásokból már lehet következtetni arra, hogy meszezésre szorul-e az illető talaj, vagy sem.

Eltelkintve azonban mindezekről, nagyon fontos szerep jut a talajkémiai vizsgálatoknak akkor, ha a talajban foglalt egyes káros alkotórészek meghatározásáról van szó. Hogy ezen a téren milyen eredményeket tud felmutatni a kémia, arra nézve az Alföldet nagyon is közelről érintő szikjavítási kérdést említem fel.

A talaj kémiájának tehát már ma is vannak a gyakorlat részére értékes eredményei. Éppen ezért az előadottakból nem az a következtetés vonandó le, hogy már most a talajvizsgálatokat mellőzzük. Sőt ellenkezőleg, mindazokban a kérdésekben, amelyeket az előbb felsoroltam, nagyon ajánlatosnak tartom a talaj kémiai vizsgálatát. Amikor azonban a talaj tápanyagszükségletének megállapításáról van szó, akkor céltalannak és pénzperzslásnak tartom a talaj kémiai vizsgálatát.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Egyröli-másról	849
Újabb talajvizsgálati módszerek	860
Növénytermesztés és műtrágyázás.	
Jövedelmező burgonyatermesztés	850
Paprikaműtrágyázási kísérlet	851
Gazdasági növénytan.	
A vadrepeze sikeres irtási módja	852
Kaszáló- és legelőjavítás.	
A legelő kosarazása	853
Tejgazdaság.	
A mész- és foszforsavas sók befolyása a tejelválásra	855
Takarmányozás.	
A tölgymakk mint szarvasmarhabizáló takarmány	856
Juhászat és gyapjuisme.	
A juhok tejelőképességének fokozása	867
Állategészségügy.	
Megjegyzés a sertésvész elleni ojtás kérdéséhez	858
Gazdasági gépészet.	
Megfigyelések a Jurenák-ekéről	858
Levélsekrény	860
Vegyesek	861
A „Köztelek” legközelebbi száma. — Kinevezés. — Szőlészeti és borászati szakelő-	

==== Az eredeti amerikai =====

„Johnston”

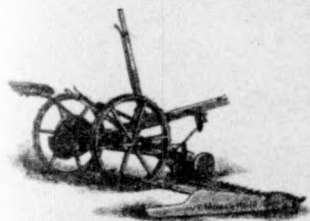
fűkaszaló-, szénagyűjtő- és forgató-
gépek a legtökéletesebb, legtartó-
sabb és legszolidabb gyártmányok.

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál:

Bächer Rudolf—Melichar Ferencz

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond,**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

adások Budapesten. — Hohenblum lovag kitüntetése. — Kelet és Nyugat összefart. — A szesztermelők gyűlése. — Országos állatkiállítás Brassóban. — Gazdaggyűlés Kolozsváron. — A kisvárdai bikavásár. — Cserebaromfikiosztás. — Tenyészbikavásár Szombathelyen	Oldal 862
Kereskedelem, tőzsde	864
Szerkesztői üzenetek	866

Jelen számunk összes előfizetői példányaihoz postautalványt mellékelünk; kérjük azon tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése folyó hó végével lejár, vagy akik hátralékban vannak, hogy az előfizetést mielőbb megújítani szíveskedjenek. **A kiadóhivatal.**

A „Köztelek” legközelebbi száma, a kettős ünnepnapra való tekintettel csak folyó hó 30-án fog megjelenni.

Kinevezés. Ófelsége a földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Róna* Zsigmond dr. királyi tanácsost, az országos meteorológiai és földmágnassági intézet igazgatóját ezen intézet igazgatójává nevezte ki.

Szőlészeti és borászati szakelőadások Budapesten. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a földművelésügyi kormány támogatásával április 15-ike és 17-ike közötti időben szőlészeti szakelőadásokat rendez Budapesten és Budafokon. A tervezet szerint *Istvánffy Gyula* dr. a peronospora újabb vizsgálatáról, *Gáspár Jenő* dr. a védekező szerekről, *Bernátsky Jenő* a visszaesett szőlők vizsgálatáról, *Pálincás Gyula* a bor éréséről, *Sávoly Ferencz* dr. az időjárásnak peronosporára való hatásáról, *Pettenkoffer Sándor* a barnatörés gyógyításáról, *Csathó Gyula* a szűrés közben való szénsav- adagolásról, *Tóth János* a fejtőgépekről, *Jablonski József* a szőlőmoly elleni védekezésről és *Szepessy József* a fogatos szőlőművelési eszközök használatáról fognak előadást tartani. Az előadásokon a szőlősgazdák egyesületének tagjai, valamint az állami szőlészeti szakközegek díjmentesen, mások pedig 4 korona tandíj lefizetése mellett vehetnek részt. Jelentkezni már előzetesen kell a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóságánál (Budapest, IX., Üllői-ut 25., II. em.), mivel a hallgatókat csak korlátozott számban veszik fel.

Hohenblum lovag kitüntetése. A bécsi cs. kir. gazdasági egyesület f. hó 18-iki közgyűlésén *Ehrenfels* báró elnök javaslatára egyhangú lelkesedéssel *Simitsch-Hohenblum* Alfréd lovagnak, az osztrák agrárközpont díszelnökének ítélte oda az Auersperg Károly herceg nevére az egyesület fennállásának százéves fordulójára alkalmas alapított jubileumi díjat, amelylyel a határozat szerint Hohenblum lovagnak az osztrák gazdák szervezése körül egy emberöltőn át kifejtett érdemes és sikeres munkáját kívánta a rendelkezésére álló legnagyobb társadalmi kitüntetéssel méltányolni. A jubileumi díj a bécsi gazdasági egyesület 800 korona értékű, remekmű aranyérmén kívül 2200 korona készpénzből áll s oly időközökben kerül kiosztásra, ha az e díjra szánt alap kamatai háromezer koronára emelkednek. *Hohenblum* lovag meghatóan köszönte meg a szép kitüntetést és

azt a lelkes ünneplést, amelyben őt a nagyszámmal egybegyűlt gazdák részesítették, majd a neki átnyújtott készpénzdíjat az osztrák agrárközpont propaganda alapjának ajánlotta fel.

Kelet és Nyugat összefart. Az ország keleti és nyugati feléből, Szatmár, Veszprém, Vas vármegyékből jóformán egyszerre kapjuk az örvendetes hírt, hogy Szatmár megye törvényhatósága *Falussy Árpád* dr., Vas megye törvényhatósága *Maróthy László* dr., Veszprém megye törvényhatósága pedig *Fischer Károly* érdemes tagtársaink indítványára egyhangú közgyűlési határozattal kimondották, hogy egyenként ötszáz korona alapítvánnyal belépnek az OMGE. alapító tagjai sorába. Amidőn az indítványozóknak hálás köszönettel és elismeréssel adóznunk hazaftas buzgalomukért, egyúttal őszinte örömmel állapítjuk meg, hogy mezőgazdaságunk érdekei ápolásában az ország első gazdatársadalmi szervezetének támogatásával egyre több és több törvényhatóságunk tanúsít dicséretes összefartást. Reméljük, hogy a sűrűn jelentkező jó példa még számos követőre talál és egyetlen törvényhatóságunk sem fogja magát kivonni az OMGE. közhasznú munkásságának teljes erővel való támogatása alól.

Országos állatkiállítás Brassóban. Az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület f. évi május hó 16., 17. és 18-án a földművelésügyi minisztérium támogatásával Brassóban mezőgazdasági gépkiallításal egybekötött országos tenyészállatkiállítást rendez. A kiállítás alapszabályait és díjazási tervét már szétküldötték. Bejelentési határidő április 10. Remélhető, hogy az ország állattenyésztőinek legszélesebb köre részt fog venni ezen a kiállításon. Bejelentő-íveket a rendező-bizottság kívánatra azonnal küld. A kiállításra vonatkozó minden felvilágosítással készségesen szolgál az állatkiállítás rendezőbizottsága (Brassó, vármegyeház).

Gazdaggyűlés Kolozsváron. A Kolozsmegyei Gazdasági Szakosztály f. hó 17-én tartotta évi beszámoló közgyűlését Kolozsváron, melyen mintegy 120 kisgazda volt jelen papjuk, tanítójuk, jegyzőjük vezetése alatt. A közgyűlést a szakosztály alelnöke, *Dósa Endre* cs. és kir. kamarás, alispán nyitotta meg. Utána az Országos Gazdaszövetség kiküldöttje, *Schandl Károly* dr. szólt a gazdaszövetség törekvéseiről. Majd *Csérer Lajos* dr. szakosztályi előadó tett jelentést a múlt esztendői szakosztályi és székelykirendeltségi munkásságról s bemutatta az 1912. évi működési tervet. Az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke, *Jósika Gábor* br. méltatta a szakosztály működését s felszólította a megjelenteket a falusi gazdatársadalom művelődésének fejlesztésére, amely irányban a szakosztály eredményes működést fejt ki.

A szesztermelők gyűlése. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének *Bujanovics Gyula* elnöklésével tartott igazgatóválasztmányi ülésén *Krolopp Hugó* orsz. képviselő, titkár ajánlatára több új tagot vettek fel, akikkel együtt az egyesületnek 1 alapító, 218 rendes és 308 kedvezményes tagja van. Bemutatta a titkár az évi közgyűlés elé terjesztendő múlt évi működéséről szóló jelentést, melynek keretén belül meleg szavakkal emlékezik meg *Kosutány Tamás* dr. 40 éves munkásságáról, aki

meghatva mondott köszönetet az üdvözlésért. Az évi jelentés elfogadása után *Goldfinger Gábor*, a számvizsgáló-bizottság elnöke olvasta fel a múlt évi vagyonmérleget, valamint a költség- és jövedelemszámlát, melyet az igazgatóválasztmány helyesítőleg vett tudomásul. Megállapítván a jövő évi költségvetést, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak *Krolopp Hugó* titkárnak az ügyek eredményes intézéséért. A közgyűlés idejét márczius hó 31-ikére tűzték ki.

A kisvárdai bikavásár. A Kisvárdai Vidéki Gazdakör XIV-ik évi bikavásárja Szabolcs és a szomszédos vármegyék gazdaközönségének élénk részvétele mellett az idén is elég jól sikerült. Felhajtottak 115 darab magyar fajta bikát, 5 darab nyugati fajtát, 25 darab tenyészsertést és 15 angol kost. A vásár forgalma az előző évekhez képest gyengébb volt, mivel az eladásra bejelentett tenyészállatok egyharmadát a vásár előtt a tulajdonosok már eladták. Felűnést keltettek *Sealóczy Bertalan* állatai; 12 darab két-hároméves tenyészbikája 18,000 koronával értékesült. Összesen 54 darab magyar fajta bikát adtak el 53,465 koronáért.

Cserebaromfikiosztás. A kistestű magyar baromfifajta feljavítását a földművelésügyi kormány már évek óta nemes baromfítörzsek kiosztásával óhajtja előmozdítani. Kiosztanak: orpingtonokat, plimutokat, magyar kendermagos kakasokat, pekingi gácsérokat, emdeni gunárokat és bronz pulykákat. A kiosztás ősszel történik. A becseréléskor kakasért és gácsérért 1—1 K.-t, gunárért 2 K.-t és pulykáért 3 K.-t kell fizetni. A fajbaromfiak kiosztását illető kéréseket a földművelésügyi kormányhoz címezve, a gazdasági felügyelőknél kell beadni.

Tenyészbikavásár Szombathelyen. A Vas megyei Gazd. Egyesület a tenyészbikák beszerzését megkönnyítendő, a földművelésügyi minisztérium támogatásával Szombathelyen, április hó 1-én és esetleg 2-án, reggel 9 órától kezdődőleg az állatvásártér fedett istállóiban tenyészbika- és kanvásárt rendez. A vásáron csak olyan bikák kerülnek eladásra, melyeket az egyesület kiküldöttjei előzetesen megvizsgáltak. Bővebb felvilágosítással az egyesület titkári hivatala szolgál.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínre kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségrészesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4.

Dijmentes arankamentesítés!

A vetés ideje elérkezvén, közlöm, hogy arankamentesítő gépeimet ez idén annyira szaporítottam, miszerint képes vagyok naponta 300 métermázsra heremagot arankától megtisztítani.

Ennek folytán minden gazdának löhere- és luczerna-vetőmagját egészen díjmentesen szívesen arankamentesítem.

MAUTHNER ÖDÖN

CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
BUDAPESTEN.

Magától értetődik, hogy nagyarányú löhere- és luczerna-magra, melyet arankamentesíteni tudvalevőleg lehetetlen, ezen ajánlatom nem vonatkozik. Örvendeni fogok, ha ajánlatomat minél **számosabb** gazdáink fogják igénybe venni; mert ezáltal is hatalmas lépéssel fog előrehaladni Magyarország löhere- és luczernavetéseinek megtisztulása az arankától.

Uzafelér
1912/33. szám.
1251-1254. lap.

Az eladó egyszerre egyösszegben megkapja a vételárát. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adhatnak. 3. Az egyik módzatú kölcsön teljes készpénzzel, fizetettik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges csupán az olesó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

„Mezőgazdasági Kalauz“.

„Mezőgazdasági Kalauz“ című ez év őszén *Buday Barna és Konkoly Thege Sándor dr.* szerkesztésében könyv jelenik meg, mely a gazdaságokat mint beszerzési forrásokat fogja ismertetni. Hogy a könyv lehetőleg bő czimanyagot adhasson és abból az eladásra kiterjedtebben termelő gazdaságok ki ne maradjanak, felhívjuk a t. gazdaközönseget az érdeklő adatok bejelentésére. A bejelentés a „Mezőgazdasági Kalauz“ szerkesztőségétől (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) tetszésszerű mennyiségben kapható kérdőívek útján történik és a bejelentett adatok közzétételéért a gazdaságok semmiféle díjat nem fizetnek.

A kérdőíveket a szerkesztőség egyszerű felosztásra megküldi; hogy azonban kényelmesebbé tegyük a dolgot, alább adjuk a czél szerű megrendelő szöveget, melyet kivágva és aláírva a „Mezőgazdasági Kalauz“ szerkesztőségéhez kell küldeni.

Gazdaságomat a beszerzési források közé felvételni kívánván, kérek bejelentő ívet a következő csoportokra (a nem megfelelő törlendő):

1. Lovak. 2. Szarvasmarhák. 3. Sertések, juhok.
4. Baromfiak és házinyulak. 5. Állati termékek.
6. Vetőmagvak. 7. Facsemeték és oltványok.
8. Gyümölcsök és konyhakerti termények. 9. Borok. 10. Ébék. 11. Hsák.

Tudomásul veszem, hogy a bejelentendő adatok a „Mezőgazdasági Kalauz“-ban díjtalanul fognak közzétételni.

Név.....

Lakhely....., u. p.....

„Köztelek Olesó Könyvtára.“

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalata, karöltve a „Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársasággal megindította a „Köztelek Olesó Könyvtárát“.

A „Köztelek Olesó Könyvtára“ minden füzetét hazánk legkiválóbb szakírói, könnyen érthető, népies modorban írják; a modern gazdálkodási tudomány legújabb vívmányait felölelő, magas színvonalú értékes munka minden egyes füzet.

A vállalat öt évre terjed és 60 füzetből fog állni. Egy-egy évfolyamra az előfizetés csupán 5 K.-ba kerül s ezen kis összegért az 1—12. számú füzeteket kapja az illető, bérmentesen megküldve.

Az első évfolyamban megjelent füzetek: Az istállótrágya. Irta: Cserhádi Sándor. A szarvasmarha tenyésztése. 29 ábrával. Irta:

Kovácsy Béla. A gabonafélék termesztése. 19 ábrával. Irta: Grabner Emil. Baromfi-tenyésztés. 36 ábrával. Irta: Hrebly Emil. Adóügyi tanácsadó. Az új adótörvény alapján irta: Hollady Nándor. A jó pinczegazda. Irta: Pettenkoffer Sándor. A takarmányozás alapvonalai. Irta: Cselkó István. Milyen gyógynövényeket természetesen a kisgazda? Irta: Péter Béla dr.

Az 1910. évi második évfolyamban a következő füzetek jelentek meg: Az igásló tenyésztése. Irta: Kis Mihály. A műtrágyák helyes alkalmazása. Irta: Kerpely Kálmán. Sertés-tenyésztés. Irta: Dörner Béla. Kapásnövények termesztése. Irta: Rösler Károly. A kisgazda mezőg. gépei. I. és II. füzet. Irta: ifj. Spornok Pál. Borjúk felnevelése és takarmányozása. Irta: Cselkó István. Baromfi-értékesítés. Irta: Winkler János. Állattenyésztési tanácsadó. Irta: Mallaszkovszki Tádé.

Az 1911. évi harmadik évfolyamban a következő füzetek jelentek meg: Méhészet. Irta: Rodiczky Jenő dr. Marha-, juh- és sertés-hizlalás. Irta: Cselkó István. A gazda mint üzletember. Irta: Seyfried Károly dr. Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél. Irta: Lukács Aladár. A kisgazda kecsketenyésztése. Irta: Rodiczky Jenő dr. Kisgazdaságok berendezése. Irta: Mallaszkovszki Tádé. Az erdő. Irta: Földes János. Kisgazdaságok számvetel. Irta: Mallaszkovszki Tádé.

Alábbi megrendelési lap kivágva, a „Patria“ r.-t.-nak Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám küldendő.

K.

MEGRENDELÉSI LAP.

Alulírott előfizetek az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó vállalatában megjelenő „Köztelek Olesó Könyvtár“ következő évfolyamaira:

Az I. 1909. évfolyam 12 füzetére	5 koronával
A II. 1910. „	12 „ 5 „
A III. 1911. „	12 „ 5 „
A IV. 1912. „	12 „ 5 „
Az V. 1913. „	12 „ 5 „

Összesen koronával, mely összeget egyidejűleg postautalványgyal küldöm.

Olvasható aláírás:

Lakhely:

Utolsó posta:

(A nem kívántak törlendőek.)

NYILTÉR.

8 rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Patkány- és egérintőbacillus.

„Rattus“ (mész egér, hősereg és ürgeknél is) fertőző betegséget plántál közöttük és teljesen kipusztítja. Más állatra svagy emberre ártalmatlan. Prospektust ingyen küld a „Rattus“ Bakteriológiai Laboratorium vezérképviselője.

Budapest, Rottenbiller-u. 30.

Téli gyógyhely

LUSSINPICCOLO - CIGALE.

STRAND-HOTEL és pensió BELLEVUE-CIGALE.

Minden kényelmet biztosító elsőrangú otthon. Prospektus. 4661

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.

(Eredeti jelentés a „Köztelek“ részére.)

1912 márczius 20.

A betegség neve	Fertőzve volt		Állapot			
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	121	123	132	134	114	119
Veszottság	224	241	215	228	187	198
Takonykór	26	31	25	29	32	35
Száj- és körömfájás	32	59	41	72	2883	10425
Juhhimlő	23	70	23	70	44	114
Ivarsz. hóly. kiütés	32	93	21	62	40	76
Rühkór	202	363	157	311	150	383
Bivalyvész	—	—	1	1	—	—
Sertésorbáncz	82	158	70	134	55	84
Sertésvész	519	1362	512	1373	235	658

Ausztriában 1912. év márcz. 13-án fertőzve volt: veszottsággal 44 k. 48 u., takonykórral 3 k. 7 u., rag. száj- és körömfájással 480 k. 1263 u., sertésvészszel 90 k. 436 u.

Németországban 1912. év febr. 29-én fertőzve volt: takonykórral 14 k. 20 u., rag. száj- és körömfájással 1872 k. 4670 u., sertésvészszel 630 k. 822 u., rag. tüdőlobbal — k. — u.

KERESKEDELEM. TÖZSDE.

Napijelentés a gabonátözsderől.

1912 márczius 22.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaszociálisának jelentése a „Köztelek“ részére.)

Elkelt 10,000 q buza 10—20 fillérral olcsóbb árban. Borsban az üzlet változatlan. Budapest paritásában 19:50 koronát fizettek.

Takarmányárpiában az árak nem változtak. A forgalom igen gyenge volt.

Zabban az üzlet ellanyhult. A helyi készlet elegendő ugyan, azonban a vidéki állomásokon alig van kínálat. Budapest paritásában 19:60—20:20 koronát fizettek.

Tengeriben élénkebb üzlet fejlődött ki és az árak szintén lanyhábbá váltak. Budapest paritásában 17:80 koronát fizettek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81:5 k. 23:50 K., 800 mm. 81 k. 23:60 K., 300 mm. 81 k. 23:55 K., 100 mm. 81 k. 23:50 K. felső, 200 mm. 80 k. 23:40 K. felső, 200 mm. 80 k. 23:40 K. felső.

Hartai: 1985 mm. 80 k. 23:40 K.

Pestvidéki: 200 mm. 79:5 k. 23:20 K., 150 mm. 77:3 k. 23:— K.

Bácskai: 1500 mm. 77:5 k. 23:10 K., 150 mm. 77:3 k. 23:— K.

Felsőmagyar: 400 mm. 81 k. 23:40 K., 300 mm. 78 k. 23:10 K.

Dunaföldvári: 1500 mm. 79 k. 23:05 K. üszökvégű.

Rozs: 100 mm. 19:20 K. kp. p., 200 mm. 19:30 K. kp. p.

Tengeri: 100 mm. 17:80 K.

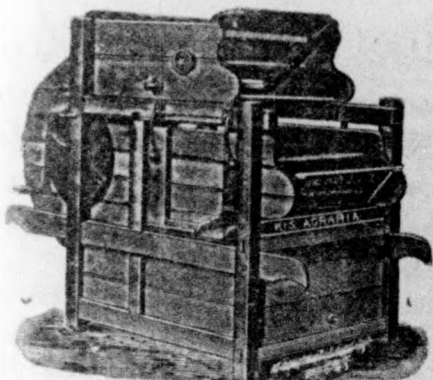
Zab: 400 mm. 19:80 K. kp., 200 mm. 19:— K.

dohos, 250 mm. 20:40 K. kp., 300 mm. 20:30 K. kp., 100 mm. 20:20 K. kp.

Határidőárak

(Déli zárlat.)

Buza 1912 áprilisra	22:64 K.
Buza 1912 májusra	22:68 „
Buza 1912 októberre	23:28 „
Rozs 1912 áprilisra	19:32 „
Rozs 1912 októberre	17:30 „
Zab 1912 áprilisra	19:52 „
Zab 1912 októberre	18:66 „
Tengeri 1912 májusra	17:34 „
Tengeri 1912 júliusra	17:26 „

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek !!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

Eredeti „Kalmár“-rosták

Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni

KALMÁR ZS. és TÁRSAI, Hódmezővásárhely

különleges terménytisztítógépgyár és vasöntöde. ■ ■ Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V. Váci-körút 32. sz.

A liverpooli gabonapiacz.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

Liverpool, 1912 márczius 19.
A buzaárak ismét erős emelkedést mutatnak az előbbi héttel szemben, különösen azonnali szállításra, mert az angol készletek nagyon lepadtak és ezért az angol kereskedők megvesznek mindent, amit közeli láttra szállítani tudnak. Így oly uszó szállítványokat, melyek már közel vannak Európához, sietnek az itteni importőrök megszerezni bármily áron. Míg a hét első felében a piacz nyugodt volt, később erősebb kereslet mutatkozott a fentemlített szállítványokért, melyeknek ára hirtelen felzökött. Minthogy azonban ilyen árut nem sokat kínáltak, később érkezendő áru fordult a vevők figyelmébe. A növekvő kereslet következtében ezeknek ára is hamarosan felszállt; ezen áremelkedés pedig tegnap még erősebb lett arra a hírre, hogy argentinai szénkereskedők márczius 31-ig nem akarnak szállítani szenet. Ez esetben az ottani elhajozások újra baladékokat fognak szenvedni s noha a múlt hét elhajozásai 465,000 kvarterre rúgtak, félt, hogy ezen, az angol sátrák által okozott körülmények következtében jóval haladék által újra visszaesik az exporttevékenység.

Ha tehát tekintetbe vesszük a nagyon lepadt angol és a többi nyugateurópai állam készleteit, könnyű belátni, hogy az egész világpiacz nagyon szilárd és egy jó időre szilárd is marad, mert ha Argentinának sikerül is nagyobb mennyiségű buzát exportálni mind a zavar dacára, akkor se befolyásolhatja a piaczot nagyon, hisz tudvalevő, hogy az ideai argentinai buza-termés minőségileg nagyon alacsony és a nagy mennyiségek csak látszólag nagyok. Ugyanez áll a kanadai buzáról is, mely azonban csak az ottani hajozás megnyitása után szállítható el nagyobb tömegekben. Ezeknek a megérkezése is még nagyon távol van és ezért a szilárd hangulat teljesen jogosult.

Másrészt azonban tény, hogy a nyugateurópai kontinentális országokban még meglehetősen nagymennyiségű készlet van saját termésükből, részint kereskedők és malmok, részint pedig gazdák kezében. Azonkívül a malmok mindenütt rossz lisztpiaczról panaszkodnak és óriási lisztkészletekkel bírnak, úgy hogy ha csak mérsékelten is importálnak, akkor is kényelmesen elláthatják magukat egész az új termésig.

A vetésállás mindenütt kielégítő és komoly panaszt egy országból se hallottunk. Ami az argentinai tengeri-termost illeti, félt, hogy az e-ös időjárás, mely jelenleg uralkodik, árthat a tengeri minőségének. Mind-éddig komoly veszteségről nem szólt, de száraz időjárás minde esetre szerfölött kívánatos. Új tengeri-szállítványok érkeznek már Buenos-Airesbe és Rosarióba, de ezek minőségéről nem szól jelentésünk. A múlt hét folyamán már 1000 kvartert exportáltak a kontinens számára.

Mai jegyzéseink részszállítványokra cif. Liverpool métermázsánként:

3. sz. É-Manitobai (Kanada)	márcz. 19.	márcz. 17.
márcz.-ápr.-ra	21-63 K.	21-36 K.
Dél-Ausztráliai	márcz.-ápr.-ra	20-53 K.
Barusso 78 kg.-os	márcz.-ápr.-ra	20-46 K.
		19-64 K.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1912 márcz. hó 22 én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekben 85 szekér réti széna, 15 szekér muhar, 9 szekér zsupszalma, 6 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 5 szekér luczerna és zabosbüköny, 20 zsák szecska.

A forgalom lanyha.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna I. r. 920—1060, réti széna II. r. 660—800, réti széna csomagolásra —, muhar 960—1100, zsupszalma 400—500, alomszalma 400—480, takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbüköny 960—1100, lohere —, luczerna —, köles —, sarju —, szalma-szecska 540—600. Összes kocsiszám 122. Összes súly 146,400 kg.

Nyerseszukor.

Aussigból ————— 35-10 K.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A folyton tartó esőzések folytán a gazdasági munkálatok fel vannak tartóztatva, a magüzletben azonban rendkívül élénk a forgalom és a kereslet az összes ma-felések iránt rendkívül nagy. Konyhakerti és virágmagvakban a forgalom más évekhez viszonyítva sokkal élénkebb.

Lóheremagban a hazai ölmazárral ellátott minőségben nagy a kereslet és ennek forgalma rendkívül élénk. A nem tisztítható és nagy arankát tartalmazó minőségek kissé elhanyagoltak.

Luczernamagban csakis a szép sárga színű, jól tisztítható áruban van forgalom, mely minőség a bel-földi szükségletnek megfelel, míg a nem jól tisztítható áru, tekintettel arra, hogy kivitelt még mindig nem került sor, csak nehezen helyezhető el.

Fehérherce és nyulszapuka változatlan.
Baltacimnagból kevésbé jó minőségű áruban e héten a kínálat mérsékelte árkövetelését. A jó minőségű áru azonban megtartotta kellemes irányzatát.

Répamagban kielégítő a forgalom és csakis a jó minőségű fajazonos áru keresett.
Büköny állandóan nagy keresletnek örvend.
Muharmag változatlan.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Lóheremag természetűl arankamentes	196	—206
„ arankamentesrealkalm.	184	—192
„ nagyarankás	148	—160
Luczernamag természetűl arankamen.	130	—134
„ szép sárgaszínű	118	—126
„ kereskedelmi áru	108	—116
Büköny	27	—27-50
Muhar	23-50	—24

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten a forgalom kielégítő volt és a szeszárak a legutóbbi zárlatjegyzés szerint zárulnak. Elkelt finomított szesz adózva nagyban 224—225 K.-ig, adózatlanul 85—86 K.-ig, míg ellenben mezőgazdasági finomítottól és másodkézből olcsóbb ajánlatok voltak.

Denaturált szesz hordóval együtt nagyban 74—75-50 K.-ig kelt el kötésre tartott vételkedv mellett. Mezőgazdasági szeszárak részéről kontingens nyersszesz folyó termelési időnyre 79 K.-ig kelt el fix áruban.

Uj termelési időnyre nagyobb kínálat volt 71-50—72 K., fix áruban és 1-75—2 K., jegyzésen alól több tétel zárulva is lett.
Ekkontingens szesz valamivel olcsóbb áruban volt ajánlva.

Budapestben a kontingens nyersszesz ára 79—80 K. Bécsi kontingens nyersszesz 67—68 K.-ig jegyzotetik.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	—	—
Finomított szesz adózva	224	—225
„ adózatlan	85	—86
Élesztőszesz adózva	223-50	—224
Nyersszesz adózva	222	—223
Denaturált szesz	74	—75

(Az adózott szesz 20 K. pótdóval együtt értendő.)

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. Az üzlet a lefolyt héten is igen szilárd irányzatú volt. A gyengébb sertésfelhajtások és magas sertésárak az eladókat nagyon tartózkodókká hangol-

ták és így meglehetősen korlátolt forgalom mellett egy a szalonna, mint különösen a disznósír ára, néhány koronával emelkedett.

Jegyzések:

I. r. fehér forrásott táblaszalonna, friss áru, nagyobb kocsirakományok vételénél, nehéza minőségű	135—136 K.
Könnyebb minőségű	129—131
I. r. perzselt (paraszt) szalonna	139—149
I. r. pestvárosi disznósír, nagy hordókban	154—155
100 kg.-ként minden levonás nélkül.	

Liszt, örlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmányosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzalisztjegyzései 100 kilogrammonként Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákostul.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	
Ár K.:	33-20	32-60	32	—	31-40	30-80	30-40	29-80	28-80
			7 1/2	7 3/4	8				
			26-80	24-80	18-80				

Rozslisztárak:

Szám:	0	0/1	1	WR.	II.	II/B.	III.
Ár K.:	30-80	29-80	28-40	27-28	26-40	25-20	24

A többi abraktakarmányozikkek árai a következők voltak Budapesten zsákkal, teljes vagonrakomány vételénél 100 kg.-ként:

Finom buzakorpa azonnali szállításra	15-60—15-80
Goromba buzakorpa azonnali szállításra	15-60—15-80
Finom korpa 1912 márcziusi száll.	15-40—15-50
Goromba korpa 1912 márcziusi száll.	15-60—15-70
Rozskorpa	15-80—15-90
Árpadara és árpaderce	16-50—17
Malomkonkoly	16
Budapesti gyári repcepogácsa	16-50—16-60
Kinosem melasse ab Selyp	13-50—13-50
Laeta molassit ab Selyp	14
Száritott moslék zsák nélkül ab Budapest	18
Száritott répaszelet zsák nélkül ab czukorgyár	15
Malátacsira	16
Szörplé 48—50% czukortart. hordó nélkül ab czukorgyár	12

Külföldi állatvásárok.

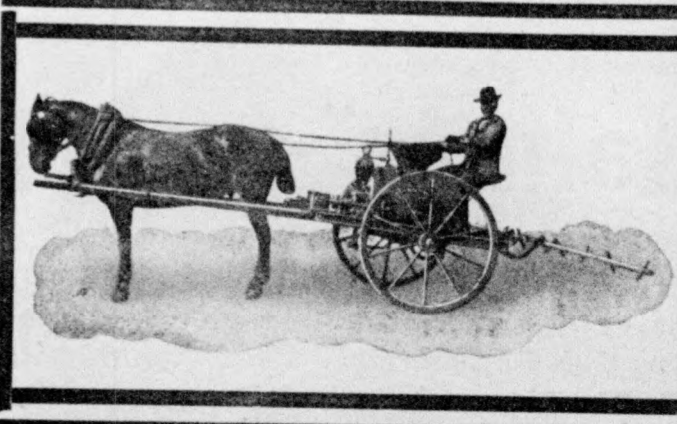
Berlin, márcz. 14. III. Szarvasmarha: Ökör I. o. 52—53, II. o. 49—51, III. o. 41—48 K., bika I. o. 54—60, II. o. 48—53, III. o. 42—46 K., tehén I. o. 49—54, II. o. 46—49, III. o. 37—43 K., borju I. o. 74—78, II. o. 66—72, III. o. 48—84 K. 50 kg.-ként élő-sulyban. Birka I. o. 44—52, II. o. 40—47, III. o. 30—42 K. 50 kg.-ként élő-sulyban. Sertés: Teljesen kihizott 150 kg.-on felül —, hizott I. o. 65—68, II. o. 63—64, III. o. 61—63 K. 50 kg.-ként tiszta élő-sulyban.

Kopenhága, márczius 14. Szarvasmarhavásár. Az ökör és tehénárak emelkedtek. I. o. 69—74, II. o. 58—65, III. o. 50—55 K.; uszóárak emelkedtek. I. o. 61—66, II. o. 52—57 K.; borjuárak emelkedtek. I. o. 72—78, II. o. 57—62 K. 50 kg.-ként vágó-sulyban; sertésárak csökkentek, 58—61 K. 50 kg.-ként vágó-sulyban.

Páris, márczius 11. Szarvasmarhaárak emelkedtek, ökör 68—85 K., tehén 68—85 K., bika 64—74 K., borjuárak csökkentek, 71—114 K.; juhárak emelkedtek, 93—121 K.; sertésárak csökkentek, 96—107 K.; 50 kg.-kénti hussulyban.

London, márczius 14. Metropolitán vásár: Szarvasmarhaárak emelkedtek, southorn I. o. 85, II. o. 82, III. o. 71 K.; polled scots I. o. 87, II. o. 85 K. 50 kilogrammonként vágó-sulyban. Juhárak emelkedtek, downs I. o. 108, II. o. 103, III. o. 79 K.; bárányok emelkedtek, I. o. 118, II. o. 111 K. 50 kg.-ként vágó-sulyban.

Deptford, márczius 9. Az Egyesült-Allamokban a szarvasmarhaárak változatlanok, 38—41 K. 50 kg.-ként vágó-sulyban.

Jelenkor legjobb kitünően bevált fogatos permetezők.

Réparovarak, peronoszpóra, vadrepce, vadmustár stb. ellen.

4, 5 és 6-soros beállítható kapálógépek.

Nélkülözhetetlen gépek pontos, gyors és olcsó kapáláshoz.

Gőzeke gyűrűhengerek és boronák.

Kézi- és fogatos chilisalétromszórók.

Számtalan elismerőlevél. Kitünő eredmény. Jutányos árak.

PERL és TÁRSA gépgyár és vasöntőde Szered, Pozsony m.

Handwritten note: Kertész 1912/33. szám. 1251-1254. lap.

Állatpiaczi szemle.

A budapesti marhapiacra az esütőrtőki, márczius 21-iki vásárra 950 drbbal volt több a felhajtás a mult-hetnél, a szokatlan nagy kínálat nyomása alatt az árak 2-3 koronával csökkentek métermázsánként. A csütörtökiön megtartott sertésvásár felhajtása 1038 drb sertés. Irányzat élénk, árak emelkedők. Az e heti bécsi szarvasmarhavásár felhajtása 1074 drbbal több a mult-hetnél. A prima ökörért esetenként 1 K-val többet fizettek, a marhaárak általában véve változatlanok. A bécsi sertésvásárra magyar sertésekből többet hoztak 500 drbbal, ellenben lengyel áruból kevesebb a felhajtás 800 drbbal. Hízott magyar sertésekért szállár irányzat mellett a mult-heti árakat fizették; lengyel hussertések 2-4 fillérrel drágábban keltek, mert a jövő-heti ünnep miatt élénkebb volt a kereslet.

Budapesti országos lovasár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1912 márczius 17-18.

Table with columns: Félhajtattott, Árak (drb.-ként kor.), Jobb minőségű hátsó, Könnyű kocsló (jukker), Nehéz (hintós), Igás (nyugati vér), Ponyva, Fuvaroslovak, Parasztlovak, Alárendelt minőség, Összesen, Eladatlan maradt.

Irányzat: közép. Székesfőváros levágásra vásárolt 22 drb 56-140 K.-ig.

Budapesti lovasár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1912 márczius 21.

Table with columns: Félhajtattott, Árak (drb.-ként kor.), Jobb minőségű hátsó, Könnyű kocsló (jukker), Nehéz (hintós), Igás kocsló (nyugati vér), Fuvaroslovak, Parasztlovak, Alárendelt minőség, Összesen, Eladatlan maradt.

Irányzat: közép. Székesfőváros levágásra vásárolt 125 drb 86-192 K.-ig.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1912 márczius 21

Table with columns: Félhajtás összege, Uj felhajtás, Multi vásárról, viasszmaradt, Összeg, Eladatlan maradt, Származás hely szerint, Magyar eredeti, Magyar tarka, Magyar bivaly, Horvátors. marhák, Boszniai marhák, Összeg, Minőség szerint, Elsőrendű hízott, Másodrendű, Alárendelt minőség, Növendékmarha, Bivaly, Összeg, Nem szerint, Bika, Ökör, Tehén, Növendék-bivaly, Összeg.

Ár ak

(100 kg.-ként élőszulban minden levonás nélkül fillérekben)

Table with columns: 1912 márczius 21., I. rendű, II. rendű, III. rendű, Magyar hízott ökör, Tarka hízott ökör, Bosnyák ökör, Tehén, Bika, Növendékmarha, Bivaly.

Irányzat: kezdetben lanya, később élénkebb, az árak változatlanok, bikáknál azonban 4 K.-val emelkedtek métermázsánként.

Budapesti szarómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1912 márczius 19.

Table with columns: Félhajtattott, Magyarországból élő borjú, rugott, leölt, Ausztriából élő borjú, Ár ak (kilogrammonként élőszulban fillérekben), I. oszt., II. oszt.

Table with columns: Ár ak, Magyarországból élő bárány, lezart, gödölye, Ausztriából rugott borjú, Ausztriából élő borjú, Összesen.

Eladatlan maradt — drb élő borjú, — drb rugott borjú, — drb élő bárány, — drb lezart bárány. Irányzat: lanya volt, az árak 4-8 fillérrel hanyatlottak kilogrammonként.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1912 márczius 21.

Table with columns: Heti felhajtás összege, Erkezett vagon, Erkezett összesen darab, Eladott, Eladatlan maradt, márczius 15-től márczius 21-ig.

Napi ár ak fillérben

Table with columns: N a p, Öreg neves páronként, Páronként, Páronként, Könnyű, Husos fejű, 1) márcz. 15. márcz. 21., 2) márcz. 15. márcz. 21.

1) Az árak élőszulban levonás nélkül értendők. 2) Az árak élőszulban páronként 45 kg. élőszul és 4% levonással, kilogrammokban értendők. Irányzat: a vásár élénk, az árak 4-8 fillérrel emelkedtek.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1912 márczius 18.

Table with columns: Félhajtattott, Magyarországból, Szerbiából, Összesen, Eladatlan maradt.

Nemzetközi gabonapiacoz 1912 márcz. 16-tól 1912 márcz. 23-ig.

Large table with columns: Kelet (Budapest, Liverpool, Wien, Prága, Mannheim, Páris, New-York, Chikágó, Buenos-Ayres, Odessa), Határidő (Budapest, Liverpool, Berlin, Páris, New-York, Chikágó), Buza, Rozs, Zab, Tengeri, Árpa, Effektiv ár ak, Határidős ár ak.

Jegyzet: *) Red winter II. **) 79 kg. tisztavidéki. 1) Julius

Advertisement for SZIVATTYUK ÉS MÉRLEGEK by GARVENSWERKE, WIEN, II., Handelsquai No. 130. Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Á r a k
(kilogrammonként élősúlyban, korona értékekben.)

	kg.	páronként
Hízott ürü	70-72 fill.	64-72 kor.
Feljavított juhok	60-72	
Kiverő juhok (anya)		52
Kisorsolt éves kosok		
Durvaszörü		
Bárányok		

Irányzat: a vásár élettelen volt.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendő.

	páronként 400 kg. felül	fillérig
Öreg nehéz	300-400 kg.	
Öreg közép	320 kg. felüli súly	150-152
Fiatál nehéz	250-300 kg.	154-156
Fiatál könnyű	250 kg.-ig	

A hízott sertésüzlet irányzata élénkobb. Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felküldési szándék a kerületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges utbaigazítással.

Soványisertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos VIII., Népszinház-utca 22., a „Köztelek” részére.)

1912 márczius 20

	kilogrammig	fillér
Sertésvészen átment	80-100	150-140
"	100-120	140-140
"	120-160	140-140
"	160-200	140-140
Sertésvészen át nem ment	60-100	110-120
"	100-120	120-124
"	120-160	124-128
"	160-200	128-130

Árak élősúlyban kilogrammonként 4% engedmény. Irányzat: változatlan.

Bécsi juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1912 márczius 21.

Főlhajtás:	drb	Árak:	fillér
Magyarországból	550	Angol husos ürük	
Galiciából		Élsőr. hizl. ürü	72-80
Oszt. tartományokból		Gyapjas	
		Középm. hizl. ürü	46-54
Összesen	550	III-ad rendű	

Irányzat: szilárd, a multbeti árak változatlanul megmaradtak.

Bécsi szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1912 márczius 14

Főlhajtás:	drb	Árak	fillér
		(kg.-ként fillerekben élősúlyban)	
		I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élős borju	350	166-172	144-164
Ausztriából élős borju	33		
" leölt	4297	166-172	144-164
Magyarországból élős bárány			K. párja
Ausztriából élős			K. párja
Magyarországból leölt	3000	28-52	K. párja
Ausztriából leölt	298		K. párja
Magyarországból leölt sertés	16	136-148	zsirsert.
Ausztriából	2392	120-148	hussertés
Magyarországból leölt juh	6	120-132	
Ausztriából	154	120-132	

Összesen: 10586 drb. Irányzat: szilárd, prima minőségű borju 4-6 fillérral, összes többi minőség 8 fillérral drágább. Sertés, juh és bárány mint multbeten.

Bécsi sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1912 márczius 19

Főlhajtás:	drb	Származás szerint:	drb
Minőség szerint:		Magyarországból	
Zsirsertés	4495	husos	54
Hussertés	10470	Magyarországból	
Összesen	14965	szirfajta	4495
		Galiciából	10213
		Oszt. tartományokból	203
		Németbirodalomból	
Eladatlan maradt	250	Összesen	14965

(Árak: (kilogrammonként élősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	134-137	kiv. 138
Középsertés	128-133	
Öreg sertés	124-132	
Könnnyű és szedett sertés	118-126	
Süldő (longyel, erdőlyi)	96-124	kiv. 126

Irányzat: szilárd, prima zsirsertés 1 fillérral drágább, ellenben összes többi minőség a mult heti árt megtartotta. Hussertés, főleg a nehezebbek 2-4 fillérral drágábban kellek el. Az üzlet menete a zsirsertésnél esendes, hussertésnél élénk.

Folyó hó 22-én megtartott wien-szt.-marxi vesztégmarhavásáron felhajtott:

	Ökör	Bika	Tehén	Hivály	Összesen
Magyarországból	115	69	82	4	270 drb
Galiciából					
Ausztriából	21	22	2	8	53 "
Boszniából					
Összesen	136	91	84	12	323 drb

Ösztályozva:

Hízómarha	235 drb
Legelőmarha	
Ösontómarha	88 "
Összesen	323 drb

A vásárra bejelentett 28 drb. Eladatlan maradt

Irányzat: szilárd. Az e heti hétfői szabadmarhavásári árak az egész vonalon változatlanul megmaradtak.

Szerkesztői üzenetek.

Hontmegyei. 1. Nem látunk törvényes okot fennforogni arra, hogy az iskolaadó alól mentes legyen. Az a körülmény, hogy máshol iskolafenntartást teljesít, vagy máshol iskolaadót fizet, ezen pótdadó fizetése alól fel nem menti. 2. Ugyanez áll az iskolaépítési költségekre is. Hogy a bérbeadóval szemben köteles-e azt a terhet viselni, az a bérleti szerződéstől függ. Nézetünk szerint viselni tartozik, ha a szerződésben magát a községi pótdadó fizetésére kötelezte, mert a községi költségvetés egyes tételeit nem lehet megkülönböztetni abban az értelemben, hogy melyik kiadás időszakos és melyiknek van beruházási jellege. 3. A polgári törvénykönyv tervezete szerint a haszonbérlet a dolog értékét állandóan növelő hasznos beruházások költségeit a haszonbérleti idő elteltével követelheti. A régebbi bírói gyakorlat szerint a haszonbérlet a beruházások megtérítését szerződési kikötés hiányában is követelheti, ha kimutatja: a) hogy azok a birtok használatához a szerződés lejártá után is hasznosnak és szükségesek; b) hogy azok a haszonbérleti szerződésben meg nem tiltottak; c) s hogy azok ellen a tulajdonos a munka folyama alatt sem tiltakozott. Megtérítendő az az összeg, amennyivel a beruházások a haszonbérletnek értékét növelik. A haszonbérletnek a gyümölcsfákat és a tőkéket kivágnani nincs joga. Sz. F.

B. Ö. Szered. Burgonyaművelőgépek közül ugyanazokat használjuk a hegyes vidéken, mint a sík vidéken, külön e célra készült helyi gépek minőségének. Tessék e gépek ügyében a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez fordulni (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.) S. P.

G. V. Temesség. Azt, hogy járványos (fertőző természetű) az elvetelés, a magzatburkoknak és a magzatnak bakteriológiai vizsgálatával határozottan meg lehet állapítani. Evégből az elvetett magzatot a burkaival együtt az állatorvosi főiskola járványtani intézetébe (Budapest, VII., Rottenbiller-u. 25. sz.) ajánlatos beküldeni.

Amennyiben a vizsgálatnak negatív lenne az eredménye, akkor az elvetelések más oka után kellene kutatni, amire nézve csakis a helyszínen tett megfigyelések tájékoztathatnának. A bikát akkor is lehetne fedezésre használni, ha járványos elvetelés forog fenn, csak hogy ez esetben ezélszerű volna, amennyire lehetőséges, a himvessző tasakját minden fedezés után langyos vízzel vagy 1%-os szódaoldattal kiöblíteni. —y—

Hiteliszövegetek *Gilád*. Hogy a temesmegyei viszonyoknak melyik a legjobban megfelelő gép, ezt Magyar-óvárról megmondani nehéz. A nagyváradi czég által hirdetett négyzetes tengeriültetőgépről tudomásom nincs. Nagyon megköszönöm, ha e gépről leírást kapnék, úgy tudnék róla véleményt mondani. Ebből megfogom tudni, hogy tulajdonképpen milyen gépet hirdet az illető czég és akkor mondhatok róla véleményt is. Annit azonban előre is mondhatok, hogy az amerikai gépi tengeritermesztési eljárás épp úgy be fog válni ott, mint máshol az országban, ez nem megyéhez van kötve. E tekintetben tessék Bacher és Melichár czéghez fordulni, akik e téren felvilágosítást fognak Önnek nyújtani (Budapest, Nagymező-utca 5.). S. P.

P. F. Csuz. A felmondási idő tekintetében a gyakorlati vizsga nem pótolja az oklevelet és nem ad jogot hat hónapnál hosszabb felmondási időhöz. Az illetőnek követelése tehát nem áll jogos alapon. Sz. F.

B. I. Baracska. Tegyen panaszt a főszoigabiró mint vizrendészeti hatóság előtt. Sz. F.

V. E. Sándor. Az amerikai tengerimivelési módot nem ismertethetjük meg rövid szerkesztői üzenetben. Tessék megrendelni lapunk kiadóhivatalától a „Modern okserü kukoricatermesztés” című könyvet (ára 4 K.), abban minden tekintetben részletes felvilágosítást nyer.

Ifj. H. K. Torza. Tessék a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez fordulni (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.). H. J. Füzessabony. Kérdéseire csak a helyi viszonyok tüzetes ismerete esetén adhatnánk teljesen megbízható választ. A megfelelő szakkönyvek tanulmányozásán kívül azt ajánljuk, hogy a vetés előtt fogasolással készítse el egész porhanyón a talajt, 14-16 hüvelyk sortávvalra 16 kg. magot vessen kat. holdanként, a vetőgép után pedig hengerezzen.

Amerikai. Hozzászólását köszönettel vettük, csak kérjük nevének tudatását, mert név nélküli leveleket elvből figyelembe nem vehetünk.

Alapítva 1831.

46 kitüntetés.

Telefon 32-58.

Telefon 32-58.

Elsinger M. J. és Fiai

vitórlaváson-, len- és jutaáru-gyár, kikészítő-, telítő- és festőde.

Gyár: Lajta-Szent-Miklós.

Raktár:

Budapest, V., Báthory-u. 6.

VIZMENTES szövetek, ponyvák, sátrak, öltönyök, küpenyek, lótarakók, tüzl- és itatóvedrek, kendertömlők.

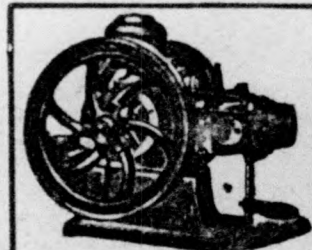
VIASKOS-VÁSZON waggon-kárpit, bőrvászon stb.

kender-és juta- **LINOLEUM**
ZSÁKOK PADLÓBEVONAT.

ARATÓGÉPPONYVÁK.

GÉPKÉVEKOTÓZSINEGEK.

Ajánlatok és minták ingyen és bérmentve.

SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA

BOLINDER NYERSOLAJMOTOR

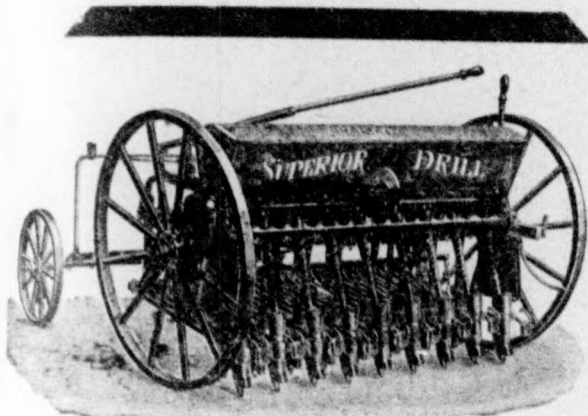
Kevés nyersolajzükséglet.

Feltétlenül megbízható üzem.

Nincs korom, bűz, füst!

BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 26. szám.

Uozfelér
1912/33. szám.
1251-1254. lap.

Superior Sorvetőgépek

—!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!—
!!! Tessék közelebbi leírást kérni!!!

Finom-, szántás-, csukló- és rétboronák
Egy- és többvasu ekék.
Háromtagu és egytagu hengerek.
Triórók. Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

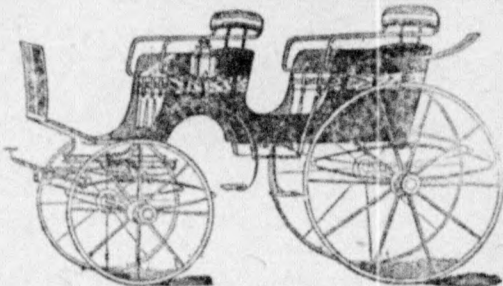
üzemi gépek 12 HP-ig. Ipari mozdonyok 200 HP-ig.

Takarmányrépamag!

Néhai gróf Pálffy János hagyatékához tartozó Pozsony vm. Szárazpatak intézőségi kerületében 6 métermázsas sárgabogyó kg.-ként 2.10 korona. Alsónyárasd intézőségi kerületében pedig 12 métermázsas oberndorfi sárga kg.-ként 2.40 kor., kiváló minőségű répa vetőmag, míg a készlet tart. eladó. Vételár beküldése ellenében 5 kilón felül bármely mennyiségben a megrendelést követlenül az illető uradalmi intézőség eszközli. Központi iroda Pozsony, Szilágyi Dezső-utca 21. sz. 5448

Hirdetések

felvételnek a kiadó-hivatalban.

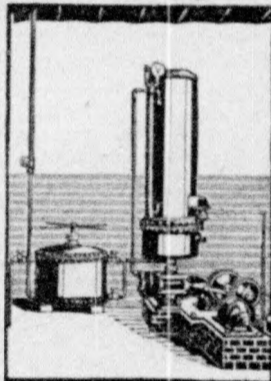

Kocsiárucsarnok Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 4. sz.
Kocsiárucsarnok szövetkezet a monarchia legnagyobb kocsiraktára a Rákóczi-uti raktárát áthelyezte IX., Köztelek-utca 4. szám alá. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld. 1404

Bakteriummentes tisza, friss vizet

szolgáltatnak a **HAMMELRATH-féle** sűrített levegővel önműködő házi vizellátótelepek

A tartályban levő sűrített levegő önműködőleg nyomja fel a vizet a használati helyekre. A berendezés előnye a régi magasan elhelyezett tartályrendszerrel szemben: Mindenkör tiszta, bakteriummentes friss vizet szolgáltat. Kis helyet foglal el. Nincs hosszú csövezetek, nincs csőbefagyás és repedés. Villanymotórral kapcsolva az üzem teljesen automatikus, de közierőre berendezve is szállítható.

A német császár öfetsége szállítója. Kérjen díjmentes felvilágosítást és ajánlatot a magyarországi vezérképviselőtől:

GERGELY KÁROLY
műszaki és mérnöki vállalat
Budapest, V., Báthory-u. 20.

„Kulatár“

szobrász- és építőművészek által tervezett kész művészi síremlékek állandó kiállítása.
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4. sz.
Iroda **BLUM LAJOS** sírkövegyárban. Telefon 9-7

WOHANKA FÉLE

NYERSOLAJ MOTOROK és LOKOMOBILOK
-ÜZEMKÖLTSEGEK

NAGYSÁG 1 1/2-2 fillér SZERINT

ÓRÁNKÉNT és LŐERONKÉNT - NINC S ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY! - MINDEN PENZÜGYORI ELLENŐRZÉS ES ENGEDELY NÉLKŰL.
WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST.
V. VACZI KÖRUT 76

Bérlet felhagyása miatt eladó

14 HP. gőzeke, 2 db 10 HP. cséplőgarnitúra, 1 Shuttleworth-féle szálmakótélfonógép, 5 Vetőgép, löhereszörőgépek, szecskavágógépek, járgányok, ekék, boronák, gyűrűs hengerek, szekerek, hintók, kultivátorok stb. Megkeresések **W. A. 5903.** Jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetésli Irodájába Budapest, V., Nádor-utca keretnek. 5571

HOMOKÉRTÉKESÍTÉS

Akinek homokja van, kérje saját érdekében:
F. 3. Formák és szereszmok esőmőszölt beton-árak előállításához.
F. A. 1. Kézli áramre berendezett botontégis-és alagsógyártás.
Cs. G. 4. Kézli áramre berendezett csement-cserépgyártás.
B. B. Az áreges építőkövek (betonblokkok) gyártása.
C. S. 1. A csement- és moxalklapok gyártása azimű árjegyzékeinket és prospektusainkat; kérje anyagának díjtalan megvizsgálását, mérnökünk látogatását és tekintse meg üzembn mintatárlatunkon összes csementipari homokértékesítő gépeinket.

SZÁNTÓ és BECK
mérnök
csementipari gépek gyártása.
Budapest, IX., Viola-utca 7. szám.

Tolna megyében mintegy 1400 magyar hold elsörendű szántóföld, Bihar megyében 560 magyar hold többnyire szántóföld egy tagban, avagy kisebb és nagyobb részletekben eladó.

Magyarország északi részén nagy kiterjedésű erdőbirtok eladására nyertünk megbízást, melyből a szántóföld mintegy 3000 holdat tesz ki. Az erdő külön is eladás tárgyát képezheti, mely erdő nagy része szántófölddé alakítható. — Parcellázásra alkalmas birtokot veszünk.

Ajánljuk a legkitünőbb quedlinburgi répamagokat és

pedig: vauriac, oberndorfi, eckendorfi olajbogyó sárga, Mammoth vörös takarmányrépamagokat, arankamentes eredeti stájer löherét és luczernát a legnemesebb fajtákat, gondosan tisztítva és kiválóan csiraképeseket.

Szállítunk mindennemű gazdasági gépeket, olajat, zsíradékot, mütrágyát, raffiaháncsot, kékkövet, zsákot és ponyvát.

Birtokokra törlesztéses kölcsönt és mezőgazdasági hitelt nyújtunk előnyös feltételek mellett

A „NEMZETI PÉNZVÁLTÓ R.-T.“ parcellázó osztálya
BUDAPEST, V., GIZELLA-TER 1. (Haas-palota.)

Elsőrendű vetőmagvak *jutányosan beszerezhetők ::*
HERNFELD ADOLF MAGNAGYKERESKEDŐ CZÉGNÉL, WIEN 2/1.

Robur Nyersolajmotor
 számtalan előnyével fogva
világ legjobb üzemgépe 2-300 lóerőig
 Megbízható, olcsó üzem! Ujdonság!

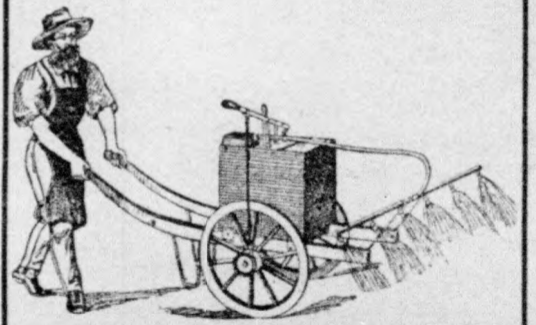

matomüzemre, iparvállalatoknak, mindennemű gazdasági és cséplési célokra legjobban ajánlatnak.
 Üzemköltség 1 1/2 fillér.
 Pénzügyi ellenőrzés nincsen. ::
 Kedves részletfizetés. Teljes jótállás.
 Használt gépek, motorok beacseréltetnek.
 Külön osztály leggyorsabb, legjobb benzín-motorcséplőkészletekről.
 Képes díszárjegyzéket bérmentve küld.
LANDLER ÖDÖN OTORTELEPE, BUDAPEST
 L., LOVAG-UTCZA 2. SZ.

Önműködő növénypermetező
 vadrepce, vadmustár és más gyom kiirtására, valamint répa- és burgonyapermetezésre gyári áron szállít 15

IG. HELLER
 BÉCS, II/8., Schrotzbergstrasse 1.

Avenarius Carbolineum
 Legjobb famegővő bemázolás.
35 év óta bevált.
 Prospektusok stb. díjmentesen.
AVENARIUS-MÜVER LIGETFALU (POZSONY)

Herkules idomvasablak
Ujdonság! Ujdonság!
 Kérjen árjegyzéket.
 Készít "VICTORIA" rakár és felálló-vas-írókat és mindentféle lakatosmunkákat.
 Istálló- és raktárablakok **sodrony-üveggel.**
 Előnyei: törhetetlen, tűz- és beförészbiztos, csinos és olcsó! Megrendelhető a készítőnél:
Farkas és Társa lakatosgyárában
 Budapest, VI., Lehel-utca 10. 620
 Beszereshető még a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is.

Az elismert legjobb
czukorrépa bogárfogócsövek
 míg a készlet tart, 300 drb egyszeri megrendelésénél, ab Gyöngyös állomás, vagonba rakva **drb-ként 25 fillér, 500 drb-nál 20 fill.** és **1000 drb-nál 18 fill.-ért**
 megrendelhetők 5460
 Ernst József edénygyárából, Gyöngyöstarján.

Ócskavasat és fémekeket az ország minden részében a legmagasabb napi árak mellett vásárolok
ABELES EMIL
 Budapest, V., Váci-ut 14.
 Telefon 24-41. Sürgőnyozim: Barsel, Budapest. 5158

Gőzmalomeladás.
 42.000 lakossal bíró alföldi városban, vasuti gőzpont, 18 év óta fennálló, 7 járatu modern gépekkel felszerelt gőzmalom és gatterfűrészszel ellátott fatelep az összes melléképületekkel, villamvilágítással, négy szobás urlakással, a gyermektelen tulajdonos betegsége miatt a legkedvezőbb fizetési feltételekkel eladó. Szükséges tőke 60.000 korona. Kérdezőskö-déseket „Biztos befektetés 148” jelige alatt Haasenstein és Vogler, Budapest, V. ker., Dorottya-utca 11. sz! közvetít. 5547

Elsőrendű gyártmány! Biztos üzemért jótállás!

Kovarik F. és J. prossnitzi gép-és motorgyár r.-t. fióktelepe
 Budapest, V., Szabadság-tér 14. sz.
 Gőz- és motoros cséplőkészletek, maganyomású nyersolajmotorok és szivógáztelepek, legelőkeltebb vetőgépek és gazdasági eszközök. Arató- és kaszálógépek.

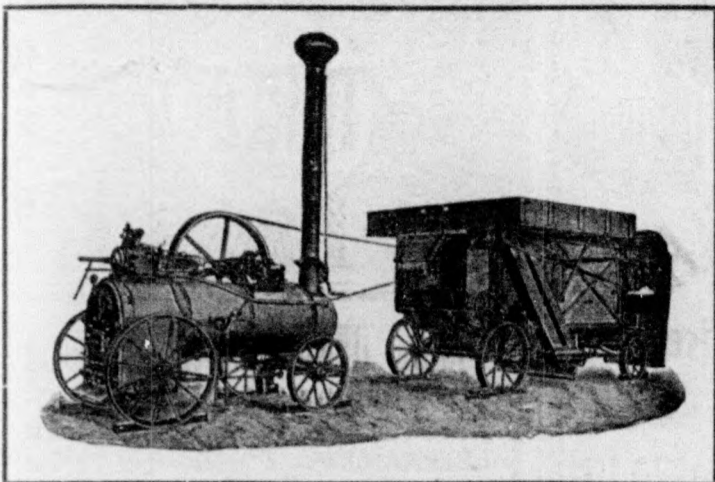
Elvállaljuk
gazdasági vasutak
 teljes Kiepitését és hozzá-tartozó anyagok szállítását
 Allandó nagy raktár új és használt iparvasuti anyagokban ::
Vétel, eladás, bérbeadás!
 KISVASUTI FORGALMI R.-T.
 BUDAPEST,
 V., Kálmán-utca 24. sz.
 Telefon: 113-80.
 113-81.

Patkányok
 és egerek elpusztításának huzóhelyeken kívül „Bonyar Virus” alkalmazása esetén, melyet a párisi „Pasteur intézetben” találtak fel. Más állatokra és emberre ártalmatlan. 1 tubus K 250, 5 tubus K 375, 5 tubus K 10.—. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

LUDWIG HINTERSCHWEIGER, ADOLF BLEICHERT & CO.
 G. m. b. H., Lichtenegg No. 15., bei Wels O.-Oe.
Tégla gyártó-gépek
 sodronypálya és szállítómű alkatrész különleges gyár. Transmissziós berendezés a legmodernebb építkezés.
 Saját legmodernebben berendezett kísérleti állomás köagygvizsgálatra. 5137

„Mindennemű” GAZDASÁGI GÉPEK,

 szivógáz, benzin és nyersolajmotorok a legolcsóbb üzemköltséggel, kitűnő gyártmányok, villanyos berendezések, takarmányos kamarak, tervrajzok és költségvetések ingyen.
Szivattyutelepek gazdaságokban.
PEHARTZ ISTVÁN
 magánmérnök, műszaki iroda, Bpest, Podmaniczky-utca 75. Telefon 148-71. 5162

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárában gyártott legujabb szerkezetű

gőzcséplőkészlet

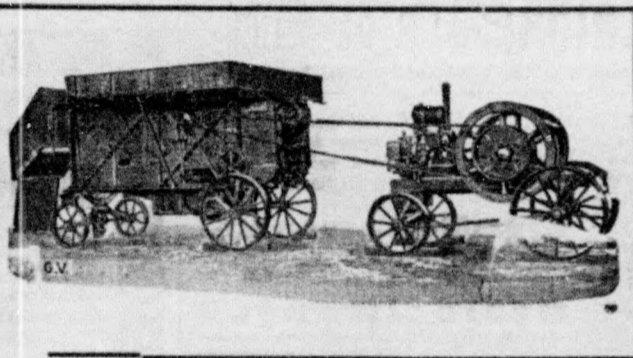
aczelkeretű golyóscsapágyas cséplőgéppel és **10 légkörnyomásra berendezett lokomobillal.**

➔ Nagy munkateljesítmény. Olcsó üzem. Tartós szerkezet. ➔

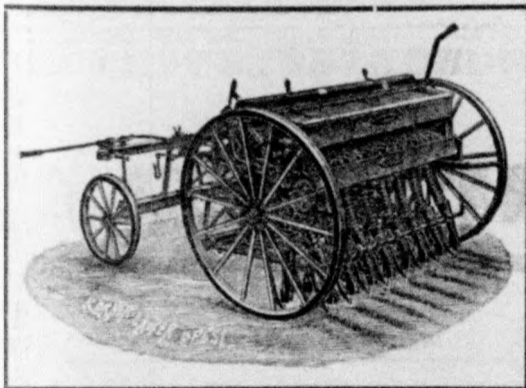
Legujabb rendszerű államgépgyári

benzinmotorok karburátorral.

Rendkívül olcsó :: szivógázlokomobilok. üzemű államgépgyári

Utimozdonyok, gőzekék, aratógépek, fűkaszálók, államgépgyári félstabil compound gőzgépek.

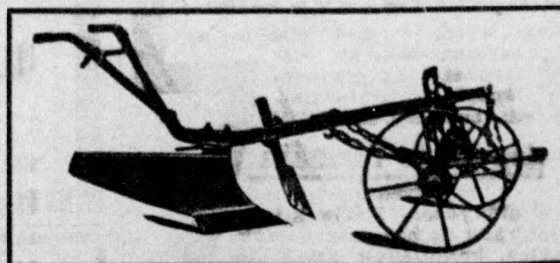
A Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár r.-t. gyártmányai: „Losonczy-Drill” tolóhengeres, „Rekord-Drill” meritőkanalas rendszerű és szab. „Rekord II” vetőgépek. Különleges répavetőgépek.

Kalmár-féle gabonatisztító rosták. Malomberendezések.

Resicai ekék, boronák.

Laas-rendszerű répakapák stb. stb.

Részletes árjegyzékkel és árajánlatokkal szívesen szolgál:

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32.

Uosteller
1912/33. prouu.
1251-1254. lap.

Esőrendű gyártmány! Kevés égőanyagfogyasztás!

Teljes jótállás!

Kedvező részletfizetés!

Szállítunk: benzín-, nyersolajmotoros és gőz-
oséplőszerelvényeket, mindennemű mezőgaz-
dasági, szőlészeti és ipari gépeket, mérle-
geket, malom-, szeszgyár- és téglagyár-
berendezéseket legolcsóbb árak mellett.

Központi Gépforgalmi Vállalat
Kerschbaum és Társai
Budapest, VIII., József-körút 43. sz.
Raktár IX., Soroksári-ut 51. szám.
Kérje előnyárjegyzékünket. 548

Sok bort
szűrelhet, ha
idejében
permetez
a valódi javított

brixeni **KRISTÁLY AZURIN**-nal
mely legmegbízhatóbb védőszer. Kapható mindenütt.

MOLNÁR M. és TÁRSAI
műszaki és mezőgazd. cikkek nagykereskedése
Budapest, VI. ker., Gyár-u. 21/l.
Rézkepnor permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva,
gépölaj, gépszij stb. legolcsóbban. 5559

**BENZIN
OSÉPLŐKESZLETEKET**

LEGMEGBIZHATÓBB SZERKEZÉTEL
GYÁRT

**BUDAPESTI GÉPMAJOM és AUTO-
MOBILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
VI. VÁCZI-UT 141
ÁRLEGYZÉKET INGYEN KÜLD

GLATZ ÉS TÁRSA
TEJGAZDÁGI GÉP- és FÉMÁRUGYÁR R.-T.
BUDAPEST, I. KER.,
CSURGÓI-UT 15. SZ.

Berendez városi és gaz-
dasági tejtalepeket, tej-
csarnokokat és tejsző-
vetkezeteket. Gyárt:
sütőipari cikkek. Vállal:
ónozást, olmozást és e
szakba vágó javítást. Te-
rvrajzokkal, költségvetéssel
és árjegyzékkel ingyen és
bérmentve szolgál.

WITTMANN JÁNOS

sodronykerítés, szita-
gyár és menyezet-
(stuccatur) szövöde.

Készít kiváló minőségű keríté-
s sodronyfonatokat, rabitz-
szöveteket, díszes kerítéseket,
vaskapukat, tüskés sodronyt,
horganyzott többször csavart
fonatokat 30 fillértől feljebb.

**BUDAPEST,
V., Sziget-utca 5.**
(A nyugati p.-udvar átellenében.)
Kérjen ingyen árjegyzéket.

**MUNKÁCSY GYULA
BUDAPEST**

A SZAB. SÁRKÁNYTŰMŰNYTUDÓR ÉS
FELAZDÓLÓTŰMŰNYTUDÓR ÉS
MŰRŐK.

KÉRJEN ÁRLEGYZÉKET.

BIZALOMMAL
forduljon
MOTOR
szükséglet esetén a
Komáromvidéki Takarekpenztár R.-T.
műszaki irodájához
Budapest, V., Katona József-utca 26.
(Margithidnál.) Telefon 106-08.

Birtokeladások:

Budapest-Bécsi fővonalon: Budapesttől 1 1/2 órányira
500 m. h. 425.000 K., Bécsből 2 órányira 300 m. h.
250.000 K. és 800 m. h. 600.000 K.

Sopron megyében: 280 m. hold 200.000 K. felszerelés-
tel. Szabolcs megyében: 856 m. hold, 20 szobás kastélynál,
400.000 K.

Hajdu megyében: 220 holdas, 135.000 K.

Est megyében: 930 m. h. 300.000 K., 1300 m. h. 550.000 K.

Zalaiban: 250 m. h. szeszgyárral á 600 K.

Hontban: 800 m. h. 800.000 K.

Nógrádban: 500 m. h. 180.000 K.

Vas megyében: 100 m. hold szép tagbirtok, sík, felszerel-
és 1.48.000 kor., 22.000 koronával átvehető.

Bors megyében: 37 m. hold ára 150.000 korona.

Gömörmegyében: 4000 m. h. erdőbirtok 200.000 K.

Közzétett vevők ajánlatát kérjük. Birtokok vételére és eladá-
sára előjegyzéseket elfogadjunk.

Parcellázásra alkalmas birtokot sürgősen veszünk.

Magyar Házépítő és Parcellázó Bank
forgalmi osztálya
Budapest, V., Nádor-utca 20.
TELEFON 166-00.

Tudakozó és megszállóhely

idegen vevők részére és bevásárlási
ügynökség eredeti **simmenthali**
tenyészállatok bevásárlására. 5300

Hotel zur „KRONE“ Erlenbach, Simmenthal
(Svájc). ■■■■ Tulajdonos C. HOFFER.

REDUCINE

a sánta lovaknál csodás hatású szer
DUBLINBAN, Írországban lesz előállítva.

Reducine a legmakacsabb vastag inakat,
csánkópókat, nyultetemet, csap-
dagot, csonttetemet, bokadagot és mindennemű le-
rakódásokat gyógyítja.

Reducine nem okoz fájdalmat, nem hágy
hátra nyomokat, pusztán fel-
szívódás útján gyógyít és csak rá kell tenni, amel-
lett a ló tovább használható.

Reducine minden elsőrendű gyógyszer-
tárban kapható, vagy egyenesen
a vezérképviselőségtől Berger Armin Wien, II.,
Kaiser Josef-Str. 36.

Ára 18 korona. Leírások kívánatra ingyen.
Számos elismerőlevél áll rendelkezésre. 822

Lokomobilt

magánjáróvá

bárki

átalakíthat

feltétlenül megbízható, egyszerű, könnyen szerel-
hető rendszerű szeriat. Alkatrészeket,
anyagokat szállítunk és a alátásokat elváltatunk.

A magy. kir. államvasutak gépgyárában készült új gének vétele esetén használt gépeket oserébe veszünk.
Raktáron tartunk oserék útján bevett használt és kijavított oséplőkészleteket,
melyekről kívánatra raktárklmutatást küldünk.

FEHÉR MIKLÓS gépgyár r.-t. Budapest, Külső-Váci-ut 80.

Szőlő- és földbirtokosok!

Szőlő- és földbirtokosok!

Figyeljünk a növényvédelem terén elért szenzációs eredményre. Szerünk a világ-ersenyen győztünk! Kitént, hogy egyetlen vegyszer, mely a kifejlett növénybetegség ket és kártékony rovarokat egységesen elpusztítja, minden más védőszert feljavitja a megmentes

„Antoid“

(szulfó colloid) permetező, páczoló és porozó vegyszer és a

„Kremoid“

rovarirtó növényzappan.

Aki használja: Pénzt, időt, erőt takarít meg!

Előnye: Meleklári eloszlása több ezerszer nagyobb, mint a régi vagy új leközömbösített szuszpenziós rezes oldatoké. A növény levelein és gyümölcsén előforduló peronoszpóra, lisztharmat, levélfodrosodás, üszög, rozsdá, gombabetegségeket sőt a betegség gyökereit (myceliumát) is néhány óra alatt kitént egysegeri permetezés vagy porozás. Ugy a rovarok petéit, mint a kikelt kártékony rovarokat, szőlőmoly, ilonca, vér- és pajzstetveket elpusztítja.

A szerek teljesen oldódnak, kezelése egyszerű. Minden küldemény kikészítés után vegyi- és gyakorlati kipróbáláson megy át.

Dr. Velez Zsigmond a minisztériumnál a gyárak műszaki felügyelője szerűket kipróbálta, azt egyszerűsítette és kitént, hogy a kifejlett növénybetegségeket csakis szerűnk képes elpusztítani, a többi csak preventív védelmet nyújt, a további fertőzést gátolja, vagy a betegség terjedését akadályozza. Azonban ha szerűnkől bármely más szerek oldatához utasítás szerint vegyiténék azt feljavitják.

Szerűnkől fele annyi szükséges, mint bármely más régi vagy új szerűből, azért ez a legolcsóbb, esőben biztos hatású védőszert.

Tapasztalatok: Mind az öt világrészéből és hazánkól ezeket meghaladó hivatalos és magánismerő nyilatkozat szerűnk jószágáról tanuskodik, megtekinthetők: a „Szőlővédelmi Közöny“ és „Gazdálkodók Közöny“ című lap kiadóhivatalánál Budapest, V., Dorottya-utca 11. honnét a szer megrendelhető.

Lapot és használati utasítást minden rendelőnek ingyen küldünk.

Alkalmazása: Használhatjuk minden növénynél külön-külön vagy együtt, midőn 100 liter vízhez 1/2 kg. Antoid és 1/4 kg. Kremoidot adunk permetezésre alkalmas oldathoz. Egy hektoliter oldat 130 korona. A lombok fejlettebb idején poralakban fujtatóval szorjuk ki, midőn a növénybetegségeket és kártékony rovarok ellen is hatásosan védekezhünk. A kalászos gazdasági növényeken a látható rozsdát és üszköt porunk elpusztítja, a termést megmenti.

Árak:

kg. Antoid vízben oldható, 100—200 liter vízhez	K 1-40
„ „ poralakban kifuvásra	„ 1-
„ „ és Kremoid por egységes védelemre az összes gombabetegségeket és szőlőmoly stb. kártékony rovarok ellen	„ 3-20

„Kremoid“ rovarirtó növényzappan:

1 drb 250 gr. 1/4 kg.-os 15—25 liter vízhez	K 60
1 „ 500 „ 1/2 „ 25—50 „ „	„ 1-20
1 „ 1000 „ 1 „ 50—100 „ „	„ 2-40

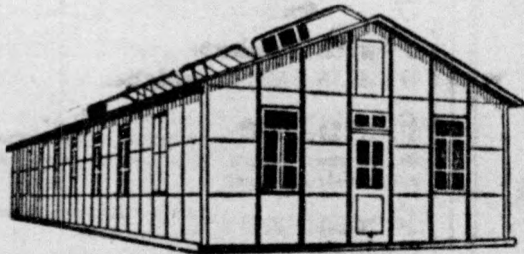
Megrendelhető: A „Szőlővédelmi Közöny“ és „Gazdálkodók Közöny“ című lapok kiadóhivatalától Budapest, V., Dorottya-utca 11. Telefon: 151—81. Tiergram-társaságtól Budapest, IV., Károly-utca 1. Telefon: 14—24. Gálner és Rausch gyárosoknál Budapest, VI., Andrassy-út. Telefon: 28—77. 5525

Sovány és hizott sertéseket
legmagasabb napi áron értékesít:
Wolf Aladár, Győr.

„HERKULES“ ÉPÍTŐ ÉS MŰSZAKI
BETETI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 19.

TELEFON 126—41.

TELEFON 126—41.

Épit széjjelszedhető és szállítható vasvázás lakóházakat, járványkórházakat raktarakat, műhelyeket, vadászlakók és egyéb épületeket saját rendszerük szerint gyönyörű és olcsó kivitelben.

Rajzok és költségvetések bárhova díjmentesen rendelkezésre állanak,
A budapesti vas- és fémpipari kiállításon
a nagy állami aranyéremmel kiténtetve.

ELADÓ

Magnum Bonum étkezési burgonya, vetőgumónak métermázsánként 8 koronáért vevő zsákjában ab Kolozsvár állomás. Czim:

Szászfenesi Bérgazdaság, Szászfenes.
Kolozs megye. 5533

Amerikából közvetlenül szállított eredeti
lófogu magtengerik,

első évi utánterméséből míg a készlet tart. kapható nagy gondal válogatott szemestengeri kilogrammonként **60 fillérért**
LAMM B. és FIAI Rebeczi intézőségénél kapható.

1. „Yellow Dent Ear“

korai aransyárga, 1911. évi termés 1200 négyezögön 26-70 ko.

2. „Booue Country special Ear“

fehér, 1911. évi termés 1200 négyezögön 20-50 ko.

5543

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

A MEZŐGAZDASÁG ÖSSZES ÁGAIT TÁRGYALÓ ILLUSZTRÁLT HAVI FOLYÓIRAT A MAGYAR AGRÁRKULTURA TERJESZTÉSÉRE

SZERKESZTIK: szerkesztő DORNER BÉLA és szerkesztő RÖSZLER MÁRÓLY

***** XXX. évfolyam *****

A művelt magyar gazdaközönség közkedvelt szakfolyóirata

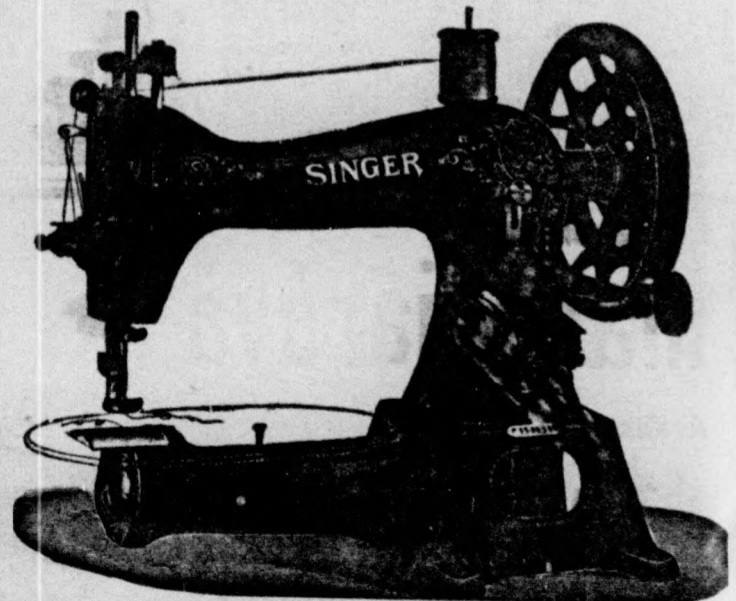
Előfizetési díj egy évre 12 korona

Mutatványszámot küld a kiadóhivatal *****

ARAD, Gróf Apponyi-utca 12. szám

SINGER varrógépek varrás,
tömés, foltozás és
beszégéshez, ...

a szákgyártásnál minden tekintetben beváltak.

SINGER zsáktömő gép.

Elektromotorok és erőüzem-berendezések a legújabb és legkötelesebb szerkezetben

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság. Főüzlet: Budapest, IV. ker.,
Semmelweis-utca 14. szám.

FIGYELJEN MINDENÜTT!

FIGYELJEN MINDENÜTT!

Állatértékesítő Egyesület M. Sz.

Budapest, VIII., Baross-utca 28. sz., II. em.

Sürgőnycim: Animalto Budapest. Telefon (interurban) 140—59.

Igazgatóság:

Elnök:
Gr. Széchenyi Emil földbirtokos.
Feltgyelőbizottság:
Gallasy László földbirtokos,
Polyák István földbirtokos.

Igazg. tagok:
Gr. Cziráky György földbirtokos,
Erekly Károly mérn. ügyv. igazg.,
Dr. Gyertyánffy László földbirtokos,
Truka József pécsi püsp. jószágig.

Jelző: Sertéseinket értékesít-
sük becsületos adatok
és szabványok szerint.

A gazdatársadalom és a kereskedővilágnak az az óriási érdeklődése, melynek központjába jutott az **Állatértékesítő Egyesület**, szükségessé teszi, hogy ismertessük kiforróban levő

üzletszabályzatainkat.

Az **Állatértékesítő Egyesület M. Sz.** nem köti magát semmiféle rideg szabályokhoz. Magas célunk az állatértékesítés szervezése! S mivel ennek a szolgálatában organizálnunk kell, kezdetben alkalmazkodunk a gazdák és kereskedők minden fennálló szokásához és hogy teljesen megismerjük a viszonyokat a **legprimitívebb** eszközökkel fogtunk hozzá munkánkhoz. Levélbeli felszólítást küldtünk szét gazdatársainkhoz, hogy **minden kötelezettség** nélkül jelentsék be eladó állataikat.

És mi lett az eredmény?

Ma már csak megfeszített erővel tudjuk a felajánlott üzleteket lebonyolítani és az **Állatértékesítő Egyesület M. Sz.** napról-napra tüneményszerűen erősödik a kiszolgált gazdák és bevásárlók legnagyobb meglepedésére.

Az **Állatértékesítő Egyesület M. Sz.** nem ró rendkívüli terheket az eladó vagy bevásárló gazdára. Mi csak sikerekkel és eredményekkel akarunk győzni. Az a kereskedelmi elvünk, hogy a **gazdának megszeresszük a lehető legmagasabb napi árat** eladó állatjáért és az eladásokat kényelmessé, meg egyszerűvé tesszük és ha aztán kitűnő üzletkötésekkel megnyertük a gazdatársadalom bizalmát, akkor a gazdákkal karöltve magunk szabjuk meg az eladó állatok árát, éppen úgy, mint a gép- vagy a butorgyáros is maga mondja meg, hogy mit kér portékájáért.

Az **Állatértékesítő Egyesület M. Sz.** addig, míg ezt a magas célját elérheti, alkalmazkodik a mai kereskedelmi szokásokhoz és a megkötött és teljesen véglegesített üzletek után úgy az eladástól, mint a vevőtől az alább felsorolt **közvetítési díjakat** szedjük be darabonként:

Malaczkónál és süldőknél	50 fillért.
Hizott sertéseknél	50—100 fillért.
Csikóknál és lovaknál (megállapodás szerint)	10 koronát.
Borjúknál	1 koronát.
Tinóknál, üszőknél	2 koronát.
Gőbölőknél	2—3 koronát.
Igásökröknél	5 koronát.
Lefejő teheneknél	1 ⁰ / ₁₀ -ot.
Tenyésmarháknál	1—1 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -ot.
Juhoknál	1 ⁰ / ₁₀ -ot.

Az **Állatértékesítő Egyesületnél** eladásra bejelentett állatok iránt a vevőközönség személyesen, telefonon, sürgőnyileg és levélben állandóan érdeklődik s a nálunk bejelentett összes állatok állandóan a legnagyobb üzleti érdeklődés középpontjában vannak.

Nagy és nemes céljaink elérésére kérjük a gazdaközönség szives támogatását!!

Pfeiffer Lajos Ferencz sertés osztály üzletvezető.

E heti hivatalos árjelentésünk soványsertésre a következő:

Választott malaczkok háromhónapos] korig páronként kb. 40—50 korona, 4 ⁰ / ₁₀ .
Sertésvészen 30 ⁰ / ₁₀ felül átment, páronként 60 kg.-ig kb. 160 fillér, 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 100 " " " 140 " 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 120 " " " 140 " 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 160 " " " 140 " 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 200 " " " 134 " 4 ⁰ / ₁₀ .

Sertésvészen át nem ment, páronként 60 kg.-ig kb. 120 fillér, 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 100 " " " 120 " 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 120 " " " 126 " 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 160 " " " 126 " 4 ⁰ / ₁₀ .
" " " " " 200 " " " 126 " 4 ⁰ / ₁₀ .

Üzletirányzat: javulóban.

Az árak úgy az átvészelt, mint a nem átvészelt süldőknél páronkénti alapsúlyig értetődnek, esetleges túlsúlyt 90 fillér 4⁰/₁₀ számítják.

(Jegyzett árak prompt vételeknél számítódnak, mivel időre kötött üzleteknél az árak váltakoznak.)

Ajánlat, prospektus díjtalan.

ROSCHER-GÉPGYÁR GORLITZ.

Tégla- és cserépgyártó gépek. Szab. agyagörlők köves agyagok feldolgozására. :: Kályhaiipari berendezések.

Vezérképviselő: 1510

ERDÉLYI HENRIK ES TÁRSA
mérnöki iroda

körkemenczék építésére és teljes téglagyárak berendezésére
Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 14. :: Telefon 48-91.

Azonnali szállítás raktárról.

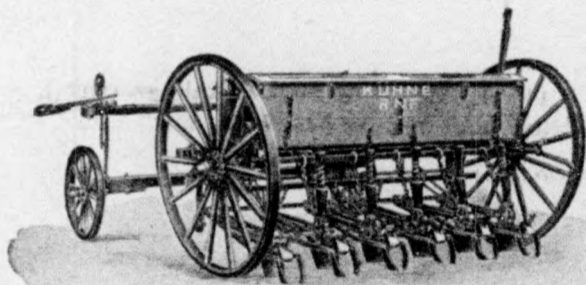
Istállók és magtárak részére

tűzmentes és valamint
sodronybetétes üveg melegágyi üvegtábla
minden vastagságban.

Állandóan raktáron van:

Táblaüveg minden vastagságban.
Tetőüveg (reczés, bordázott). 1440
Angol ornamentüveg fehér és színes.
Patent Falkonier üvegtábla.
Tetőcserepek.
Egyszerű és duplavastag fencserozott tükör.
Átlátszó tükörüveg.
Üvegvágó gyémántok.
Ablaktapasz (kitt).

Árajánlattal és bővebb felvilágosítással szolgál: **IFJ. WEISS GYULA** tábla- és tükörüveg nagykereskedő ::
Budapest, V., Vadász-u. 29.

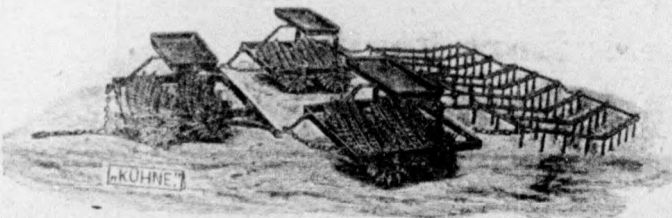

35 százalék megtakarítás répamagban

érhető el

KUHNE fészekberakó répavetőgépeivel
minden magszemnek kikelését pedig biztosítja a vetés megmunkálása

ZEHETMAYR-féle kéregtörő boronával

Arajánlattal szolgál

„KUHNE” mezőgazdasági gépgyár r-t. **MOSONBAN**
Mindennemű mezőgazdasági gépek elsőrendű kivitelben
„Osborne” aratógépek. Benzinmotorok.

Eladó birtokok:

1. Borsod megyében kb. 600 m. hold birtok elsőrangú talajjal;
2. Fejér vármegyében kb. 1500 m. holdas prima uribirtok kedvező feltételek mellett;
3. Gömör megyében egy 1000 magyar holdon felüli birtok, elsőrangú gazdaság, mely parcellázásra kiválóan alkalmas;
4. Dunántúl kb. 2000 m. hold kiterjedésű mezőgazdasági birtok, jó föld, kitűnő összeköttetéssel a fővároshoz, 150 holdas tölgy és fenyő-erdőben fekvő kastélyval.

Bővebb felvilágosítást ad csakis közvetlen vevőknek:

Röjtöki BAUER ANTAL
földbirtokközvetítő irodája
Budapest, VIII., Baross-utca 4.
TELEFON: 165-66.

Hirdetmény.

Eladunk elsőosztályú sima és gyökeres **Riparia Portalis** és **Rupestris Monticola** alanyvesszőt, ugyancsak ily alanyokon készült elsőosztályú gyökeres fásoltványt az összes bor és csemegezőlő fajokban. Továbbá sima és gyökeres hazai szőlővesszőt tizenhétféle fajban.

Megkeresések közvetlen hozzánk intézendők:

Badacsony-Szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolca
Balatonvidék. 1437 Interurbán telefon 83. sz.

Raktár;

gazdasági szekérek
és teljesen megvasalt
szekerekből

Steiner Ármán
vaskereskedőnél, Galgóc, Nyitra megye.

Vetőburgonya

Haas Ignác görögországi és kemencei (Szabolcs megye) gazdaságában termelt teljesen fajtiszta, egészséges vetőburgonya eladó és pedig: Prof. Wolthmann, Oemichen, Ella, Nilson, Imperator, Magyar Kincs, Hortensia nagyobb tételekben és még Reichskanzler, Hópehely, Gratia, Kék Kifli. Up to Date csak kisebb mennyiségben. Gondos, földmentes, fajtiszta szállítás biztosítatik. Rendelések és levelezések **Haas Ignác központi irodája, Nyiregyháza** ozimre intézendők. 5255

Haas Ignác gazdaságában termelt és fentebb hirdetett
vetőmagburgonyaminták
Károly-körút 26. nagyáruházban
megtekinthetők
és bármily tételek lekötethetők. 1127

Tehénészeteink okoszerű szerkesztésére és helyes vezetésére Szász Ferencz gazdasági gyakorlati könyve tanít meg. 5 korona 20 állér előzetes beutalással mellett bérmentve küldi a Pátria könyvkereskedése, Budapest, IX. ker., Üllői-út 25.

Eladó mangalicza tenyészkánok.

70 drb elsőrendű 13 hónapos mangalicza kan eladó **Stein Testvérek csobajai gazdaságában**. Ugyancsak 80 drb 13 hónapos **tenyészkecske** is kapható. Vasútállomás: **Tarcal**. Posta: **Csobaj** (Szabolcs megye). 5513

Gazdaságok villanyvilágítása, vizellátása

és takarmánycsarnok

üzeme egy motorral
végezhető. ::

Olcso üzem! Olcso ár! Egyszerű kezelés!

Azonnali szállítás.

Elekes és Társai

okl. gépészmérnökök

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.

TELEFON: 102-24.

TELEFON: 102-24.

Eladó középirtok

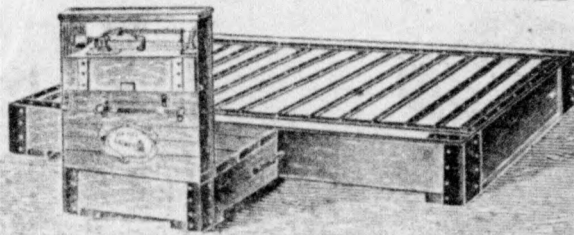
Szolnokmegyében, Tiszaszentimre községben (vasuti állomás- és községtől 15 percznyire) egy **317 magyar holdas** és ezzel majdnem meggyés **75 holdas** prima birtok eladó. Az előbbi urasági épületekkel dusan felszerelve, ugyszintén urilakkal, 36 hold dohánytermelés, 100 hold luczernás, melynek egyrésze holdanként 150 koronáért bérbé van adva. Teher 154.000 korona 5%-os törlesztéses kölcsön. A 75 holdas birtokon megfelelő tanyai épületek és szintén 5%-os törlesztéses kölcsön. Mindkét — összesen 392 holdnyi — birtoknak ára 392.000 korona. A birtokkal 150 holdas **olcso bérlet** is átvehető. Bővebb felvilágosítást ad **dr. Szabádi Ignác** tulajdonos, Tiszaszentimrén. Közvetítők nem díjaztatnak.

5532

ZWARG JÓZSEF és TARSAI mérleggyára, Budapest, III., Szépvölgy-utca 8. szám.

Ajánlja: „GRÁNÁT” jegyű elismert, elsőrangú gyártmányú: **tizedes-, százados-, marha- és szekérhídmérlegeit.**

Arjegyzék és részletes költségvetés ingyen és bérmentve.

1405

Arjegyzék és részletes költségvetés ingyen és bérmentve.

Tenyészkaneladás.

A csabacsüdi uradalom elad hirneves hazai kondorszörű mangalicza tenyészetéből 1 1/2 éves tenyészkanokat, vevők kéretnek az uradalom számtartó-ágához fordulni.

5539

Czim: Csabacsüd, Békés megye.

Nagyobb uradalomban

főtiszt

állást keres, a gazdaság minden ágában jártas **szakgazda**, ki az állást haszonrészesevésséért vagy fixfizetésért elvállalja. Kivánatra kauzióval is rendelkezik. Szíves megkeresések **Blockner I.** hirdetőirodájába Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. „Representáló és szakgazda” czimre kéretnek.

5560

KŐSZEGI KÁROLY-FÉLE SZABADALMAZOTT MOTOROS TALAJMŰVELŐGÉPGYÁR R.-T. BAJA

Köznyelvi iroda: Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 27.

A Kőszegi-féle szab. motoros talajművelőgép

bebizonyított előnyei:

1. A legideálisabb földmunka, aminőt eddig csak a kertész tudott előállítani.
2. Egyetlen munkával vetés alá ideálisan kész a talaj.
3. Ideális trágya-alásztás; feleannyi trágyával ugyanoly eredmény, mint az eddigi teljes trágyával.
4. 30%-kal olcsóbb és 100%-kal jobb talajmunka, mint bármely ekével.
5. Nem kell se henger, se borona, se rögtörő.
6. 30% vetőmagmegtakarítás, mert minden elvetett ép mag kikel utána.
7. Legalább 30-50%-kal nagyobb terméshozam (voltak 1910-ben 100%-os terméstöbbletek is).
8. Őrlésre, cseplésre, fuvarozásra, utak lehengerezésére kitűnően alkalmas.

814

Az egyedüli racionálisan dolgozó és munkájában **felülmúlhatatlan talajművelőgép.**

Referenciák: Gr. Széchényi Emil Vajsza, gróf Hunyady József Kéthely, gr. Wenckheim Frigyes Pta-Szöllös, báró Bánffy Ferencz Karácsonyfalva, Máár Zoltán Alattyán, Rakovszky Antal Kocsóc, Epstein Sándor Jászkarajenő, Szintay Kálmán Erendred, Zathureczky Károly, Hangács, Razgha Ernő Hontkiskér, Pannonhalmi főapátság Kis-megyer, Buttykay László Mikola, Köhner Alfréd Munkács, báró Sennyey Béla

Bély, gróf Degenfeld József Szinna, dr. Mesterházy Ernő Nagygeresd, dr. Goszthony Mihály Bárdibükk, gr. Pejacsevics Tivadár Nasicze, M. kir. állami ménésbirtok Bábolna, Gazd. Akadémia Debreczen, gr. Serényi Béla Putnok stb.

Szabadalmazva az összes államokban.

Bémet, Grón- és Franciaország, Románia, Egyiptom, Kanada, Argentína és Chile részben gyárt-ál engedély adva **Heinrich Lanz** cégnek, Mannheim.

Ha „Forhin“-nal permetez,

I-SZÖR
kevesebb
a gond,

II-SZÖR
kevesebb
a munka,

III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a **bordói keverék**

sokszorta megjavított **kész állapotban!**

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily harmatnál permetezhet vele. — Semmi
üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat!

Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett

rézkénport és bordói port is.

Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

„FORHIN“ gyártói, Budapest,
VI., Váci-ut 93.

Züchterevereinigung—Zentralstelle Chlumetz a. d. C.

NOLČ JÓZSEF, DREGER A, csatlakozva hozzájuk LOCHOW F. Peikus, STRUBE F. Schlanstedt, növényteni ellenőr, Dr. FRUWIRTH KÁROLY, tanár.

Legnagyobb állami kltüntetések:

CS. és KIR. ÁLLAMI ELISMERŐ
OKLEVÉL, PRÁGA, 1905.

GYŐZŐDIJ: WIEN, BERLIN.

GRAND PRIX PARIS

és ezenkívül több mint 100 állami díj,
elismerő oklevél, természetdíj stb.

ajánlják tavaszi vetésre a legelőnyösebben ismert, több évi hivatalos vetési kísérlet alapján legnagyobb hozamu eredeti

nemes termesztéket

u. m. Nolč-Dreger eredeti „Bohemia“ árpát

„ „ „ „Allerfrüheste“ árpát

„ „ „ „Moravia“ árpát

„ „ „ „Imperial“ „

Lochow F. eredeti petkusi nyári vetőrozst

„ „ „ petkusi zabot kiárusítva

Strube F. eredeti schlanstedti zabot

Minden termelési fajták ára 32 korona 100 kg.-ként legkevesebb 1000 kg. vételénél.

Prospektusok és minták ingyen és bérmentve. Vasut-, posta- és siirgönczim: Züchterevereinigung, Chlumetz, a. d. C.

TAKARMÁNYRÉPAMAG

a Cserhádi tanár által meghonosított
bőtermő, sokáig eltartható, sárga

ÓVÁRI RÉPAMAG

kapható: gróf TELEKI ARVÉD ura-
dalmában, posta: KONCZA. ■■■■

... Mérnöki és műszaki iroda ...
Czeplédy Endre

okleveles mérnök, hites földmérő,
 kir. törvényszéki hites szakértő

BUDAPEST, VÁCZI-KÖRUT 51.

Telefon
 132-53.

Elvállal bármely vidéken mindennemű **felmérési,**
birtokrendezési, parcellázási, tagosítási ará-
nyosítási és telekkönyvi rendezési munkálatokat,
 öntözési, **ut- és vasutervezéseket,** valamint
mérnökszakértői teendőket és véleményezéseket.

1125

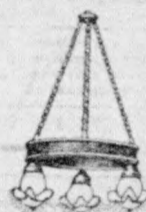
SIGNER F. ÉS R. MÉRNÖKI ÉS ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALAT

Budapest, V., Perczel Mór-utca 1. szám (Szabadság-
 tér sarkán).

Telefon: 63-01.

Sürgőnycim: „Konnektor“.

Alapítva 1903-ban.

Specialitások: Villanyvilágítási, erőátviteli
 és szivattyutelepek gaz-
 daságok és kastélyok szá-
 mára, „Bavaria“ és „Refor-
 mátor“ motorok benzin-,
 szivógáz- és nyersolajüzemre.

Néhány referenzia:

Turonyi Biedermann Ottóné, Mozsón,
 Szentmiklóson, Bükkfán, Endrőzön és
 Kárászton 5 berendezés
 Gr. Tisza István, Geszten. Gyantén. Sarkad-
 Keresztúron és Varsányhelyen 4 berend.
 Lovag dr. FlochReyhersberg Alfréd Gödön
 és Szódrákoson 4 berendezés.
 Vízvil püspöki uradalom, Magyaroson és
 Cselőtén 3 berendezés.
 Csáki Géza Gyula, Csákon 2 berendezés.
 Kallay Beniné, Nógrádberczel.
 Gróf Almásy Dezső, Sarkad.
 Bleuer Jenő, Ibrány.

Dr. visontai Korách László, Vámosgyörk.
 Zuckermann Arnold, Nyírlövő.
 Gróf Daszewffy Miklós, Vencsellő.
 Bezerédi Bezerédj Andor, Menfő.
 Gróf Bréda Viktor, Lökősháza.
 Ibrányi Mihály, Galgagyörk.
 Gróf Keglevich István, Ipolykürt.
 Baicsai Beliczay Tibor, Fiter-puszta.
 Ifj. gróf Csáky Gyula, Szendrő.
 Segesváry Odón, Domony.
 Kakuosi Liebner József, Inárcskakuos.
 Bárány Bohus László, Lussinpiccolo.
 Nadányi Miklós, Feketegyörös.

**GYÖZŐ BÉLA
 ÉS TÁRSA
 BUDAPEST
 V. BÁRO ACÉL-UTCA 3.**

**MINDENMÉ
 SZIVATTYUK
 BÁRMELY CÉLRA
 ÉS ÜZEMRE**

**TÜZOLTÁSRA
 FECSKENDŐK,
 SZEREK,
 FELSZERELÉSEK
 ÉS TÖMLÖK**

Hofherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-körut 57. szám.

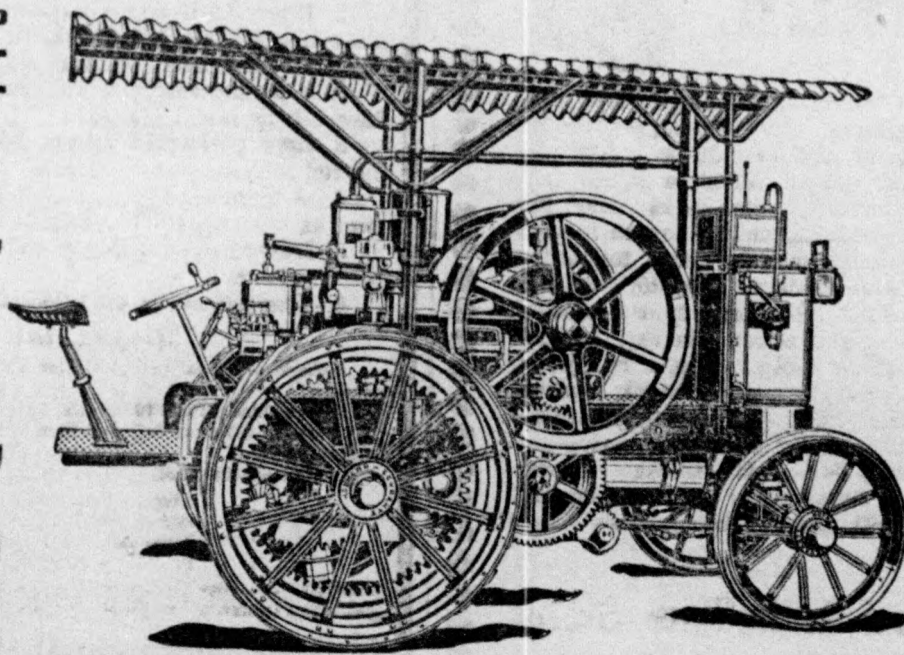
Magyar gépgyári művek Kispesten.

Ajánlják legújabb
 szerkezetű gazda-
 sági gépeiket, ugy-
 mint:

gőzmozgonyokat,

benzin-
 lokomobilokat,

gőz- és magánjáró
 benzin-
 utimozgonyokat,

továbbá legújabb
 szerkezetű

gőzcseplőgépeket

1912-es új minta!

szalmakazalozókat

emelőmagasság
 7, 8 és 11 méter,

lőherefejtőgépeket

egyszerű és kom-
 binált szerkezettel,

szalmasajtokat

önműködő kötözőkészülék-
 kel és kézikötéssel, vala-

mint egyéb gazdasági gépeket a legtökéletesebb kivitelben.

Részletes árajegyzékek és ajánlatok kívánatra ingyen és bérmentve.

MAGYAR GYÁRTMÁNY!

5 ÉVI JÓTÁLLÁS!

A PERMETEZŐK KIRÁLYA

Megrendelhető a hódmezővásárhelyi Népbanknál.

A m. kir. szab. hivatalnál 21,927/1909. sz. a. bejegyezve. 25% anyag- és időmegtakarítás.

HALADÁS ÖNMŰKÖDŐ PERMETEZŐ

Kitüntetve a nyíregyházi ipari kiállításon.

Szőlő, gyümölcsfa, répa, komló, dinnye permetezésére igen alkalmas.

Rozsa-karat nélkül el nem rontható, a dugattyú vaselines részében jár.

Az eddigi létező permetezők között a legelső helyet foglalja el, legkönnyebb kezelése és leg gazdaságosabban működő szerkezeténél fogva.

ÁRA teljesen felszerelve, Hódmezővásárhelyi készpénzben 40.- K
Beitől érde angol csinnel 45.- K
Bambuszáddal 45.- K

ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK!

Kitüntetve a szegedi borsári kiállításon

HASZNALATI UTASÍTÁS.

Az oldalit fekvő csavar felbontása után 12 liter anyaggal megtöltendő, a csavar visszahelyezendő, a dugattyú fel- és süllyesztése által egy perces alatt a légköri levegő beszívattyanak, így a permetezéshez készen áll; a csövön levő szelep kinyitása folytán a sűrített levegő a permetezőben levő összes anyagot utolsó cseppig önműködéssel, vagyis kiönthetetlenül ki nyomja, s így akár naponta rutnában lehet vele dolgozni, mert az anyag nem folyik szét, mint minden más permetezőnél, melyek a folytonos kézi nyomkodás folytán elnyagdulnak és folynak.

5296

CZEMENTHORDOK**BORSARI ÉS TARSÁ**

BUDAPEST, V. (Hétközművek Utca 11)

2,000.000 hektoliter használatban. ■■■ Kérjen prospektust és látogatást.

Eladó bikák.

A szentdemeteri javított, gyorsfejlődésű magyar fajta, orsz. törzskönyvezett, hirneves szarvasmarhatenyészet, a növendék-bikák és bikaborjokkal együtt egy év előtt az erdélyi róm. kath. státus által megvásároltatván, annak a Maros folyó mentén elterülő kitűnő jó minőségű rétek és legelőkkel bíró „Radnóti”-i uradalomban (Kisküküllő megye) tovább tenyésztetik és pedig a tenyészet megalapítója s eddigi tenyésztője lovag Sperker Ferencz, a státus uradalmi igazgatójának vezetése mellett, teljesen az eddigi rendszerrel és eredménnyel.

Az ország hirnevesebb tenyészteteinek apaállat regenerátorait eddig a szentdemeteri tenyészet szolgáltattván, a fent jelzett tenyészhely tekintetébeni változás azzal tétetik közhírré, hogy jelenleg és folytatólag egész éven át beszerezhető darabonként 1000 koronától fölfelé; hatalmas, oszlapszerű vértagokkal bíró, kiváló szép és korrekt testalkatú tenyész-bikák, amelyeknek súlya 2 éves korban feltétlenül legalább 600 kilogramm, sőt nem ritkák a 700 kilogrammos s azon felüli súlyú példányok is.

Az erdélyi római katolikus Státus radnóti uradalmának intézősége.

5155

A gazdaközönség figyelmébe!**Államilag ólomzárolt**

Lóheremag elsőrendű minőségekben 220, 224, 228 K 100 kg.-ként
természetből arankamentes prima primissima 236 K 100 kg.-ként
készpénzfizetés mellett a **szatmári** vasutállomáshoz szállítva.

Jóhitelű gazdáknak szívesen adok szeptemberi fizetésre váltó ellen.

Kivánatra mintázott ajánlattal szolgálók.

KLEIN VILMOS FIA magkereskedése, SZATMÁRNEMETI.

5293

MAGYARHÓN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847

Brausweller János

Szegeden

szab. chronometer és műóra, kitalálójá a remontelir ingórákban

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

25% anyagmegtakarítás!

Rendkívül olcsó!

Fontos újítás a permetezés terén

A szőlőgazdaközönség figyelmét felhívjuk a vegyi uton oltott **permetező pormészre,**

mely teljesen új árucikk rövid idő alatt — kezeink közt levő számtalan elismerőlevéllel bebizonyíthatólag — oly közkedveltségnek örvend, hogy megrendelésekkel tömegesen keresnek fel bennünket. Előnyei a közönséges módon oltott, **darabos mézszel** szemben a következők:

1. **Nem kell már oltani** és így **elkerüljük** a rendes oltásnál előforduló **hibákat.** (Hatástalan vagy pedig a leveleket lepörkölő oltat nem fordulhat elő.)
2. A permetezőgépet szóróit **nem dugítja el,** mert a legfinomabb lisztzerű eloszlása.
3. **Egy pillanat alatt készíthető** és mindenkor friss mézstej áll rendelkezésünkre.
4. A permetező mézsporból **25%-kal kevesebb kell,** mint az égetett darabos mézsből és annál sokkal olcsóbb is.
5. Száraz helyen **sokáig eltartható,** anélkül, hogy hatásából veszítene.
6. Készítési módja **rendkívül egyszerű.**

Használati utasítás:

- 1°/₂o-os oldathoz kell 100 liter víz, 1/2 kiló rézgálicz, 3/4 kg. permetező pormész.
- 1°/₃o-os oldathoz kell 100 lit. víz, 1 kiló rézgálicz, 1 1/2 kiló permetező pormész.
- 1°/₄o-os oldathoz kell 100 liter víz, 1 1/2 kiló rézgálicz, 2 1/4 kiló permetező pormész.
- 2°/₀o-os oldathoz kell 100 liter víz, 2 kiló rézgálicz, 3 kiló permetező pormész.

Végy a permetező pormészhez vizet,

keverd egy-két percig.

öntsd hozzá a rézgáliczoldathoz és

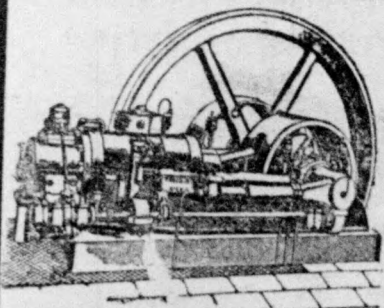
az oldat a permetezéshez már is kész.

5369

Készíti és forgalomba hozza a **Polgárdi Kö- és Mezőipariparalepek r.-t** (Féjér m.).

Főképviselő: **Frischmann D. borbizományos cég**

Budapest, I., Fehérvári-ut. 4.

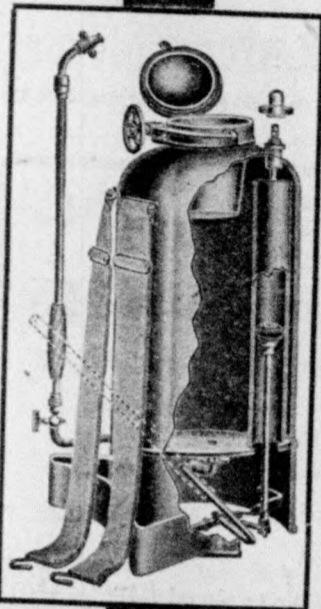

Traulz & Co. Bécs, IV/2.

Magyarországi vezérképviselő **FARKAS BÉLA** okl. gépészmérnök, Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Négyütemű egyennyomású nyersolajmotorok, fekvő elrendezésű és javított **Diesel-rendszer** szerint működő motorok, nehezen gyúló, olcsó olajok számára.

Előnyök: A jelenkor legbiztosabb legegyszerűbb, legököltelesebb szerkezete. Porlasztó-készülék, gyújtókészülék, előmelegítés nincsen. Bármikor azonnal üzembe hozható. A gép minden része könnyen áttekinthető és hozzáférhető. Olaj- és hűtővízszükséglete kicsiny. Malmok számára különösen alkalmas, miután szakadatlanul üzemben tartható. Üzemköltség óránként és tényleges löörönként 1-1,2 fillér.

**Lokomobil és félstabil gőz-
gépek** szerkezetével és kezelésével legérősebben **Jalsovicsky** most megjelent, 880 ábrával díszített könyve foglalkozik. Minden gazdának a gépek lényegével meg kell ismerkednie, hogy érzékeny kárt ne szenvedjen a így csak ajánljuk a könyv beszerzését. Ára 10 korona, mely árárt bérmentve szállítja a "Páris" könyvkereskedés, Budapest, IX., Köztelök.

Weiss Manfred világhírű tölténygyárában készül a

„COLUMBUS“

egyetemes permetező,

lényeges javításokkal és szabadalmazott új szerkezetű légsűrítővel.
Peremartoni Nagy Ákos és hilibi Paller Ödön szabadalma.

A „Columbus“ az összes állami telepeken, a magyarországi cukorgyárak területein és termelőink körében sok ezer példányban már negyedik éve működik.

KITÜNTETÉSEK:

- 1908. aranyérem mezőgazdasági kiállítás Gyöngyös.
- 1908. ezüstérem mezőgazdasági kiállítás Gyöngyös.
- 1910. állami aranyérem nemzetközi kertészeti kiállítás Budapest.
- 1910. állami érem nemzetközi szőlészeti és borászati kiállítás Wien.
- 1910. aranyérem mezőgazdasági kiállítás Nyiregyháza.
- 1911. állami aranyérem világkiállítás Turin.

A „Columbus“ ára felszerelve és ládába csomagolva utánvétellel 46 kor.
 A rügyfakadás előtt való gyümölcsfák permetezésére szolgáló bambuszrudak beépített részcsővel 1 1/2, 2, 3, 4 és 5 méter hosszúságban vannak raktáron.

Arjegyzéket és leírást ingyen küldi:
Haller Ödön irodája, Budapest, VIII., Rákóczi-ut II.

Általános Teherjárműgyár

Gazdasági szekér

és

szekérkerék

osztálya.

Készítmények: Gazdasági szekerek
 és szekérkerékek. Legjobb anyag.
 Legelsőrendű kivitel :::: Legolcsóbb
 árak. Azonnali szállítás

Mindennemű felvilágosítással szivesen szolgál a

Szekérgyári Vezérképviselőt:
 Budapest, VII., Akácza-utca 20.

Motorok benzin- nyersolajérőre való gyártását a legjobb, legegyszerűbb és kevés üzemköltséggel, gépgyárunk és öntödénk megkezdte. **Cséplőkészletek** 2 lóerőtől 16 lóerőig. **Szalma-kazalozók** (elevátorok), könnyebb és nehezebb minőségben. **Malom-berendezések** és átalakítások egyszerű és félmagas őrlésre. **Pótolhatatlan gazdaságok** részére **kisebb nyersolajmotor** szivattyúval. **Csereüzleteket** elfogadunk. **Árjegyzék és költségvetés** díjmentesen. **Kedvező fizetési feltételek.** 6—10 évi hitel.

Levélbeli megkeresések intézendők

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank r.-i. gépgyárhoz, Rimaszombat.

MUSCAT OTTONEL

Gyökeres (2 éves) minőségben 500.000 darab. Sima minőségben 2.000.000 darab van eladó.

Gyökeres (2 éves) rendkívül erős példányok 1000-ként 60 K. Dugványról lett szaporítva. Sima (szokvány minőségű, betegségtől mentes, 55 cm. hosszú) 1000-ként 12 korona.

Gyökereiből 100, simából pedig 500 darabnál kevesebbet nem adok el. 10—25—50—100.000 darab vételénél megfelelő engedményt adok.

A Muscat Ottonel egészséges, bújja növésű, bőtermő, virágzaskor ritkán rug és csak nagyon esős időben rothad; emellett korai faj, úgy hogy szeptember 20—25-én szüretelve, a klosterneuburgi mustmérőn 23, de sokszor 24—26‰/o cukrot is mutat. A szőlő zamatja felséges, ugyanígy, hogy e részben egész bátorsággal minden más muskotály fölé helyezendő. Csemegének — mert fejedelmi illata van — rendkívül alkalmas. Mi Wienben 80 fillér, de sokszor 1 koronáért is el tudtuk adni kilóját. Rendkívül édessége és zamatja folytán silány mustok, illetve borok feljavitására ennél alkalmasabb anyagot eddig a szőlészet nem mutatott fel; épen ezért a 2 éves gyökeres vesszők olyan mult évi vagy 2—3 éves telepítés pótlására, mely 20—30‰/o vagy még ennél is nagyobb hiányt mutat, rendkívül alkalmas, mert vele természetünk, illetve borunkat még egyszer olyan értékűvé tesszük. Fenti fajnál a híres piros Delaware legalább is 50‰-kal csekélyebb értékű. Az Ottonelből nálam ma már 80 katasztráli hold áll művelés alatt és borát, mint félaszat ez évben vagonszámra is eladtam és el tudom adni minőség szerint 80—100 koronáért, kicsinyben pedig minőség szerint 120—150 koronáért Eme faj simavesszőjét oltványtelepesek 25—50.000 számra rendelik.

Czím: Ungváry László szőlő- és borbirtokosa, Czepléd.

Juhászat felosztása

folytán eladó I-rendű merino precoce birkanyáj, mely áll:

9 drb	3 éves	kos
6 „	2 „	„
30 „	1 „	„
400 „	3—4 „	anya
80 „	2 „	„
110 „	1 „	„
120 „	1—3 „	ürü

5549

Bővebb felvilágosítással szolgál:

GYÉREY RICHÁRD

ozorai bér gazdaságainak főintézőse,
TOLNA-OZORA.

Kiváló újonság a föld belterjes műveléséhez !!
a szabadalmazott „Herkules” rögapritó.

A m. kir. Magyaróvári Gazdasági Akadémia ezen rögapritót az eddig létező legelőkeletesebb és leghasználhatóbb földmüvelő gépek jelentette ki, amely elősegíti a belterjes gazdálkodást és nagyban előmozdítja a földtermőképessé-

gének kihasználását. A „Herkules” rögapritó gép használata által az elvetett mag minden akadály nélkül jut helyre, a minden elvetett magnak egyforma sűrű sorokban kell kikelnie. A „Herkules” rögapritó egy fogatos állat után, mint gőzeke után való alkalmazásra többféle nagyságban készült. Ezen gép használhatóságáért teljes szavatosságot vállalunk és amennyiben ezáltal meg nem felelne, úgy azt kész-éggel visszavesszük. A „Herkules” rögapritó lemoratótásával díjtalanul szolgál a magyarországi egyedüri üzemeltető.

Takacs Oszkár gép-nagykereskedő cég

Budapest, VI., Nagymező-u. 49. Raktártelep VI., Agzag-u. 1 12

„QUADRAT” egyetemes tengerimüvelő

mint 3 vagy 4 soros □-es fészek vájó és kapológép.

Az egyedüli eszköz mely a hazai viszonyok mellett, de különösen nehéz műveletű talajokban a □-es tengerimüvelés pontos és olcsó keresztüvitelére alkalmas.

SZABADALOM a világ összes agrikultur államaiban bejelentve.

MEGRENDELHETŐ:

ANDRÉNYI KÁROLY és FIAL vasnagykereskedő cégnél, **NAGYVÁRAD**

KIVÁNATRA PROSPEKTUS BÉRMENTVE.

LEPTER JÁNOS

vasszerkezetek és lakatosárúk gyára
Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16.

Alapított 1885. Sürgőnyozim LEPTER, Budapest, Pékerdő. Telefon 55-22

A JELENKOR LEGTOKÉLETESEBB ÉS LEGOLCSÓBB IDOMVASABLAKA.

Újdonság!

Újdonság!

KÖPPLINGER
szabadalmazott
IDOMVASABLAKA.

14 MUELT AL-
LAMBAN SZABADALMAZVA

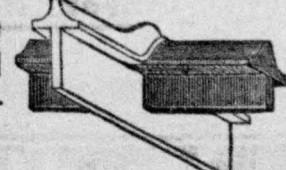
Raktárak, magtárak, gyári épületek, istállók, gazdasági melléképületek, üvegházak, verandák stb. részére kiválóan alkalmas

Régt rendszer.

Köplinger rendszer.

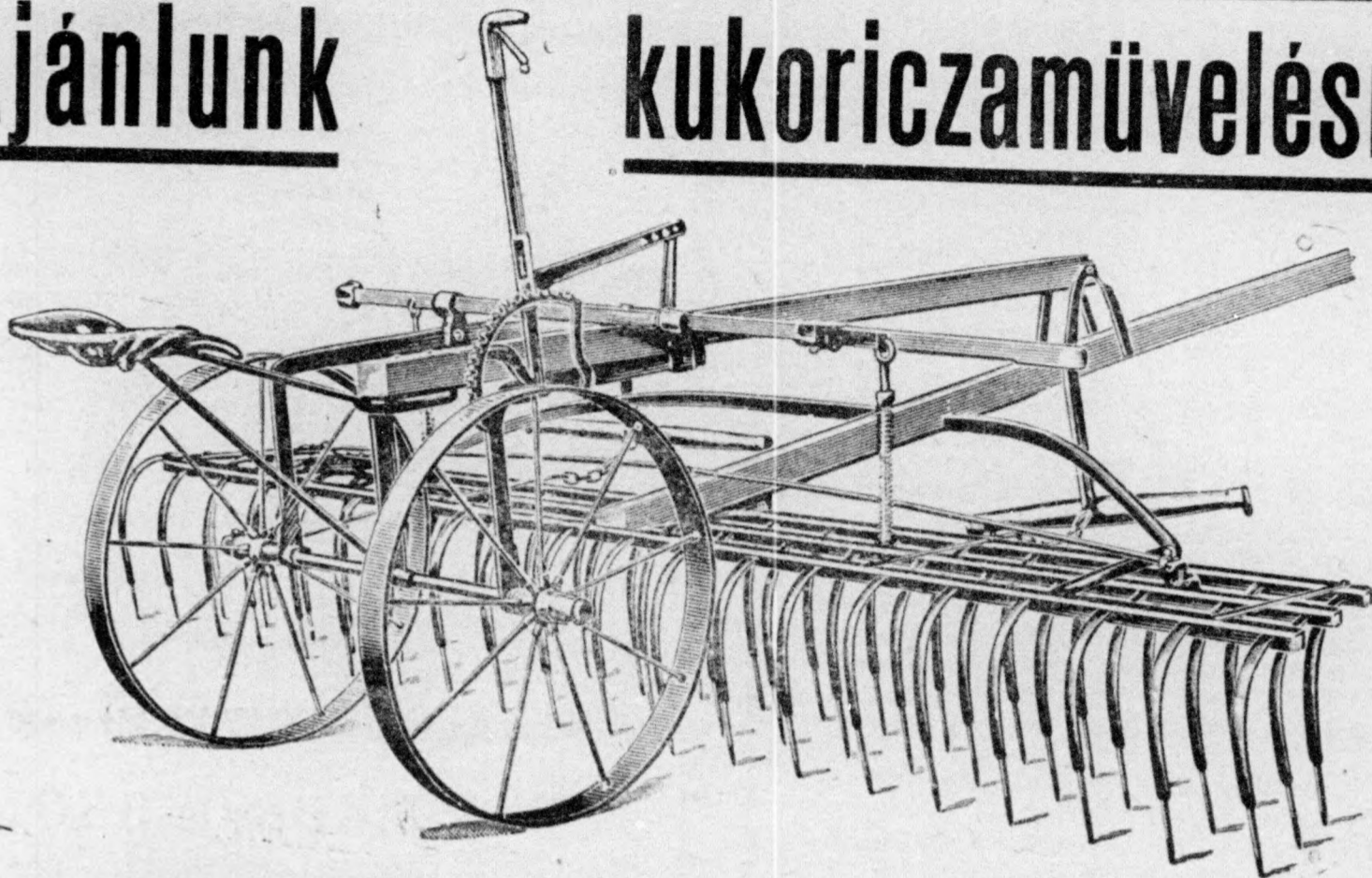
Megkeresésekre költségvetéssel készséggel szolgálunk.

*köztelek
1912/33. szám.
1251-1254. lap.*

Ajánlunk

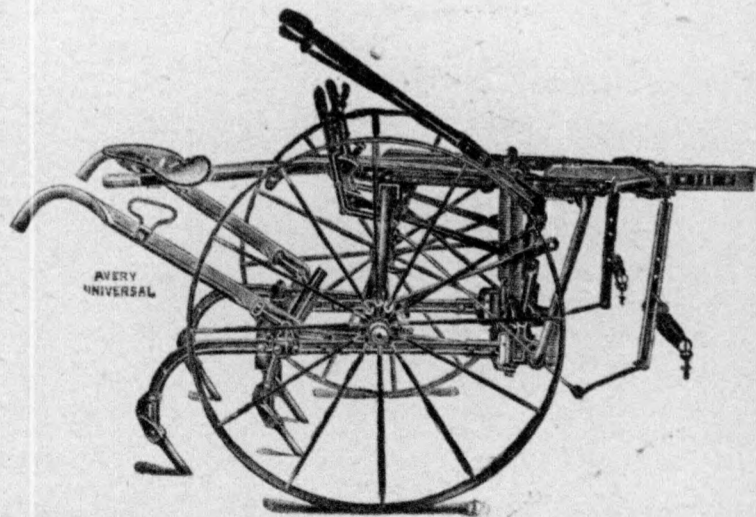
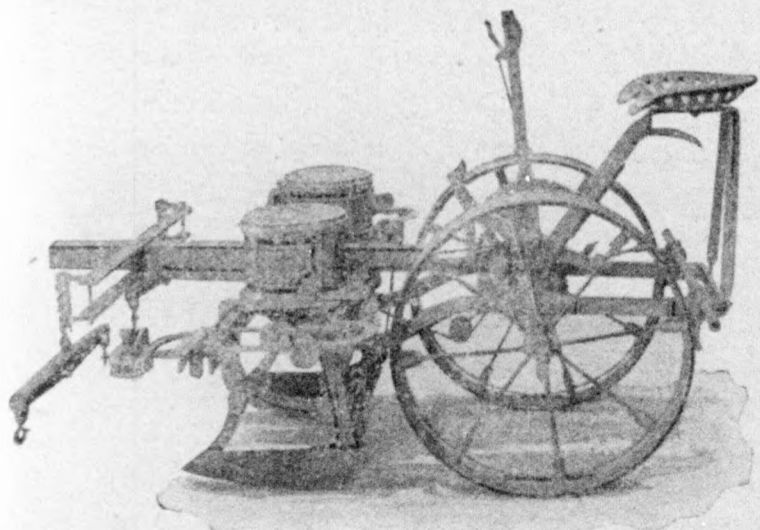
kukoriczaművelésre.

„Junior Weeder”-eket, mely nemcsak a fiatal kukoricza, hanem minden zsengevény **legtökéletesebb művelő eszköze.** Fellazítja a kérget, porhanyón tartja a talajt, irtja a gyomot, konzerválja a nedvességet. **Munkateljesítése napi 20—25 hold.** Minden gazdaságban nélkülözhetetlen.

Avery „Junior Planter” kukoricza négyzetbeültetőgépeket, melyekből **ezernél több** van már hazánkban **használatban.** A legszolidabb, legmegbízhatóbb **négyzetvetőgép.** Végtelen egyszerű kezelés!

Avery „Junior Kultivátor” kukoricza-kapálókat, „Plantage”-jegyű fogatos sorművelőket, a leg-
:: :: továbbá **„Plantage”-jegyű fogatos sorművelőket,** a leg-
termést érhet el. **tokéletesebb kivitelben.** Eme eszközök alkalmazásával **félköltség** mellett **dupla-**

Bächer Rudolf—Melichár Ferencz

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Eladó kisbirtok!!

Budapesttől 3 órányira, szép, egészséges vidéken 280 magy. hold igen jól kezelt gazdaság, szilárd épületekkel, kényelmes urilakkal, parkkal. Ára 225.000 korona. 5218

BEYER KÁROLY Budapest, V., Báthory-u. 5. Telefon: 12—85.

Zalaigriczei gazdaságból nemesített mangalicza

(lincolnshirei mangalicza)

malaczkok

3 hónapos korban, orbáncz ellen beoltva, kaphatók kan 160 kor., emse 130 kor. árban s az emsék 14 csecsbimbóval. Telivér lincolnshirei malaczkok már csak a legközelebbi ellésből lesznek rendelhetőek, kan 240 kor., emse 210 kor. árban.

Takács Jenő, Tapolca, Zala megye. 5380

Az ezévi országos állatkiállításon Budapest székesfőváros tiszteletdíjával kitüntetett tenyészetemből 1/4 éves szőke mangalicza

kanok és koczák eladók.

Grósz Zsigmond vasut és posta Hosszuhát (Bihar megye). 5564

Udvarhely megye székely gazdák magyar fajta jármosökörkiviteli társasága

Székelykeresztur.

Alulírott közhírré teszem, hogy a magyar fajta igásökör tulajdonképeni tenyészhelyén, a környéken az itteni székely gazdákból egy tekintélyes társaság alakult azon célból, hogy magyar fajta igásökörrel nagyobb gazdaságokat közvetlenül ellásson.

Az alakulás célja, megszüntetni azon, ugy a vevő, mint eladókra terhes közvetítéseket, melyek az eladónál az eladási árat lesülyeszti s a vevőnél a vételárat felemelik.

A társaság elvállalja bármely időben céljának megfelelő vásárlásokat és szállításokat s egyuttal közreműködik oly vevőknek, kik személyesen akarják a környéken a vásárlást eszközölni.

A társaság fenti céljának megfelelőleg esetleges megrendeléseket, vagy tudakozódásokat díjmentesen ellátom.

A sürgőnycim dr. Elekes Székelykeresztur. Pénzküldemények az Agrártakarékpénztár Marosvásárhely pénzüintézet helybeli fiókjához küldendők.

Dr. Elekes Dénes

földbirtokos és ügyvéd.

5567

Eladásra (megbízásból) ajánlunk

300 drb jármos ökört,
300 „ 1/2 éves borjut,
10,000 „ süldőt,
4,000 „ juhot

ERDÉLYI KÖZVETÍTŐ ÉS ÁRUFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Deák-Ferencz-utca 11. Telefon 619.

Eladó tenyészkánok!

alanti gazdaság elsőrangú valódi magyar szőke kondorszőrű mangalicza tenyészetéből kiválogatott 40 drb tenyésztési célra kiválóan alkalmas 15 hónapos tenyészkán kerül eladásra. Ezen faj sertésből az uradalomban sertésveszben soha sem pusztult el több mint 10, legrosszabb esetben 15%. Ellési átlag 7 malacz, melyet minden kocza jól felnevel. Érdeklődőknek beregszászi vasutállomásra kocsit küldetik Hedzel uradalom vasutállomás Beregszász, posta Macsola. 5478

Tenyészkoseladás!

Herczfelder Jenő pusztapói hazai fésűs juhászátában, míg a készlet tart, 2 és 3 éves kosok vannak eladók. Érdeklődők felvilágosítást kapnak Pusztapón, ahova kívánságra kocsit küldök az állomásra.

A Szent-Hubert-Tóbai uradalom

parcellázása folytán f. hó 28-án reggel 7 órakor önkéntes szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett mintegy 69 drb ló, legnagyobb részben kancza, kerül eladásra. A lovak Nonius állami bérmentől származnak. Ugyanott fenti napon szintén önkéntes szóbeli árverésen 4 bika, 4 tehén, 7 kan, szekerek, igáskocsik, lószerszámok, hengerek, egyes és kettős ekék, bognárszerszámfa, és más apróbb leltári tárgyak is eladásra kerülnek.

Előzetes jelentkezőket az árverés napján Magyar-Csernye állomáson reggel 1/26 órakor kocsik várják.

Emilia-major.

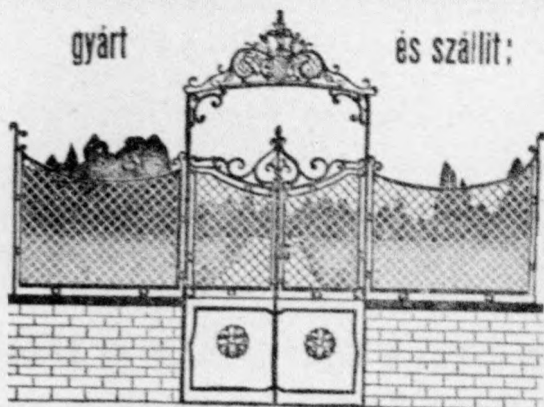
Posta, tárvidra és vasuti állomás: Magyar-Csernye, Torontál megye. 5565

Igazgatóság.

Ustafelér
1912/33. p. 100.
1251-1254. lep.
"6"

Sodronyfonatos kerítések

kertek,
szőlők,
gyümölcsösök,
baromfi-udvarok,
vadás-kertek,
fácza-nosok,

és szállít: nyaralók,
parkok,
tennis-pályák,
lakóházak
gyártelepek,
emlékművek,
sírhelyek
stb.-hez

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., Üllői-út 48/II. sz.

Legújabb II. számú nagy képes árjegyzék, mely számszerűen minden mintarajzot tartalmaz kovácsolási- és öntési, tartós sodronyfonattal ellátott kerítésként, ajtóknak és kapuknak, kívánatra díjmentesen megküldetik. Részletes költségvetés szintén díjmentes, melynek készítéséhez a kerítés mérete, az árjegyzéki mintarajz száma, esetleg más megfelelő rajz és lehetőleg egyszerű alaprajz szükségesek.
Továbbá ajánlja az összes kulturállamokban szabadalmazott „HUNGÁRIA” sodronyfonatát, mely a legelőszőrűbb és legelőszőrebb kerítési anyagot képezi és előnyösül fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabványommal védett találmány előnyei: olcsóság, egyszerűség és könnyű kezelés.

Horganyozott vassodronyból készül!

Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:
Készletben: 1, 1 1/2, 1 3/4 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben és 2 méter magasságban 1, 1 1/2, 1 3/4 mm. dróterősségben.
Sodronyterősség: 1 1/2 1 3/4 1 5/8 2 2 1/2 2 5/8 2 3/4 mm.
Ár □-méterenkint: 30 40 50 60 70 80 90 112 132 fillér.
Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:
Készletben: 1 és 1 1/2 m. magasságban valamennyi dróterősségben, 1 1/2 méter magasságban pedig az 1 mm.-estől a 2 mm.-es dróterősségig.
Sodronyterősség: 1 1/2 1 3/4 1 5/8 2 2 1/2 2 5/8 2 3/4 mm.
Ár □-méterenkint: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.
Körülbelül 1,5x5 cm. (hosszukas) lyukbősséggel:
Készletben: 1 és 1 1/2 m. magasságban 1 mm. dróterősségben ára négyzetméterenkint 82 fillér, 1 1/4 mm. dróterősségben ára négyzetméterenkint 110 fillér.
Körülbelül 5x10 cm. (hosszukas) lyukbősséggel:
Készletben: 1 és 1 1/2 méter magasságban.
Sodronyterősség: 2 2 1/2 2 5/8 3 mm.
Ár □-méterenkint: 62 74 86 102 fillér.
Csomagolásért, szállásért és kezelési költségért □-méterenkint: állért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért számítok.
A horganyozott tűnkéssodrony ára (8 cm. tűkésávósággal) méterenkint 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés tartósabb szerinti megmunkálható.
Számos elismerőlevél áll rendelkezésre!
5380 Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Eladó birtokok.

3000 hold Somogy m.-ben 2.000.000 K 5000 hold Slavóniában 2.400.000 K
1000 hold Békés m.-ben 800.000 K 1000 hold Tolna m.-ben 600.000 K
3000 hold közel Bpesthez 2.000.000 K 600 hold Vas megyében 420.000 K

Mind házikézelésben, dusan felszerelve.
KISS ANDOR okleveles gazdasz BUDAPEST,
VI. kerület, Teréz-körút 19. szám, I-ső emelet 7. ajtó.
5490

Tenyészkos.

Méltóságos gróf Stubenberg József ur székelyhidi uradalmanál eladó még 15 drb 2 éves Rombouillet x Merino kos, melynek tenyésztése a legutóbb megtartott tenyészállatvásáron II-ik díjjal kitüntetve lett. Ugyan oda megvételre kerestetik 20 drb 1 éves Rombouillet anya.
5574

Magyar Vetőmagvakat Nemesítő Társaság
egyedárusításon:

Bächer Rudolf-Melichar Ferencz

Vezérképviselő: Szücs Zsigmond.
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Nagyhozamu és koránérő nemesített

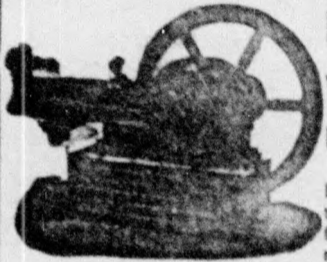
bánati kukoriczavetőmag

100 kg.-ként 30 K.

Hazai viszonyok között nemesített hozamképes és tápdus

takarmányrépamagvak

100 kg.-ként 250 K

BENZINMOTOROK és LOKOMOBILOK

mezőgazdasági és ipari célokra
WARCHALOWSKI J. motorgyár
Magyarországi ága

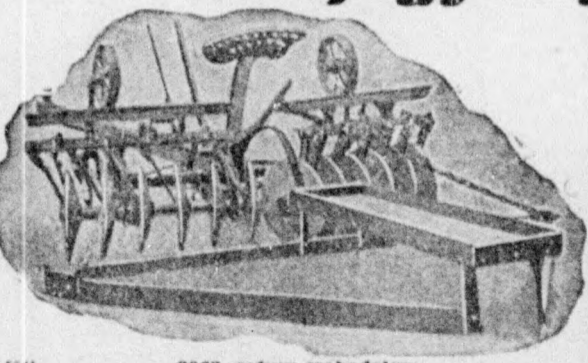
Budapest, VI., Váci-körút 37. szám.
Gyár: Wien, III., Pauluegasse 3.
Elsőrendű szelid kivitel. Legrégibb speciális motorgyár 5000 motorunk üzemben! Kedvező üzleti feltételek. Költségvetés ingyen. Magasnyomású nyersolajmotorok.
5244

NÁD

BENEDEK MATYÁS és FIA FAKERESKEDŐ CÉG
NÁDTELEPE ÉRMIHÁLYFALVÁN

szállít elsőrendű fedő-, stukatur- és szegőnádat. Elvállalunk dohánypajta-építéseket. Nádunk két helyen dróttal vagy egyéb erős anyaggal kötözve és egyforma méretű kövökben szállítatik. 1439

„GREGOR”-féle talajjegyengető,

Népközlőbetlen minden tárcsásboronák után való szabadalmazott
mely a tárcsák után maradó bakhátat és barázdát eltünteti.
A talajjegyengető a tárcsák után akasztva, azokkal egyidejűleg dolgozik és emellett a vontatáshoz semmi fogatkapcsolást nem igényel.
Ára 30 korona. Ismertető és referenciák készséggel küldetnek.
Rendeléseknél tárcsás szelvényre utalando.
Lehetőleg szűk szemet körülményes előjegyzéssel!
Kiszérlőleg árusított

5511 2962. számú szabadalom.
WILHEIM VILMOS ÉS FIA cég, LENGYELTÓTI (Somogy megye)

Répa és szőlőpermetezésnél egyaránt kitünő szolgálatot tesz a

HAIZLER-féle „TEMPUS” permeszórócsó,

mely minden háti permetezőre felszerelhető. Munkaképessége kisebb fogatos permeszórócsóval vetekedik, mert egyszerre négy sor répát lehet vele permetezni. Szintegy kitünően alkalmazható a szőlő lombjának permetezésénél alulról felfelé, amint azt újabban előírják!
Ára 18 korona. 5492 Tessék ismertető füzetet kérni! Előjegyzéseket elfogad a

Borászati Lapok szerkesztősége, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Bérbeadó

Sopron megyében fővonalon azonnali átvételre egy 2000 holdas tizenhét évre és Trencsén megyében fővonalon egy 500 holdas birtok. Bővebbet LÁSZLÓFALVI VELITS DEZSŐ irodájánál Budapest, Géza-utca 3. sz. Ügynökök kizárva.

5569

KORNSTEIN TESTVÉREK

Nagyszalontai országos híri szőke mangalicza tenyészetét az összes kanokkal és koczákkal átvettem és azt a legnagyobb gonddal tovább fejleszttem. Garantált vészen átment erős, fejlett csontozatu tenyészkánok és koczák állandóan kaphatók

KORNSTEIN ERNŐ

fűzkuti gazdaságában

Vasutállomás Temesillésd, levélcím Kornstein Ernő Ujarad.

680 kilogramm tiszta
buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, szab. betétsines géppel, szakértő bizottság előtt utáncsépeltünk. **Pénzt, időt és munkát takarítanak meg a Stern-féle szab. dobkosárbetétléczczel.**

Kérdezőskedésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-u. 5.

6222

ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ EGYESÜLET M. SZ.
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 28. SZÁM, II. EMELET
SÜRGÖNYCZIM: ANIMALTO BUDAPEST TELEFON 140-59 SZ.

MEGHIVÓ.

Az Állatértékesítő Egyesület M. Sz.

1912 április hó 11-én csütörtökön d. u. öt órakor Baross-utca 28. szám alatt, saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre üzletrészes tagjainkat ezennel meghívom.

Tárgy: Felügyelő-bizottsági rendes és póttag választása.

Gr. SZÉCHENYI EMIL elnök.

ELADÓ

10 darab csontos, sötétpiros 1³/₄-2 éves berni tenyészbika szabadkézből

Gyika Elemér földbirtokosnál
Dézsánfalva, Temes megye.

1198

! Most jelent meg !

a „Deutsche Landwirtschafts Gesellschaft“
magyarországi tanulmányutja könyvalakban!

Ungarische Reisebilder

Bericht über eine Gesellschaftsreise der Deutschen Landwirtschafts-Gesellschaft

von **Erich Vielhaack**, Hauptmann A. D. **Ára** bérmentesítve az összeg előleges bektüldése mellett **2 K 60 f.**

A D. L. G. ezen legújabb kiadványa főleg Budapest, Bábolna, Kisbér, Kaposvár, Felsőleperd, Ujdalmad, Ozora, Mezőhegyes, Ötvenes, Zombolya, Szeged, Mindszent-Algyő, Budafok, Martonvásár, Debreczen és vidékét és az ott szerzett tapasztalatokat írja le. Különös részletességgel foglalkozik azonkívül Magyarország mezőgazdaságával általában, továbbá a bábolnai, kisbéri, mezőhegyesi ménésbirtokokkal, a hortobágyi pusztával, Tokaj vidékével stb.

Megrendelhető a:

„PÁTRIA” r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MEGHIVÓ.**A Magyar Magtenyészési Részvénytársaság, Budapest,
II-ik évi rendes közgyűlését**

1912. évi április hó 21-én, délelőtt 11 órakor tartja a társaság irodahelyiségeiben (IV., Haris-bazár 6.), melyre tisztelt részvényeseit ezennel meghívja

az igazgatóság.**Tárgysorozat:**

1. Az igazgatóság jelentésének előterjesztése a vállalat üzleti eredményéről és az évi mérlegről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az évi mérlegről, ennek megállapítása és jóváhagyása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. A nyereség hovaforrásának meghatározása.
5. Az igazgatóság tagjainak kiegészítése és a felügyelő-bizottság választása.
6. Határozathozatal a részvénytőkének leendő felemelése tárgyában.
7. Esetleges indítványok.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, tartoznak a közgyűlés határnapját legalább 8 nappal megelőzőleg részvényeiket a társaság pénztáránál, az öt megillető szavazatok számát feltüntető tértívénnyel ellenében, letenni.

Kivonat az alapszabályokból:

23. §. Minden részvényest egy részvény után egy szavazat illet meg. Szavazati joggal csak az a részvényes bír, aki a közgyűlési hirdetményben foglalt letéti határozmányoknak megfelel.

A mérleg- és a veszteség-nyereségszámla a társaság irodahelyiségeiben a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Mérlegszámla.

VAGYON	Korona		fill.		TEHER	Korona		fill.	
Monori ingatlanok telek és épületek értéke... 144,000— K. új építkezések 1911. évben... 37,930-65 K.	181,930	65	273,129	18	400 db 500 K.-s teljesen befizetett részvény Monori telek és épületek félértékének tartaléka			200,000	—
Berendezések és felszerelések	91,198	53			Értécsökkenési tartalék 1910. évben	1,059	18	60,000	—
Magkészletek, dugványok és vetések	78,504	64			leírások 1911. évben	9,107	47	10,166	65
Zsákok, anyagok és különféle készletek	17,365	56			Elfogadványok	3,179	90		
Igavonók, járművek és felszerelések	8,296	02	104,168	22	Hitelezők	423,603	80	426,783	70
Késszpénzkészlet			3,916	10	Különféle passzívák			22,725	85
Adósok			315,125	31	Tiszta nyereség			20,009	61
Óvadékok			11,199	—					
Különféle aktívák			12,150	—					
Üzletszerzés	25,600	—							
leírás 1911. évben	5,600	—	20,000	—					
			739,685	81				739,685	81

Eredményszámla.

TARTOZIK	Korona		fill.		KÖVETEL	Korona		fill.	
Veszteség áthozat az 1910. évről			671	71	Nyers haszon			128,178	21
Tiszti fizetések			36,452	69					
Irodai lakbér			2,472	—					
Kamatok			14,349	01					
Általános költségek			33,529	36					
Leírások:									
Alapítási és szervezési számláról	2,420	11							
Üzletszerzési számláról	5,600	—							
Értécsökkenési számláról	9,107	47	17,127	58					
Adó			3,566	25					
Tiszta nyereség			20,009	61					
			128,178	21				128,178	21

Budapest, 1911 december 31.

A könyvelésért: **Haffner Lajos** s. k.**Az igazgatóság:**

gróf Batthyány Zsigmond s. k., báró Sztojanovits György s. k., gróf Somssichs Géza s. k.,
gróf Apponyi Géza s. k., Leidenfrost Károly s. k., Schüller Zsigmond s. k.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Matta Árpád s. k., Csiky Gyula s. k., Lipp Ferencz s. k., Törley Bálint s. k.

5576

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kölcsön és eladás,
kézi, manilla és Eagle aratógép kévekötözők kartellen kívül.
NAGEL ADOLF Budapest, V., Arany János-utca 10. Táviratczim NAGELA.
::: Telefon 35—92. :::

Lovak keheessége azonnal gyógyítható „Vergotine” “-vel

VELPRY, Billancourt, sur Seine.

Több ezer elismerőlevél.

Ára üvegenként K 7-15.

25% engedmény állatorvosoknak.

Raktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, VI., Király-utca 12.

905

Szánt, csépel, vontat

a modern gazdálkodás
univerzális hajtóereje

Lux magánjáró

szerkezete, kezelése egyszerű,
üzeme megbízható, olcsó,
munkája kifogástalan. ::

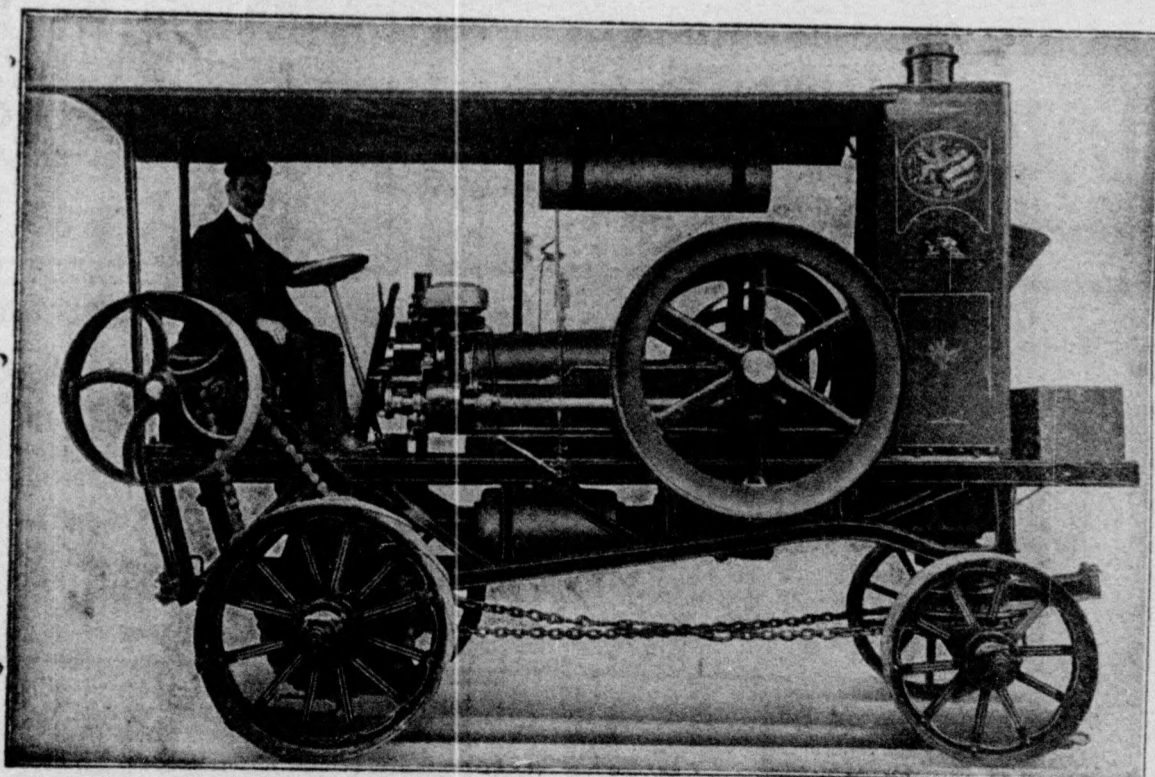
Számos referenzia!

Kényelmes fizetési feltételek!
A vételár törlesztése az üzem-
megtakarítás összegével történik.

Teljes szavatosság!

Benzin-lokomobilok,
stabil-motorok

nyersolaj-, szivó-
gáz-, benzinüzemre.

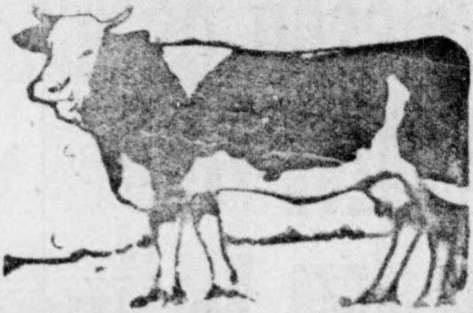

KORÁNYI VIKTOR CZÉG Budapest, VI. kerület.
Liszt Ferenc-tér 9. sz.

Alaptőke
3 millió kor.

A Budapesti Kereskedők Bankja Motorvállalata.

Alaptőke
3 millió kor.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kisczardáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. **A tarka faj üszök és tehének** jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

irodai telefon **16. szám.** nagybérli cég **Szatmár.** Gazdasági telefon **155. sz.**

Eladó saját termésükből első osztályu **dus- gyökérzetü bor- és csemegefajtájú piros Delaware-ből sima és gyökeres vessző,** fajtisztaságáért való szavatolással. Arak mérsékeltek. **Kivánatra árjegyzékkel szolgálunk.** **Rendes és Komlós szőlővessző- és szőlőoltványtermelők.** Székelyhid, Bihar megye. 1339

Gőzeke-Bérszántás.

Nagyobb területek gőzeke-bérszántását elvállalom. Megkoresések „W. D. 5906” jelige alatt Mosse Rudolf hirdetési irodájába Budapest, V., Nádor-u. kéretnek. 5572

Gazdaságok vizellátása

motoros szivattyuval! A motor **takarmánykamra-üzemhez, daráláshoz, villanyvilágításhoz** is használható! **Egyszerű kezelés!** Olcsó ár! Azonnali szállítás!

ELEKES ES; TÁRSAI okl. gépészmérnökök
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.

Telefon
102-24

Eladó birtokok!

Nógrád megyében, közel Vácához, 1640 magyar hold, fele nagyon intenzíven kezelt **prima gazdaság**, fele erdő, kitünő épületekkel, szép urilakkal, parkkal, vadászattal, ára egy millió korona felszereléssel együtt.

Pest megyében 1150 magy. hold (600 szántó, 150 rét, 30 szőlő, 100 erdő, 270 h. **kitünő szőlőtalaj**) megfelelő épületekkel. A szántóföldnek 1/3 része fekete prima agyag, 2/3 része jó termőhomok, ára 520.000 korona.

Szabolcs megyében 1840 m. hold prima, sik gazdaság, **dohánytermelés**szel, megfelelő épületekkel, szép urilakkal, ára egy millió kor. Vas megyében 2000 m. hold prima gazdaság **szeszgyárral**, nagyon jó épületekkel, szép urilakkal, parkkal, ára 1,200.000 korona.

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-u. 5.

Telefon 12-85.

5218

Telefon 12-85.

Zsák- és ponyvakereskedés.

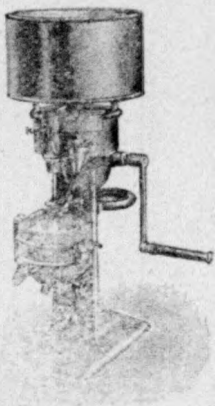
Mindennemű új és használt, juta és len-**zsákok**, kéveköttők, **zsinég-árak**, továbbá nyers és vízmentes **ponyvák** legmegbízhatóbb szállítója

SCHILLINGER MIKSA

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. (az Országház mellett).
Telefon 45-26. Alapított 1878.

Zsák- és ponyvakölcsönzés.

5475

„MÉLOTTE“

a legtekéletesebb **tejfőlözögép** 0,08% élességgel fölöz. Függedob szerkezete folytán kopásnak és romlásnak nincs kitéve. Több mint 250.000 gép eladva. Rendkívül könnyü hajtás. Szijhajtásra is berendezhető egy szijtárcsával, mely önműködően kapcsolódik.

Az eredeti „Mélotte“ árai:

Minta	00	00	0	0	0	0	A 00 és 0 (minta			
Szám	A	B	A	B	C	D	asztalra vagy			
Óránként fölöz kb. litert	50	80	125	175	225	275	padra srófolandó.			
Ára	korona 160.—	180.—	225.—	245.—	265.—	285.—				
Minta	1	1	1	1	1	II	II	II	II	
Szám	1	2	3	4	5	1	2	3	4	
Óránként fölöz kb. litert	125	175	225	275	325	300	400	500	600	
Ára	korona 310.—	330.—	350.—	380.—	380.—	500.—	575.—	650.—	725.—	

Magyaországi vezérképviselők:

Geittner és Rausch

;; főhercegi udvari szállítók, ;;
Budapest, VI., Andrassy-ut 8/K. sz.

közvetlen
1912/33. szám.
12.51-12.54. lap.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenhenedik évi zárszámla 1911. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.				BEVÉTELEK.			
I. Tűzbiztosítás.				I. Tűzbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek				Az 1910. évről áthozott készpénz-díjtartalék			
levonva viszontbiztosítási károk és költségek				a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			
Kifizetett károk és költségek	13.979,15-92			11.984,764	64		
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	6.018,139-20						
Függőben maradt károk tartaléka	599,848	75					
Szerzési költségek és viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	1.085,270	99					
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	374,677	69					
Postabérek	140,826	59					
Adakozások közhasznú célokra	25,000	—					
A hibásított fizetést terhelő igazgatási költségek	1.580,152	06					
Behajthatatlan követelések beírása	4,606	12					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			23.706,937	47			
11.984,764	64						
II. Szállítmánybiztosítás.				II. Szállítmánybiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	186,983-76						
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	150,633-79						
Függőben maradt károk tartaléka	86,485	97					
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.	81,304	30					
Bélyegilletékek	16,479	45					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			234,169	67			
100,000	—						
III. Jégbiztosítás.				III. Jégbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	1.984,241-18						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	994,781-27						
Függőben maradt károk tartaléka	939,549	89					
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.	9,318	38					
Bélyegilletékek	802,362	55					
Behajthatatlan követelések beírása	57,068	06					
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	3,500	24					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			1.900,581	44			
535,907	73						
IV. Betörésbiztosítás.				IV. Betörésbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	58,188-48						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	24,624-72						
Függőben maradt károk tartaléka	28,509	76					
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.	9,038	80					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül			329,025	09			
71,427	03						
420,000	—						
1911. évi nyereség			3.530,040	21			
			29.999,733	88			

* K 7.500.000.— tavalyi díjtartalék ellenében.

VAGYON.				TEHER.			
Mérlegszámla 1911. december 31-én.				Mérlegszámla 1911. december 31-én.			
Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:				Részvényalapítók: teljesen befizetett 3000 egész részvény a 2000 korona és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 1000 korona			
külön kimutatás szerint			40.753,715	64			
Tiszteviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:							
2.500,000 kor. Kisbirtokosok országos földhitelezése 5%-os záloglevél	A	100	2.500,000				
45 db Postai hazai első társasági részvény			780,750				
Átmeneti kamatok			54,838-83				
3.085,589	83						
„Ormódi Ormódy Amélie alapítványa” értékei:							
50,800 kor. Kisbirtokosok országos földhitelezést 4 1/2%-os zálogl.	A	97-50	49,335				
Átmeneti kamatok			379-50				
49,714	50						
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. állampénztárban			69,857	57			
Átmeneti kamatok			479,754	22			
Leszállított tőkék			1,068,828	72			
Társasági házak			2,611,608	—			
Különféle adósk:			2,604,491	58			
a) Pénzkezelési és maradványok a képviselőseknek			1,359,189	07			
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél			78,750	97			
Jégbiztosítási osztály folyószámlán			274,518	46			
Központi pénzkezelés							
62,371,298	06						
Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:				Különféle adósk:			
külön kimutatás szerint							
Tulajdonosi csoportok értékpapírjai:							
132,700 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 90 kor. 50 fill.			128,188,509	10			
Átmeneti kamatok			1,109,187	82			
Záloglevélek			515,000	—			
Kötvény-kölcsönök			15,621,504	97			
Visszontb. kötvény-kölcsönök			108				
A központi tartozása folyószámlán			2,078,474	88			
Vezér- és főigazgatók és mások tartozásai			5,025,331	41			
156,806,909	56						
			156,806,909	56			

* Az ideit hozzájárulásokkal 11.549,086 kor. 76 fillérré emelkedik.
** A matematikai mérlegben szereplő külön alappal, valamint az ideit hozzájárulással 3.690,203 kor. 67 fillérré emelkedik.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenkilencedik évi zárszámla 1911. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.				BEVÉTELEK.			
Visszaváltott kötvényekért.				A múlt évből áthozott díjtartalék			
Halálesetek után kifizetett károcszagg			2,680,079				
Lejárt kiházasítási tőkékért			4,969,190	81			
Kiházasít. biztosításoknál haláleset követik díjvisszatérítés			4,396,871	69			
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			88,839	05			
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka			736,988	34			
Évjáradékokért			400,899	70			
Bélyegékekért			1,136,788	04			
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.			592,708	14			
Tiszti fizetések			452,898	47			
Adóért			1,490,280	65			
Orvosi díjakért			354,676	06			
Szerzési és díjbehajtási költségek			49,255	43			
Behajthatatlan tartozások beírása			227,765	42			
Kiszorított biztosítások tartaléka			1,866,007	55			
Díjtartalék az év végén			48,240	78			
151,183,576	39						
179,872	67						
179,598,876	02						
VAGYON.				TEHER.			
Mérlegszámla 1911. december 31-én.				Mérlegszámla 1911. december 31-én.			
Díjtartalék			156,125,954	kor. 69 fill.			
levonva a viszontbiztosítási díjtartalékok			4,943,378	kor. 83 fill.			
Biztosítási alap			1,085,137	50			
Kiházasítási tőkék nyereséme			809,245	18			
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			726,058	34			
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka			400,899	70			
Tulajdonosi csoportok számlája			120,570	69			
Előre fizetett díjak			85,883	20			
Fel nem vett nyeresémények 1910. évről			198	16			
Kiszorított biztosítások tartaléka			6,000	—			
Visszontb. díjintézetek és mások követelése			202,199	78			
179,872	67						
156,806,909	56						

Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:

Az elemi ágazatok mérlege szerint	K	40.753,715-64
Az életbiztosítási ágazatok mérlege szerint	K	181.837,211-88
Osszesen	K	222.590,927-52
a) Értékpapírok:		
Záloglevélek	K	128.188,509-10
Készlet kötvények	K	2.113,735-—
Járadékok és államlag biztosított kötvények	K	15.874,888-11
Különféle egyéb értékpapírok	K	4.457,840-—
Osszesen	K	150.634,972-21
b) Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék		
	K	21.458,454-81
	K	152.690,927-02

Budapest, 1911. december hó 31-én.

Steiner Jenő, életbiztosítási könyvvizsgáló.
Az igazgatóság: Balaban Adolf, Hajós József, báró Harkányi Frigyes, Frank Henrik, a központi könyvvizsgáló főnöke.
 A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben az alapszabályokban meghatározott utok szerinti készletelmek és azok egyes tételeit a fenti segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találta.
 Budapest, 1912. március hó 1-én.
A felügyelő bizottság: Berzeviczy Albert, Burchard-Bélaiváry Konrád, Németh Titusz, báró Radvanszky Géza, báró Uechtritz Zsigmond

„RAPID“

kézi műtrágya-
szóró készülék

szabályozható
szórókanállal.
41716. sz. szab.

A „RAPID“ műtrágyaszóró-készülék

Fischl V. gazd. intéző ur alapos, szaksterű kísérletezés után találta fel. A kézzel való szórással szemben a „RAPID“-nak előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja meg; a használatban levő nagy gépekkel szemben a „RAPID“ előnye az olcsó ár, egyszerű kezelése s az, hogy a „RAPID“-dal egy ember naponként 7-8 holdat vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. További előnye a „RAPID“-nak, hogy az esőtől felátított talajon is lehet vele dolgozni, míg a nagy szórógépekkel nem lehet közvetlenül az eső után a talajra menni. A „RAPID“ beállítható szórókanálával az elszórandó mennyiség pontosan szabályozható. Ár Budapestben darabonként **48- korona.** Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál és mindennemű műtrágyákat, **szuperfoszfátot, chilisalétromot, 40%-os káilitrágyasot stb.** a legolcsóbb napi áron ajánl!

WEISZ JAKAB

a Műtrágyát Értékesítő Szövet-
kezet és a szabadkai műtrágya-
gyár képviselője.

Budapest, II., Rózsadomb, Úrge-utca 12. Telefon 42-78.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Alakult 1900. Budapest, VIII., Baross-utca 10. Alakult 1900

Biztosítási alap: Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,981.360 K. — f
Tartalékok 2,401.687 „ 53 „
Összesen 4,383.047 K. 53 f

1901. évi fölösleg	90.349 K — f	1906. évi felesleg	39.243 K 65 f
1902. „ „	58.782 „ 26 „	1907. „ „	41.877 „ 32 „
1903. „ „	109.331 „ 73 „	1908. „ „	81.088 „ 78 „
1904. „ „	72.438 „ 23 „	1909. „ „	106.589 „ 64 „
1905. „ „	61.730 „ 60 „	1910. „ „	120.164 „ 38 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsint az ember életére, különféle módosatok szerint. Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányokban részesülnek és az 1901. évi üzlet-
felesleghől egy a tőre, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjleszártéti kaptak. Az 1902. évi üzlet feleslege közzétései határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjleszártéti kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3 százalékos díjleszártéti részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 6-10 évre adják fel biztosításukat 5 százalékos engedményben részesültek. Az 1907., 1908., 1909., valamint 1910. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2,401.687-53 koronára rögnek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk.

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE társintézménye a „GONDVISELÉS“ ORSZÁGOS KÖZPONTI TEMETKEZÉSI SEGÉLYZŐ TÁRSULAT
utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások eszközölhetnek felvételként fizetendő tagdíjak ellenében. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jóvákönyvesül működésel. Tájékoztatói készséggel küld bárkinek is a társulat igazgatósága. Rodasz. VIII. Baross-utca 10.

Eladó tenyész bikák.

Ömeltósága gróf Szirmay Sándor ur szerencsi gazdaságában eladó 4 drb 1 1/4 éves, 6 drb 1 1/4 éves telivér berni bikától és simmentáli anyaktól származott berni jellegű tenyész bika. — Ugyancsint eladó 200 méter-mázsa fajtisza **vetőárpa** kisebb mennyiségben is, méter-mázsa mázsánként 22 korona árban, vevő szákaiban ab Szerencs vasutállomás. Venni szándékozók forduljanak Hauer Sándor jószágigazgatóhoz, B.-Gyarmat, Andrássy-u. 6.

Egy új ipar a mezőgazdaság számára a burgonya leg-
célszerűbb értékesítésére.

Mezőgazdák
alapítsatok burgonyaszárító-berendezést
és gyártsatok burgonyapelyhet!

A burgonyapelyhely a legjobb erő- és
hizlító takarmány.

Németországban a legutóbbi 4 év alatt körülbelül
400 burgonyapelyhely-gyár alakult.

A burgonyapelyhely-gyár mint önálló vállalkozás, avagy egy meglévő szesz- vagy keményítőgyárral kapcsolatban létesíthető. Bővebb felvilágosítással, árajánlattal, nyomtatványokkal készséggel szolgálunk.

Schein Gyula
magánmérnök
Budapest,
IX., Lónyay-u. 25.

Belföldön az egyedüli Thomassalakgyár!

Tavaszi trágyázás! Óvakodjunk a külföldi Thomassalak utánzattól!

A valódi THOMASSALAK
lőhere védjegyű

a legjobb és legolcsóbb, minden növényhez alkalmazható, foszforsavas műtrágya, melynek tisztaságáért, beltartalmáért és porfirómságáért mindenkor garanciánk.

Magyarországon 30 év óta **Minden zsák ezen védjegyvel van ellátva!** Árjainlatok, szakiratok és mindennemű egyéb felvilágosítással készséggel szolgálunk!

László Marcell Budapest, VI., Eötvös-u. 28. a Csehsz. Thomasművek magyarorsz. vezérképv. Eredeti stamperű kálleók és kámi legolcsóbb napi árban!

FIGYELEM! Az idén kivételes olcsó árajánlattal szolgálunk!

Ajánlunk a tiszadobi uradalomban termelt kitünő minőségű

tavaszbuzát

a legjutányosabb napi áron számítva, a tiszadobi állomásra szállítva. Megrendelések az **Általános Forgalmi Bank terményszakálya** címére Debreczenbe intézendők. 5435

Eladó a Nagycsákányi Bér gazdaságban (Vas megye) 16 darab 1 1/4-1 3/4 éves simmentáli tenyész bika.

5469

Kwizda Ferencz János az osztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati orvokkében való szakköltője, kortül gyógyyszerész Korneuburgban, Wien mellett.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kwizda-féle korneuburgi marha-por

Étrendi szer levak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára K 1-40, 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-por csakie ezen védjegygyel valódi

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Veszek birtokot!

középnagyságú, közel vasúthoz, jó összeköttetéssel, különösen Pozsonnyal, szép urilakkal, öreg parkkal, jó földekkel, szép erdővel, szolid épületekkel. Kis városnak közelsége megkivántatik. Részletes ajánlatok különösen magánbirtokosoktól „Magánvevő“ jelige alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 5545

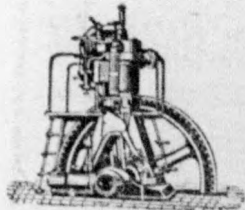
Hydraulikus sajtók

szőlő- és gyümölcsmust sajtolására, nagyüzem számára 1, 2 vagy 3 kitolható kosárral.

Herkulesz szőlő- és gyümölcsprések kézierőre, gyártja mint különlegességet különböző nagyságban és szerkezetben és kitünő minőségben

MAYFARTH PH. és TARSA WIEN II/I.

Több mint 700 első díjjal kitüntetve. Kérje 112a. számú kimerítő képes katalógust ingyen és bérmentve. Különlegességi gyár gyümölcsészeti és szőlészeti orvokkében.

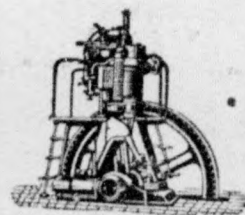

LANGEN és WOLF

EREDETI

BUDAPEST, VI. VÁCZI KÖRÜT 59. OTTO MÓTOROK

A legutóbbi budapesti gépkiallításán motoraink a legmagasabb elismerésben részesültek és aranyéremmel lettek kitüntetve.

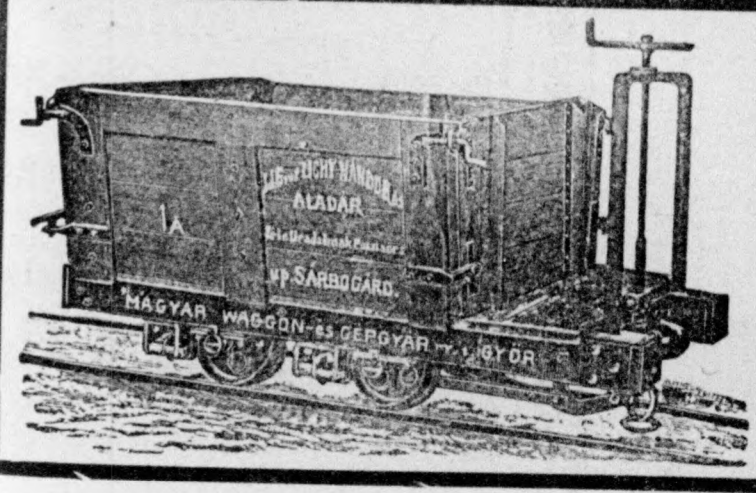
A legjobb és legszebb gummi esőköpenyek
 kaphatók az Egyesült Rugszövő-árú Gyárak Harburg-Wien ezelőtt Menier **J.N. Reithoffer** kárákában **BUDAPEST**
 Telefon 68-54. V. Andrássy-út 6.

Megvételre kerestetik
 étkező és vetni való **burgonya** fehér, kék, rózsá, sárga és Wolthmann-féle, ugyszintén zöldségmüek, petrezselyemgyökér, sárgarépa bármily nagymennyiségü a legmagasabb napi ár szerint. Szives ajánlatok kéretnek **Agricola magyarországi termények kiviteléhez Budapest, IX., Lónyay-utca 9. szám** ezimezni. Telefon 136-02.

Miután Hollandiából zárlat miatt állatot nem lehet kivinni, ajánlunk Németországból, ahol nem szükséges a m. kir. miniszterium behozatali engedélye, és pedig **elsőrendü: Ostfriesi, Oldenburgi, Clevelandi (Alsórajnavidek) és Wilstermarsch** szarvasmarhákat mindenféle fajtában és pedig **hasas teheneket, hasas üszöket**, ugyszinté **hágóképes bikákat** Magyarország bármely vasuti állomására fuvar- és vámmentesen a vasuti kocsiból való kiszállítás után kilőszámra adatik el. Ez év őszén a következő szállításkor eszközöltük: **gróf Serényi uradalma, Vác-Duka, már ötödixben. Ujhelyi Imre a magyaróvári gazdasági iskola igazgatója, a gazdasági iskola uradalma részére. Dr. Barna Balázs a magyaróvári gazdasági iskola tanára. Somogyi Dezső ur mintagazdasága részére, Rónafő, u. p. Magyaróvár. Bárány Hatvány mintagazdasága, Hatvan (igazgató Minarek). Lamm B. és Fiai mintagazdasága, Felsőnyék, u. p. Fűreged, másodixben. Magyarország körülbelül 600 legelső uradalmanak és nagybirtokosának.**
D. STOPPELMANN & H. VAN ZAND, WINSCHOTEN-ből (Hollandia).

PROPPER SAMU mezőgazdasági gépzületében Budapest, V., Váczi-körút 52.
 nagy választékban és előnyös áron kaphatók: lényeges javításokkal ellátott **Deering-féle eredeti amerikai arató-gépek, gyűjtőgépek, fűkaszálógépek és tárcsásboronák**
 „Deere” kukoricsaültető.
 legkitünőbb minőségben, továbbá a valódi **„Sack”-féle ekék vetőgépek, gruberek, boronák,** valamint kitünő **szőlőmívelési eszközök**, ugyszintén eredeti javított **WESTFALIA** „DEERING”-féle tárcsásborona.
 műtrágyaszórógépek, nemkülönben legkitünőbb **szecsavágó- és répvágógépek,** amerikai eredeti **„Ohio” kukoricsaszártépő-gépek** (Shredder).
 Valódi „SACK”-féle acéleke.
Kayser-féle gabonacentrifugák „APOLLO” meszelő- és permetezőgépek, és mindenféle egyéb legelsőrendü gépek és eszközök.
 10126

„UNIO” Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest-GALGÓCZ.
 Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona. — Tőke: Galgóczi 67.
 Elfogad: **50/0** kamatozás mellett, tőzsdét megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdékre; **lebonyolít** a bauxitkőmáza vágó minden ügyletet. **Elad és vesz:** lakarmányzikkéket, gabonamüeket, vetőmagvakat, finomított és nyers szeszt, műtrágyát, korpát, olajt, kőszentet, kereskedelmi növényeket. Értékpapirokat szelvényeket és külföldi pénznemeket. **Hittelt nyújt** folyószámlában értékpapirokra, árukra és egyéb fedezeti mellett. **Mezőgazdasági gépeket elad.** Biztosítást ajánlatokat elfogad élet, halál, tőz, jég, betörés és üvegbiztosításokra. **Kereskedelmi és ipari vállalatokat támogat** részt vesz parcellázási műveletek keresztülvételében. **Automobil közlekedési vállalat, átutazó járatok Póstyén, Trenésén-Teplicz-fürdőben** 1912. évi május 1-étől. **Lüksbusz autómobilok** bérelhetők 1912. évi május hó 1-étől órákra és napokra legelőse b díjazás mellett.
 5242

Gazdasági, erdei és ipari keskenyvágányu vasutak.
 Sinek, hordozható vágányok, váltók, fordítókorongok, keskenyvágányu kocsik, kerékpárok és mozdonyok szállítása **új és használt állapotban, több évi részletfizetésre is.**
Nyomjelzés, tervezés, építés!
A MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T., GYŐR keskenyvágányu gyártmányainak eladása és bérbeadása.
Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytárs. Keskenyvágányu Vasutasztály
 Budapest, V., Váczi-körút 32.

Vétel
Nyers lent
 minden mennyiségben és ásatott lent vasak azonnal, egy-szinten későbbi szállására kész-pénzfizetéssel és ideig nagyobb lenormára már most lépék összekötésbe közvelelnti tulajdonosokkal. Ajánlatokai kér **Johann Leier Flachshändler, Löchau, Weiskel-dorf mellett, Böhmen, 5408**

Kálai
Sándor és Fia
 magnagykereskedők
Budapest,
 Ul. Király-uteza 14. sz.
 Telefon 154—76.
 Legmagasabb áron vásárolunk

lóhere-, luczerna-, baltaczim-stb. gazdasági magvakat.
 Mintázott ajánlatokat kérnek

Megvételre keres vereshagymát, fejeskáposztát
 legmagasabb napi-áron, közvetlen termelőktől, nagyobb mennyiséget. — Szives ajánlatokat kér 760
HOPPE ANTAL
RÁKOSPALOTA, Pest m.

Veszek
szénát és szalmát
 minden mennyiségben; szállítom préselve és fuvarmentesen minden vasúti állomásra
Böhm Arnold
 takarmánygyárosok
 Budapest, VI. ker., Hegedű-Sándor-utoza 23. szám.
 Telefon 141—80. 890

A „HANGYA“
 országos szövetkezeti köz-pont budapesti fiókja a
„HÁZTARTÁS“
 fogyasztási szövetkezet **vesz**

baromfitörzseket, fajtisza fehér és tarka fűrjbabot, sárga és rózsza fajburgonyát vetőmagnak. Czim „Háztartás“ fogyasztási szövetkezet, Budapest, IX., Baráros-tér 6. laterurbán telefon 103—18. 1828

Földbirtokot,
 fővárosi házat, telket ves-znek és földbirtokosokat finanszíroznak. **LÉVAI G., Budapest, VII. ker., Lövőide-tér 2/a ll. em. 17. ajtó.**

Bérlet
Haszonbérbeadó ca. 240 m. hold birtok Kőrth községben (Komárom m.) fővonal mellett. Haszonbér évi 5500 K. és az adó. **Azon-nali vagy évi stvélet.** Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos, Uradalmi Bérletőség Magyar-kimle (Moson m.) 1211
Bőson 178 katasztrális holdnyi mezőségi legelő 4 kiló-méterre Állomástól kúttal, vályukkal sárvízrel pástórral ellátva bérbe adó Bős u. p. Kolozs, Jakab László. 1130

Heves városban uti kurlakás váltóztatás végett több évekre bérbe adó 1912. évi okt. 1-től. Terület 7 hold, különösen boltárkertészetre alkalmas A kert vízvezetékekkel van ellátva. Jelentkezési hely: Básty-igazgató földbirtokosnál, Heves, 1029

Bérbeadó birtokok. Pest me-gyében, fővárostól fővonal mentén 80 km. távolságra, gyorsvonat meg-állóhelyiségi, az egyik mintegy 640 h., a 1200 □ ölével számítva, tulnyomólag elsőrendű asztó-dól, a 29 korona. A másik több-nyire rét és legelőből álló mint-egy 700 hold területű, a 17 kor. Állomástól ötvenyed órányira, 1. évi október hó 1-től 12 évre haszonbérbe adának a tulajdo-nos által. A földek külön-külön-ban vannak. Bérben még soba-szem voltak. Földadókat a tulaj-donos fizeti. A birtokok csakis együttesen kiadók, közvelelnti kizárásával. Czim a kiadóhiva-talba. 1213

Egy garnitúra 8-as Hofherr vagy Shuttleworth cséplőt
 pár évig használtat vennék készpénzfizetés mellett. Ajánlatokat a gép számának jelölésével kér Kiss János Táp, Győr m. 1165

RAMBOUILLET
tenyészkosok eladók
 3 éves és 1 1/4 évesek, elsőrendű szászországi kosok ivadéka, Uradalmi Bérletőség-nél, Magyar-kimle (Moson m.) **Áruk 60 illetve 110 kor.** drbonként ab Horvátkimle állomás. 5504

MOST JELENT MEG! **MOST JELENT MEG!**
SZILÁRD GYULA
 a gróf Esterházy-féle csákvári földművesiskola tanárának következő új műve:
VEZÉRFONÁL FELNÖTTEK MEZŐGAZDASÁGI OKTATÁSÁHOZ
 KATONAI ÉS EGYÉB TÉLI TANFOLYAMOK SZÁMÁRA.
ÁRA bérmentve, az összeg előzetes beküldésével **2 K 20 f.**
 Szerzőnek ezen legújabb műve azokat az alapvető ismereteket foglalja össze, amelyekre a kisbirtokosnak szüksége van, ha nem vaktában akar gazdálkodni, hanem öntudatos, értelmes munkásságot óhajt kifejezni. Szerző ezen művével vezérfonált nyújt egyrészt a rendszeres, alapvető mezőgazdasági oktatáshoz másrészt könnyen érthető segédkönyvet a tanulóknak, mert gyakorlatból tudja, hogy a legközvetlenebb, legérthetőbb elő-adásnak sem lesz maradandó hatása, ha nem adhatjuk annak, bár rövidre fogott szövegét a hallgatók kezébe, hogy azzal kö-zelebből megismerkedhessenek, azt mintegy megemésztésük.
MEGRENDELHETŐ
 A „PÁTRIA“ R.-T. GAZD. SZAKKÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

A száj- és körömléjás elhárítására

nélkülözhetetlen!
 Bevált modellek minden árban.
 Kérje az 1. számú prospektust
KRASA RUDOLF-tól
 Wien, VII., Kirchengasse 29/177. 718

Most jelent meg:
Gáspár József
 ny. földm.-iskolai igazgató
 következő négy műve:
 A luczerna termesztése... Ara 1 K.
 A tengeri nemesítése... Ara 1 K.
 A takarmányrépa termesztése... Ara 1 K.
 A buza nemesítése... Ara 1 K.
 Megrendelhetők a „Patria“ r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A Heiler-éle „KING“
 gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az eset-mentes 20-szeresét teljesíti.
Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!
 A „King“ lényegében gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, melynek használata miatt egy mező-gazdaságban sem nélkülöz-hető. A műveletnek teljesen 15-20 másodpercig tart, javi-tások majdnem teljesen kizárta-k.
 „King“ használatakor többet teljesít, mint 20 ember eszet-tel és mindenféle állványzat-ot és alátámasztást felhelyezé-sével. Ezen gép egy nap alatt készíthető.

Gyártók azoknál: **Pittore és Triumph**
 nevű gyorsmeszelőt is.
 Meszelőm szivattyui azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás.
 Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy háromágú szóróval) **60 koronától 320 koronáig.**
IG. HELLER,
 BÉCS, II., Prater Schrotzberg-Strasse 1.
 Kérjenek leírást. 1045 Képviselelők keresetnek.

Eladás

Minden kötséget kizáróan a szerkezeti tökéletesség és gazdaságosság legmagasabb fokán álló benzinkomoblok, oszlopkészletek, főkiváló benzín- és nyersolajmotorok, Diesel-motorok szivóvártelpek, továbbá a hírneves szab.

„Kinosem“
vetőgépek, erőhajtású motorok, löhőerővel felszerelt gépek és minden egyéb gazdasági gépek legolcsóbb bevásárlási forrása:

Szücs Ödön

mezőgazdasági és ipari gépek kereskedelmi vállalatának,
Budapest,
VI., Nagymező-utca 66. sz.
Árjegyzékkel, prospektusokkal és költségelérányzatokkal kívánja a ingyen szolgálni.
1478

Wilczek Rezső

mindennemű festékek, lakkok, kence s ecsetárúk valamint gazdasági s szőlészeti cikkek nagykereskedése

Budapest,
V., Vécsey-utca 4. sz.
(Nádor-utca 31.)
Telefon 122-36.
1504

Pompás rózsák

2 aranyéremmel kitüntetve.

Biztos hajtásért és dus virágzásért kezeskedünk az árak értékéig.

- 10 drb magas rózsák, 2 éves, csak újdonságok ... K 20.-
 - 10 drb magas rózsák, 3 éves, régiebb legjobb fajták K 18.-
 - 10 drb bokorrózsa, 2 éves, csak újdonságok ... K 9.-
 - 10 drb bokorrózsa, 3 éves, régiebb legjobb fajták K 7.-
 - 10 drb futórózsa, legszebb fajták ... K 7.-
 - 10 drb állandóan virágzó lefűgő Balkon növények ládásokban való elültetésre, 1-2 ablaknak, gyönyörű ablakdísz ... K 5-8
 - 10 drb Chryzantemum, 10 óriási remek faj ... K 4.-
 - 10 drb Császársgöfű, folyton virágzó pompás faj ... K 5.10
 - 20 drb tőkemény tollas szegfű, fehér és színes rózsaszínű ... K 5.-
 - 10 drb nemes kaktusz, Dahlia, csak finom faj ... K 5.-
- Szállítás bárholva csomagolással együtt bérmentve, képes főárjegyzék bevélt ültetési utasításokkal ingyen
- Ífj. VILK M. FR. és TÁRSA
FEKETEHALON
Brassó megye.

Sorfának

utak, mesgék mellé,
nyílegyenes erdei nyárfákat szállít
2-3 méter hosszúságban, száját 15. ezret 120 koronáért, ajnácskói állomásonál gondosan csomagolva,
Molnár Béla, P.-Gortva,
u. p. Ajnácskó. Ültetési idő: márczius hó vége.
1116

Csüdsömört

lovaknál biztosan gyógyít az
„ARBAAX“
3 korona beküldése esetén sörmentve küldi Földes Kelemen pharmachemial laboratoriuma Aradon.
518

Egy HEUCKE gyártmányu 20 HP gőzeke

teljes felszereléssel együtt eladó. Czin a kiadó hivatalban.
338

Préselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít előrendű minőségben és legolcsóbban
Ehrenreich Béla
ZOMBOR
(Bácska).

ZISKA JÓZSEF

utóda ROSTÉLY GYÖRGY mérleggyáros.
Iroda és raktárhelyiség: Budapest, VI., Eötvös-utca 47. Ajánlja a legjobb kivitelű és legmegbízhatóbb gabona mérleget, tisztes és szándékos, valamint gazdasági aszékát, híd és marhaszárlegelőit. A budapesti, fűmel és győri gabonaszékek szállítója, ügyesitén számszerűen nagy gémmal és utadalmi szállítója.
Árjegyzék bérmentve. Használt mérlegek becsereiteltnek és kaphatók, megbízható állapotban. Javítások elfogadottnak és pontosan eszközöltnek. Kívántra aradalmos is küldik szerelőit.
850

Tejgyűjtőállomást és tehenészetet

szándék tökebiró cég közik alapítani.
vidéken
Érdeklődők küldjék értesítéseiket a tejbevásárlási árak megjelölésével a lap kiadóhivatalába, „Tej” jelige alatt.
5551

Kifliburgonyát

étkészítési vagy vetési célra másszáműnt 14 kor. árban szállít Liptay Jenő birtokos Nyiregyháza.
1207

A legkiválóbb fajú nemesített gyümölcsfák

kaphatók
Hoffmann Ignác
Szeged
ujezegedi 50 kat. hold területen levő gyümölcsiskolájában.
Árjegyzék ingyen és bérmentve

Tavaszi rozs

vető zsákjaiba 24 koronáért, bőtermő bánykúti és amerikai sárga lófogu osalamádénak való apró, fehérszemű amerikai tengeri méter-mázsánként 25 koronáért, 500 métermázsas csicsóka 10 koronáért, üres zsákok postán küldendők.
5 darab 7 hónapos Lincolnshier mangal. kereszt., szépen fejlett kan, ered. import. apától, darabonként 300 korona. 200.000 gyök., 1 éves Riparia Portalis 30 koronáért, 2 éves 40 koronáért.
II. sima széna 3 koronáért eladó.
3 darab szépen fejlett, hágóképes Bonyhád-Simmenthali bika.
20 drb 2-3 éves vöröstarpa tinó.
Egy 6 HP Clayt. Shuttl. cséplőgarnitúra.
Cypher-féle legjobb amerikai keltetőgép 390 tojásra, kifogástalan majdnem új állapotban, hőmérőkkel stb. felszerelve 250 koronáért, mesterséges anya (nevelő) hőmérővel 60 koronáért eladó.
5420

Willinger Márton

gazdaságában
Zomba, Tolna m.

Ahol kalapjaink ninesenek,

kérje ingyen és bérmentve legújabb nagy képes árjegyzékünket.
Josef Pichler & Sohne
os. és kir. udv. kalapgyárosok
Graz, Körösisstrasse 7.
5082

Uradalmi

kovácsműhelyekben nélkülözhetetlen szerszámgépek, u. m. lábhajtású kovács-pölyök és sínfelhúzógépek állandó raktáron vannak.

KEMÉNY MANÓ

Bpest, V., Rudolf-rakpart 8. 1123

Szeszgyári iroda FREY LAJOS

okl. vegyész, szeszgyáros,
Reichel és Heszler vegyipari gépgyár részvénytársaság volt műszaki főtisztviselője.
Elfogad jutányos feltételek mellett minden szakbavági munkát, mint üzemi ellenőrzést, átalakítást stb. Továbbá szeszgyárak, szeszfinomítók tervezését, építését, költségvetések, berendezések felülbírlását, nemkülönben egyes gépek beszerzését. 2771
Bpest, VI., Dálnok-u. 27
Műszaki Iroda.

Eladó

arankamentesen termelt nagyszemű tisztított linczernamag, q-ként 130 kor.-ért. Megvetéire kerestetik fajtiszta Wohltmann és Imperator vetőburgonya és 1 vagón főbab. Gyapárosi gazdaság, u. p. Mezőpéterd, Bihar m.
1190

Gazdák figyelmébe!

50% olcsóbb mint bármely más világítóanyag a
pyroleum világítás.
M. N. r. sz. sz. 2821. 1900. A. 1905.
A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezetett.
Számos ellenérőveléval nélem beletekinthető. - Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. - Kívántra prospektus ingyen és bérmentve.
8680

DEGEN JAKAB

Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 23.

Eredeti

magból utántermelt sárga színű sojabab kapható a Magyar magtenyésztési részvénytársaságnál Budapest, IV., Haris-bazár 6. sz., mely ajánlatlial és felvilágosítással szívesen szolgál.
1232

Egy millió gyümölcsta

Alma, 100 darab minőség szerint 25 koronától feljebb, körte, dió, gesztenye, ősz- és kajsziabarszok, cseresznye, szilva stb. darabonként 1 kor.tól feljebb, 100 drb magasított almafa minőség szerint 25 koronától feljebb, 200.000 drb igen szép dísz- és szorfa drb 60 filter-ól feljebb, 2 millió különféle díszbokr 100 darabonként 15 korona, 20 millió sáncz és gladiolus (krisztus-török) csemete 1000 darabonként 12-70 korona, 15 millió erdei csemete: luoz, fehérfenyő stb. különbe szép, 3-4 éves feketefenyő, 1000 drb 7-9 kor., 3-4 éves kocsányostölgy 1000 drb 16-20 korona. Fajbaromfiak és azok tojásai 20 legértékesebb fajban, valamint vadász- és díszfészkek és tojások. Képes főárjegyzékét kívántra ingyen küld

Gróf Batthyány Zsigmond urad. intézősége Csendlak, u. p. Ferenozlak, Vas megye.
8570

Olcsón eladó egy 14-16 lőerejű

gőzeke-készlet

7/2 atmoszfóras gőzgépekkel, 3-vasas ekével, sokely és mély szántásra. Fowler-czég gyártmány, teljesen ujonnan felszerelve. Közlelebbi felvilágosítással szolgál: „Bohemia“ részvénybank műszaki osztálya, Prága. 5561

Elszakíthatatlan

munkásruhák világhírűek.

Kazántisztító Festő
Gépez Orvos
Vinczellér Auto
Lakatos Pezmetező
Gazdász Vizmentes
Molnár Köpenyek,
Tűzoltóöltöny Kötények,
Irodakabátok.
és bármely más hivatáshoz szükséges munkásruhák.
Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzékét
GUTMANN J. és TÁRSA,
Budapest,
VII/7., Rákóczi-ut 16. szám.
1223

1 millió gyümölcsta

Alma, 100 drb, minőség szerint 25 koronától feljebb, körte, dió, gesztenye, ősz- és kajsziabarszok, cseresznye, szilva stb. darabonként 1 koronától feljebb, 20.000 drb igen szép dísz- és sorfa darabonként 60 filter-ól feljebb, 2 millió különféle díszbokr 100 drb 15- kor. 20 millió sáncz és gladiolus-csemete, 1000 darabonként minőség szerint 12-70 kor. 15 millió erdei csemete: luoz-erdei-és feketefenyő tölgy stb. 1000 drb 3-20 kor. Fajbaromfiak és azok tojásai 20 legértékesebb fajban, valamint vadász és díszfészkek és azok tojásai. Képes főárjegyzékét kívántra ingyen küld

gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége Csendlak, u. p. Ferenozlak, Vas m. 8446

Vétel

8-10 HP. Lokomobil, 15 évesen alul megvételre kerestetik. Közvetítők díjaztatnak. Ajánlatok a gép pontos leírásával Rohlik Ferencnek, Temesvár, küldendők.
628

Megvételre keresnek néhány használt, de jó karban levő általánj tömörítőt. Ajánlat az ár megjelölésével az „Országi Biruradalom főintézsége“ címre, Tolna-Orszára küldendők.
1188

Vetőmagtengeri, sárga, 16 fogat keressék megvételre, 20 méter-mázsáj. Szíves ajánlatokat kér Fábry Károly földbírtokos, Nyiregyháza, Honvéd-u. 21. sz.
1212

Buzaszalmát, rozs és árpszalmát nagyobb mennyiségben keresek megvételre. Ajánlatok Ascher Oskár Wien, II., Praterstrasse 13.
886

Maier Rikárd és Félix Minostári szállítók Wien, II., Kaiser Josefstr. 30. vesznek és eladnak minden állományánál bármily mennyiségű szénát, szalmát, burgonyát.

Préselés saját és legmodernebb gépprészekkel. - A legnagyobb szolgálatkészséggel szög. 1290

Vesz — elad szénát, szalmát, mindenféle takarmányokat

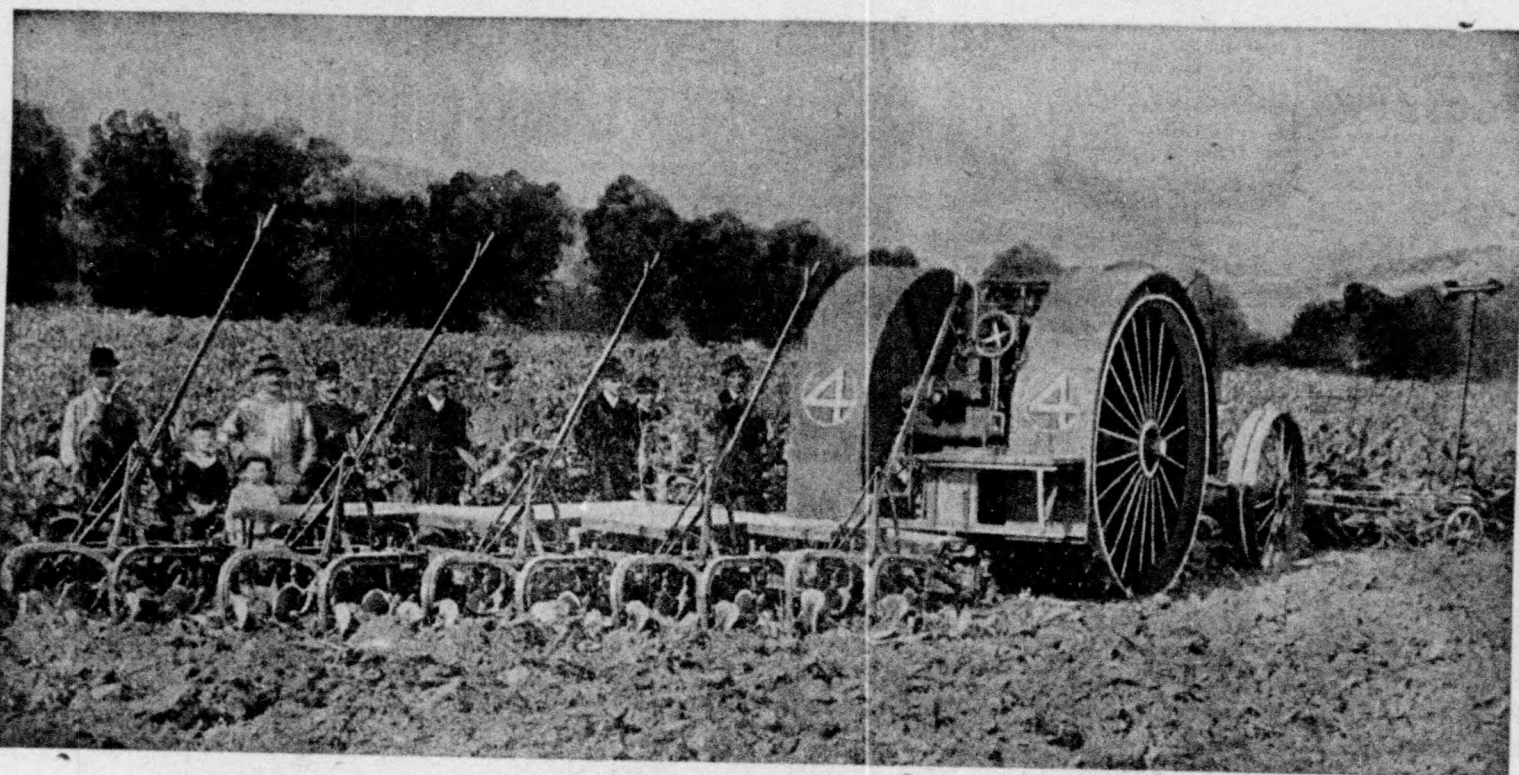
valamint vetőmagvakat, terményeket, terményhulladékokat
GUTFREUND és HERSKOVICS
takarmánynagykereskedők és terménybizományosok.
Budapest, V., Ügynök-u. 17.
Telefon 170-76.

Saját raktár. Liptóvárosi teherpályaudvar, bejárat a Boder-utczából. Telefon 156-34. 1487

Szénát, szalmát,

luczernát, löherét és zabos búkkönyt
veszek és eladok
bármily nagy mennyiségben, felpréseléshez modern lö- és gőzpreseim adom.
Ajánlatok: 808
Schreier Béla
takarmánynagykereskedő
Budapest, Népszínház-utca 33. Telefon 20-83.

The „Big Four“ Tractor

„Big Four“ szántógép munkában Diószeghy Zoltán gazdaságában Sajókazán, Borsod megye.

a Winnipeg-i Nemzetközi Szántógép-Versenyek Győztese

THE „BIG FOUR“ TRACTOR

nemcsak Amerika, hanem az egész világ legjobb szántógépe.

Mint az 1910. évi verseny győztese, az 1911. évi versenyben is

30 versenyző géppel szemben ismét az első díjjal lett kitüntetve.

Ezernél több „Big Four“ Tractor van használatban, amelyek évente több millió holdat szántanak és így napról-napra bizonyítják más gépekkel szembeni óriási fölényüket.

Az 50—60 tényleges lóerejű négyhengeres benzinctractort a világhírű és nálunk is legjobbnak bizonyult „John Deere“ szabadalmazott 10 vasú ekével párosítottuk és ezen szántókészlettel a lehető legnehezebb talaj és terepviszonyok között is fényes eredményeket értünk el.

A „Big Four“ Tractor 2-4 méter magas járókerekeivel még szántott, puha talajon sem csinál kárt.

A „Big Four“ Tractor szabadalmazott automatikus kormánykészüléke a gépkezelőt a fűrésztő kormányzástól csaknem teljesen felmenti és amellet a gépet oly pontosan vezeti, hogy vakbarázda képződése teljesen ki van zárva.

A „Big-Four“ — „John-Deere“ szántókészletnél

üzemzavar nincsen!

A „Big Four“ Tractor naponként csak kb. 20 liter hűtővizet fogyaszt!

Olvassa el: Diószeghy Zoltánnak az 1911. évi „Köztelek“ decz. 9. számában megjelent közleményét.

Olvassa el: Thallmayer Viktor tanárnak az 1911. évi „Deutsche Landwirtschaftliche Presse“ 87-ik számában megjelent bírálatát.

Olvassa el: ifj. Sporzon Pál g. akad. tanárnak az „OMGE“ 1912. évi január 20. közgyűlésen tartott előadásának kivonatát a „Köztelek“ 1912. január 24. számában.

Tekintse meg szántógépünket üzemben és csak azután határozza el magát valamely Tractor beszerzésére.

Az összes „Big Four“ Tractor és „John-Deere“-eke alkatrészeket állandóan raktáron tartjuk!!!!

Az eladott szántókészletek amerikai Tractor-szerelők által szereltetnek és helyezettnek üzembe.

Műszaki és egyéb felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

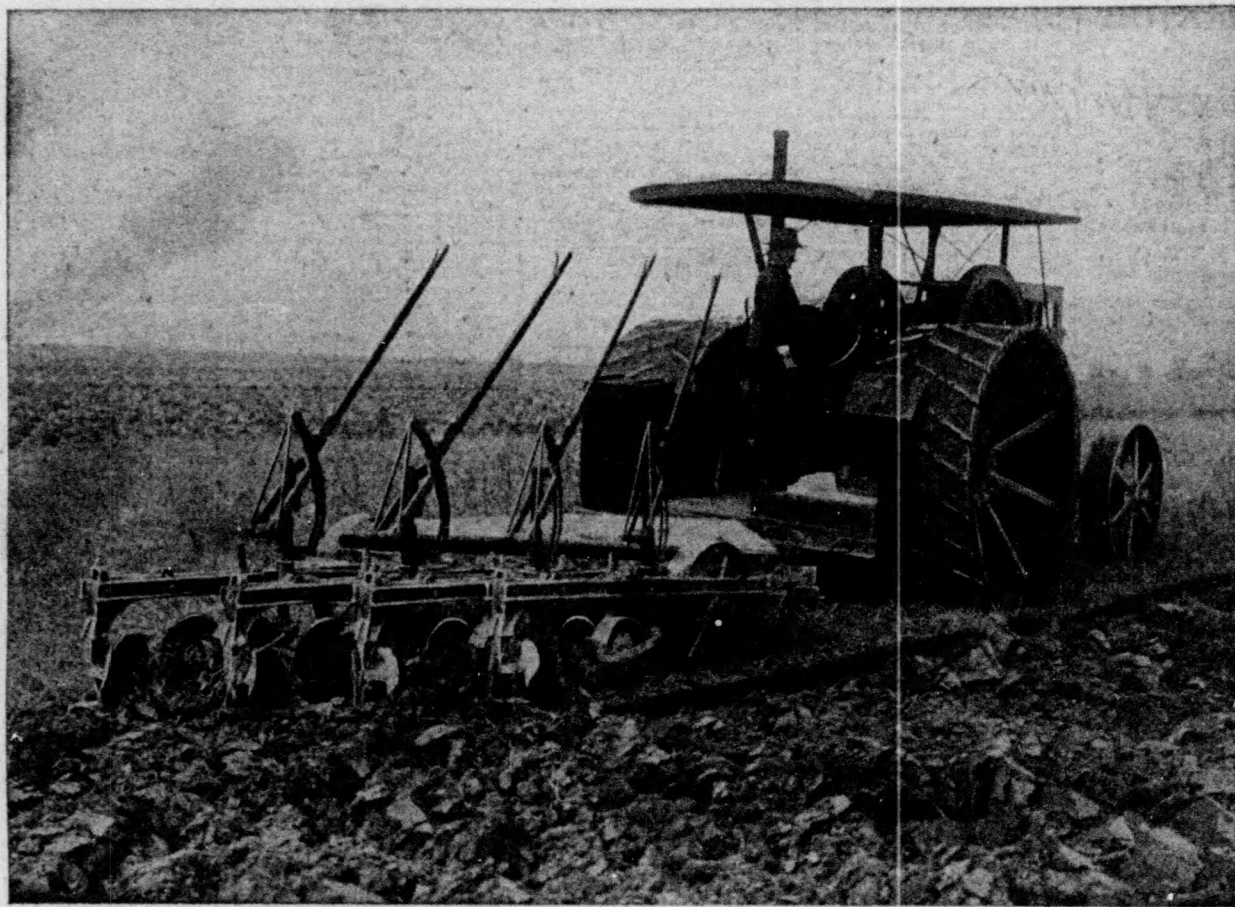
Teljes szántókészleteket a legkedvezőbb fizetési módokatok mellett szállítunk.

Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság

Telefon: 86—97.

Budapest, V., Váci-Körut 26.

Sürgőnyczim: Centralis

25 lóerős benzínmagánjáró 4 vasú ekével nehéz magyar talajban.

A szántási üzemköltség holdanként a minimumra redukálódik.
Biztos üzem! Szén- és vízfűtőrendszer feleslegessé vált.

Referenciákkal és ajánlattal szívesen szolgál!

International Harvester Company of America, Budapest, V., Váci-ut 98.

Az I. H. C. amerikai BENZIN- MAGÁNJÁRÓ

(Tractor)

a legolcsóbb szántógép,
 mely 20, 25 és 45 tény-
 leges lóerőben készül.
 20 HP tractor 3—4 vasú
 25 HP tractor 4—5 vasú
 45 HP tractor 7—8 vasú
 amerikai ekével

a legideálisabb szántógép.

Számos garnitúra már két
 év óta működik Magyar-
 országon és mindenhol
 kitűnően bevált. :: Benzín-
 magánjárónk a legalkal-
 masabb gép szántásra,
 cséplésre és nehéz terhek
 :: :: vontatására. :: ::

Számok beszélnek!

EGY MILLIÓ

Alfa Laval Separator

az egész világon használatban.

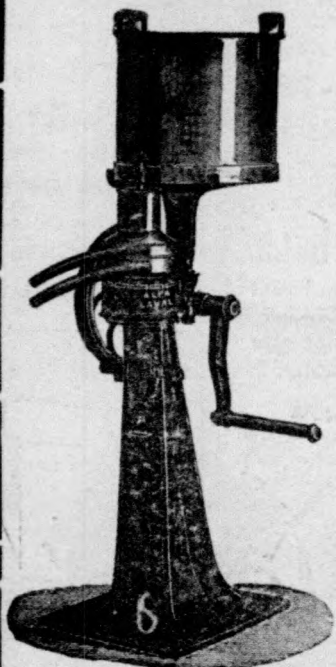
850 első díj! Mult évi eladás 110.000 darab.

Több mint 60.000 idegen fölözógép lett eddig
 „ALFA LAVALRA“ beszerelve.

Az „ALFA“ Separatorok, tejgazdasági eszközök és gépek,
 valamint a világhírű „ASTRA“ gépek biztosítják egyedül a
 tejgazdaság legnagyobb jövedelmezőségét.

Felvilágosítással szolgál az

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, V 56.

A SZEGEDI KENDERFONÓGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

ajánl aratógépekhez való

Manila kévekötfonalat,

sok száz uradalom által **kipróbált** és ma már a **verseny által is a külföldivel egyenragunak** elismert **teljesen megbízható minőségben**, a külföldinél csaknem az egész **12 koronás behozatall vámmal olcsóbban**, vagyis

95 kor. árban 100 kg.-ként

bérmentve minden szükségleti vasutállomásra szállítva, készpénzfizetés mellett 2% engedménnyel vagy 4 havi időre.

Felhívjuk továbbá a t. Gazdaközönség figyelmét az **egyedül általunk előállított valódi**

gazdasági kenderzsákokra,

melyeket **gyárunkban előállított tiszta kenderfonalából** házi ipari uton készítünk.

Magyar Gazdák Hitelintézete Részv.-Társ.

Mezőgazdasági termény- és áruosztálya

Telefon 143-05. Budapest, V., Rálmán-utca 15. Sürgőnyezim: 64-54. „AGRICOLA“.

Alaptőke egy millió korona.

Ajánl tavaszi szállításra:

Magvakat:

Ia államilag ólomzárolt lóhere- és luczernamagot. Ia búkkönymagot, hámozott és hámozatlan baltaximet, fehérherét, nyulszapukát és különleges fűmagkeveréket, répamagokat eredeti fajtiszta és garantált északnémetországi származék. (Kívánatra mintákkal szolgálunk.)

Ugyanezek vétele a legmagasabb napi árakon.

Takarmánycikkek:

Korpát, konkolyt, repoze és napraforgópogácsát, répaszeleket, száraz moslék, melasset stb. „Kincsem“, valamint „Lacta“ erőtakarmányt (míg készletünk tart) a legjutányosabb árakon.

Mütrágyák:

tavaszi és őszi szállításra kartellen kívül (szuperfoszfát, ohilisalétrom, thomassalak, csontliszt, kainit és kálisó)

Bankosztályunk kölcsönöket nyújt gazdasági befektetésekre, finanszíroz mezőgazdasági üzemeket, igen előnyös feltételi jelzálogos kölcsönöket engedélyez. **Gazdasági osztályunk** elvállal birtokokat eladás-, vétel- és parcellázásra, valamint birtokbérleteket közvetít. (Állandóan számos birtok és bérlet van nyilvántartva.)

Egyeztető osztályunk

elvállalja földbirtokosok és bérlők hitelügyeinek rendezését. Kívánatra a helyszínrre küldjük szakközlegünket.

Az általunk alapított és helyiségekben működő

Magyar Érték és Terménybank részv.-társ. elfogad megbízásokat úgy készáru, valamint határidőüzletekre.

GŐZ

mozdonyok
lokomobilok
gépek

GŐZ

kazánok
motorok

VÉTELE, ELADASA, BÉRLETE.

Sínek, kocsi, váltók, fordítóköröngök, keskeny- és rendes nyomtávu vasutak számára (kölcsönhasználatra is). Keskeny-nyomtávu vasuti anyagok és közlőmű (transzmisszió) alkatrészek gyártása. 5189

Schlesinger Alajos Gépgyára
Budapest, V., Váci-ut 30-32. szám.

KOLLARIT- BŐRLEMEZ RUGANYS. VIHAR- BIZTOS és IDÓTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLMEZ

„Kollarit“ bőrlemez

kaucsuk kompozícióval bevont ruganyos viharbiztos és szagtalan fedéllemez mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb. Vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll. Nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Gyártja

Kollár és Társa,
Budapest.

Központi iroda V. Pozsonyi-ut 2 c.

Törzsgyár:

Kohn és Fried,
Ujpest. 5521

Alapított 1850-ben.

EREDETI FOWLER-féle GŐZEKÉK páratlanok

munkateljesítményben, tartósságban és az üzemből való takarékoságban.

JOHN FOWLER & CO.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasútállomáson szembe

A legtökéletesebb dobkosár-betétléc a szabadalmazott Kemény-féle sarkos lécz, tökéletesen pótolja az új dobkosarat. Olcsó ár! Egyedárusítás!

KEMÉNY MANÓNÁL, Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. szám.

Telefon 159-02.

748

Birtok Birtok

eladást, vételt, bérbeadást, bérbevételt

legelőnyösebben és leggyorsabban közvetít a

Budapesti Közvetítő és Kereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Teréz-körút 15. sz.

TELEFON 161-89.

TELEFON 161-89.

Modern gazdasági épületeket,

takarmánykamrákat, burgonya- és takarmányszárítókat, tejjgazdasági és hűtőtelepeket, jéggyárakat, erő- és világítóüzemeket tervez és berendez. ajánlja a legjobb rendszerű svéd nyersolajmótorokat

→ **Esső Andor és Marsalkó Béla**

okl. gépészmérnök.

okl. műépítész.

műszaki és építészeti irodája,

Budapest, VIII., Baross-utca 97. sz. Telefon 92-80.

1946

"EAGLE"
törv. védett aratógép-
kévekötő jobb és
olcsóbb a
MANILANÁL

Mindennemű

zsák és ponyva

a legjobb minőségben **FISCHER**-féle zsák- és ponyvagyárban, Budapest, Nádor-u. 31-33. szerezhető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 30 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója. Pontos, szolid **Szőlőkötöző-fonalak**. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. Tessék ajánlatot kérni.

Vetőmagszükséglete

beszerzése előtt kérjen
mintázott ajánlatot

Szemere és György

gazdasági magkereskedéséből

Budapest, V., Széchenyi-utca 7.

DUKES és HERZOG

BUDAPEST, V., Váci-körút 74. ■ TELEFON 88-09.

ajánl:

thomaszfoszfát, szuperfoszfát, kálisót.

5377

Földbirtokokat

vételre és bérletre minden nagyságban keresek

5518

Telefonszám 158-96.

Interurban.

Nárai Náray Géza,

József es. és kir. őfensége nyug. uradalmi intézője

Budapest, I., Logodi-utca 55.